

Ezoterik Klasikler

Simya Sanatı ve Simyacılar

Archibald Cochrane

MI/RA

ZÜMRÜT TABLET

I. ALDANMASIZ, KESİN, EN DOĞRULANABİLİR HAKİKATLE.

AŞAĞIDAKİ YUKARIDAKİ GİBİDİR VE YUKARIDAKİ AŞAĞIDA
GİBİDİR. TEK OLAN'IN MUCİZESİNİ BİRLİKTE
GERÇEKLEŞTİRİRLER.

VE NASIL HER ŞEY BU TEK OLAN'DAN GELDİYSE, BÜTÜN
YARATILMIŞ ŞEYLER DÖNÜŞÜM YOLUYLA BU BİR ZİHİN'İN
TEFEKKÜRÜNDE GELİRLER.

BABASI GÜNEŞ'TİR; ANASI AY'DIR, RÜZGÂR ONU
KARNINDA TAŞIR, TOPRAK ONU BESLER.

⊙ HER ŞEY'İN KÖKENİDİR, EVREN'İ KUTSAYANDIR.
TOPRAK'A DÖNÜŞTÜĞÜNDE İÇİNDEKİ GÜÇ
KUSURSUZLAŞIR.

TOPRAK'I ATEŞ'TEN AYIR, VE BÜYÜK BİR ZEKÂyla,
HAZİKÇE LATİFİ KESİFTEN AYIR.

⊙ TOPRAK'TAN GÖĞE YÜKSELİR VE TEKRAR TOPRAK'A
İNER, BÖYLECE İÇİNDE HEM YUKARI HEM AŞAĞI VARDIR.
BU ŞEKİLDE BÜTÜN EVREN'İN İHTİŞAMI'NI ALACAKSIN.
VE SENDE BELİRSİZLİK KALMAYACAK.

KUVVETİN KUVVETİ ÖDUR, ÇÜNKÜ HER KESİFE NÜFUZ
EDER, HER LATİFİ YENER.

İŞTE EVREN BÖYLE YARATILDI.

BUNDAN BİRÇOK MUCİZEVÎ UYGULAMA ÇIKAR,
ÇÜNKÜ YÖNTEM BUDUR.

BU YÜZDEN BAŞA ÜÇ KERE EN YÜCE HERMES DERLER,
BÜTÜN EVREN'İN BİLGELİĞİNİN ÜÇ PARÇASI BENDEDİR.

BURADA GÜNEŞ İŞLEMİNİ EKSİKSİZ ANLATTIM

© Mitra Yayınları -2008
Simya Sanatı ve Simyacılar/Archibald Cockren
Orijinal Adı: Alchemy Rediscovered and Restored

Mitra Yayınları 6
Ezoterik Klasikler 5
1. Basım: Kasım 2008-10-20

ISBN: 978-9944-0857-5-5

Yayıncı: Ali Öztürk
Editör: Murat Sağlam
Sayfa Tasarımı: KolektifAtölye
Kapak Tasarımı: Deniz Akkol

Kütüphane Bilgi Kartı (CIP):
Ezoterizm/Batı Ezoterizmi/Simya

Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası
Marmara San. Sit. M Blok No: 291
İkitelli, Küçükçekmece
0212 472 15 00

Yayın hakları Mitra Yayınları'na aittir. Yayıncının izni olmaksızın çoğaltılamaz. Kaynak göstermek koşuluyla alıntı yapılabilir.

Mitra Yayınları
Selamiali Mah. Şetaret Sok. No:4/A
Üsküdar/İstanbul
Tel: 0216 391 91 16
Email: Mitrabilgi@yahoo.com

EZÖTERİK KLASİKLER

SİMYA SANATI VE SİMYACILAR

ARCHIBALD COCKREN

ÇEVİRİ: MURAT SAĞLAM

Mİ/RA

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
I. Kısım: TEORİK	
SİMYANIN BAŞLANGIÇLARI	13
İLK AVRUPALI SİMYACILAR	19
NİCHOLAS FLAMEL'İN HİKÂYESİ	25
BASİL VALENTİNE	35
PARACELSUS	41
ON ALTINCI VE ON YEDİNCİ ASIRDA SİMYA	47
İNGİLİZ SİMYACILAR	57
ST. GERMAIN KÖPTÜ	67
II. Kısım: PRATİK	
METALLERİN TÖHÜMÜ	73
MERKÜR TİPİ [CIVA RUHU]	83
BEŞİNCİ ELEMENT (I)	91
GÜNDELİK HAYATTA BEŞİNCİ ELEMENT	101
METALLERDEN İLAÇ YAPIMI	107
UYGULAMA	115
SÖNÜÇ	123

Önsöz

ON ON YILDIR yakın ilişki içinde olduğum Arcibald Cockren'in sayısız çarpıcı yeteneğini adadığı bütün meselelerdeki güvenilirliğine ve etkililiğine güvenmeyi uzun zamandan beri öğrendiğim için, Simya Sanatı adlı çalışmasına önsöz mealinde birkaç satır yazmaktan onur duyuyorum.

Bu kitapta o bütün çağların bilim adamlarını şaşkınlık içinde bırakan, asırlar boyunca bir şüphecilik mezarında gömülü olan sırları bir kez daha gün ışığına çıkarıp insanlığın hizmetine sunmaktadır. Bu kuşku ve güvensizlik mezarının açılıp içindeki saklı, fakat hakiki sırların nihayet açıklanması çığır açıcı bir olay olarak görülmelidir.

Hiçbir bilimsel bilgimin var olduğunu ileri sürmüyorum; fakat görmek inanmaktır. Yazarın yaptığı deneyleri daha en baştan beri yakından takip etme onuruna ermiş bir insanım. Sadece onun ulaştığı başarılı sonuçları gözlerimle görmekle kalmadım, birçok

başka insanla birlikte, simya süreçleriyle ürettiği İksir'lerin tesirini bizzat sınaama şansına nail oldum. Bu iksirler, çekinmeden ileri sürebilirim ki insanlığın bugün sahip olduğu ilaçlara önemli bir katkıdır. Bu kitapta ileri sürülen iddialara hiçbir şekilde gözü kapalı güvenme ihtiyacı yoktur. Tam tersine, tepeden tırnağa sorgulamaya açık beklemektedirler. Hangi sorgulamaya tabi tutulursa tutulsunlar, bu iddialar kendi adlarına konuşabilecek güce sahiptir. Yazarın araştırmalarının ve keşiflerinin uzak sonuçlar doğuran önemi düşünüldüğünde, onun kariyerinden ve insan hastalıklarının tedavisiyle ilgili meseleleri ele alma hakkını veren fizyoloji alanındaki niteliklerinden bahsetmemiz gerekmektedir.

Gerekli eğitim süresini bitirdikten sonra, 1904 yılında, Felç ve Sara Hastalıkları Hastanesinde her türlü masaj, tedavi amaçlı egzersizler, elektrik tedavi konusunda eksiksiz bir uzmanlık belgesi almıştır. Bu hastaneden Büyük Kuzey Merkez Hastanesi'ne geçmiş ve yıllarca buranın bir üyesi olarak çalışmıştır.

Bununla birlikte 1908 yılından itibaren vaktinin bir kısmını Londra'da West End'de ilk defa açtığı özel muayenehanesinde geçirmeye başlamıştır. Savaş sırasında muayenehaneyi kapatmak zorunda kalmıştır.

1915 ile 1916 yılları arasında Londra, South Audley Caddesi'ndeki Ordu Rus Hastanesi'nde elektrik tedavi, masaj, tedavi amaçlı egzersizler alanlarında en yüksek sorumlu olarak çalışmıştır. Belirtmek gerekir ki bu hastane, Londra'da yaşayan bir Rus soylusu tarafından açılmıştı ve tümüyle Rus parasıyla dönüyordu. Buradan aynı kapasiteye sahip Savaş Mahkumları Hastanesi'ne geçti (1917-1918). aynı zamanda Millbank Askeri Hastanesi'nde çalışıyordu. 1918 yılında Avustralya Askeri Hastanesi'ne transfer edildi ve Avustralya Başbakanı tarafından 1919'da düzenlenen Barış Konferansı'na katıldı. O zamandan beri, yani son yirmi yıldır, Londra West End'de kendi özel muayenehanesini yönetmektedir.

Yirmi yıldan uzun bir süredir metalbilim, ion kimyası ve bakteriyoloji bilimlerinde öğrencilik yapmaktadır. Bu kitapta ileri sürdüğü iddialar da hastalıklarla savaşmak, insan hastalıklarının etkili tedavisine adanmış bir ömrün ona verdiği otoriteyle konuşmaktadır.

Onun azimli çalışması ve sabrıyla kazandığı devasa keşifler çok az insana nasip olmuştur. Benim bildiğim kadarıyla bu eseri, çok zor şartlar altında ve büyük zahmetlerle yazmıştır. İnsanlık ve bilim için başarmış olduğu işlerin ona layık olduğu ödülü, ulaştığı sonuçların takdirini ve kabulünü getirmesini tüm kalbimle dilerim.

SİR DUDLEY B. MYERS.

I. KISIM
TEORİK

I. BÖLÜM

SİMYANIN BAŞLANGIÇLARI

SİMYA DEYİNCE çoğumuzun gözünün önüne, ortaçağa ait loş bir laboratuarda Felsefe Taşı'nı bulmasına, Abu Hayatı ve metallerin dönüşümünü keşfetmesine yardım edecek potaların ve imbiklerin üzerine eğilmiş kara cübbeli yaşlı bir adam resmi gelir. Ne var ki yüzlerce –hatta simya tarihin bilinmeyen devirlerinde başladığı için– binlerce yıllık bir süre boyunca çeşitli ırklardan ve iklimlerden mevki sahibi sayısız kültürlü insana bütün hayatlarını adatan bir bilimi –veya dilerseniz sanatı– hafife alamayız. Böyle bir bilim birkaç tuhaf yaşlı adamın bunaklık dönemlerinde oyalandıkları bir şey olamaz.

Yılmaz bir şekilde amaçlarına ilerlemekten başka bir şey düşünmeyen simyacıların, sayısız çağların infazına ve alaylarına rağmen sırları keşfetme yolunda sürekli çabalamalarına ve sebat etmelerine neden olan şey neydi? Bu neden, kesinlikle baz metalleri altına çevirme veya dünyevi hayatı birazcık daha uzatacak bir iksir yaratmak gibi beyhude bir amaç olamaz. Çünkü simyacılar için bu şeyler pek önemli değildir. Onların hayatlarını okuduğumuz za-

man, neredeyse istisnasız olarak, dünyevi şeylerden ziyade manevi şeylerle alakadar olduklarını görürüz. Bu insanlar daha ziyade bir vizyondan ilham alıyordu: Kusurlarından, hastalıklardan arınmış, çeşitli zihinsel ve fiziksel melekelerin sınırlamalarından kurtulmuş, bugün bile insan bilincinin derin katmanlarında saklı olan bir güce ulaşarak tanrılaşmış, Kusursuzluğu, Güzelliği ve Uyumuyla tek Tanrısal Yaşamın suretinde ve benzerinde yapılmış bir insan vizyonu.

Bu ustaların vizyonlarını takdir edebilmek ve anlayabilmek için ait oldukları kültün tarihini bir nebze de olsa incelemek şarttır. Şimdi bu insanları, işlerini ve ideallerini, en önemlisi de bugün daha eksiksiz bir bilgi ve daha geniş bir ufka ulaşmak isteyen insanlara onların ömür boyu süren çalışmalarının vereceklerini görmek için bir adam geri atıp geçmişe dönelim.

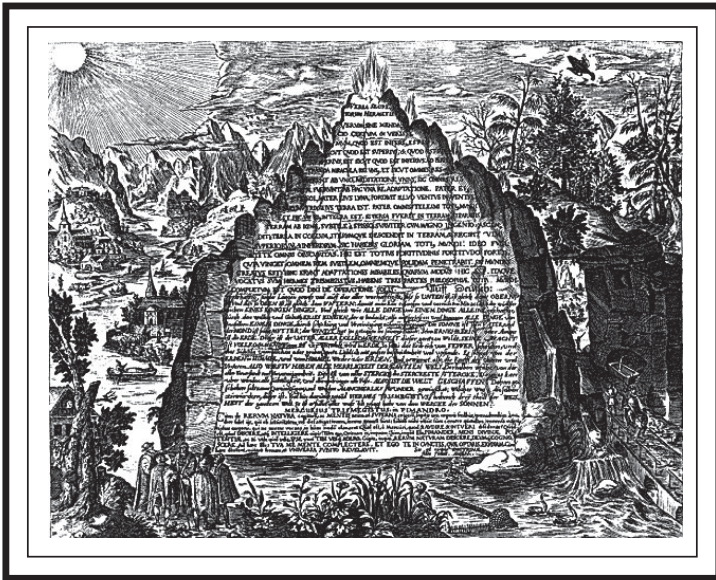
Çin efsanelerinde ve mitolojilerinde simyadan bahsedilir. Pekin'deki, Çin Hükümeti Tarih Bürosu'nun eski üyesi Edward Chalmer tarafından yazılan bir kitapta eski Çin metinlerinde şu alıntı yapılmıştır:

“İlk Taocu Büyük Rahip Chang Tao-Ling, Han Hanedanlığından İmparator Kuan Wu Ti döneminde İ.Ö. 35 yılında doğdu. Chekiang, Lin-an-Hsien'de, T'ien-mu Shan'da [Cennet Dağının Gözü] veya Anhui'de, Feng-Yang Eu'da doğduğuna dair rivayetler vardır. Devletin hizmetine girme tekliflerini reddederek bütün ömrünü bilgiye ve tefekküre adanmıştır. Batı Çin'in dağlarına yerleşmiş ve hayatını burada simya bilimini incelemeye, saf erdemlere ulaşmaya ve yüce fikirler üretmeye vakfetmiştir. Doğaüstü bir olayla Lao Tzu'nun ellerinden mistik bir kitap almış, bu kitapta yazılan talimatları uygulayarak Abu Hayatı arayışında başarıya ulaşmıştır.”

Bu alıntı simyanın Çin'de Hıristiyanlığın başlangıcı gibi erken bir tarihte var olduğunu gösterir. Buradan simyanın başlangıç tarihinin Çin tarihinin çok eski zamanlarına ulaştığını çıkarıyoruz.

Şimdi Çin'den, Batı'nın bildiği simyanın gelir görüldüğü Mısır'a seyahat edelim. Büyük Mısırlı Usta-Kral, Yunanlıların verdiği isimle Hermes Trismegistus'un sanatın kurucu olduğu düşünülür. Hermes'in İ.Ö. 1900 yıllarında yaşadığı, bilgeliğiyle ve doğada gerçekleştirdiği operasyonlardaki ustalığıyla ünlü olduğu rivayet edilir. Fakat onun tarafından yazıldığı söylenen eserlerden günümüze, İmparator Diocletian'ın İ.S. 3. asırdaki yok edici elinden, yalnızca birkaç parça kalmıştır. Bunlar *Asclepia Diyalogları* ve *Tanrısal Poemanda*'dır. Eserlerinden geriye kalan (Fianus tarafından Latinceye ve Dr. Everard tarafından İngilizceye çevrilen) bu parçalara baktığımız zaman, eserlerden geriye hiçbir şey kalmıyordu, dünya için telafi edilemez bir kayıp olacağını çıkarabiliyoruz.

Bu kitabın başına koyduğum Hermes'in meşhur Zümrüt Tablet'inin (*Tabula Smaragdina*), kökenini kanıtlamak çok zor olsa da, Hermesçi ifade tarzına iyi bir örnek teşkil eder. Tablet'in kökenine dair çeşitli hikâyeler bulunmaktadır; bunlardan birine göre metin, Büyük İskender tarafından Hermes'in mezarında keşfedilen Fenike harfleriyle zümrüt bir taş üzerine yazılmıştır.

BİLGELERİN BİLGESİ HERMES

Latince versiyon *Summa Perfectionis*'in Berne baskısı (1545) şu başlık altında basılmıştır:

“Kimya hakkında Üç Kez Yüce Hermes’in Zümrüt Tableti, çevirmen bilinmiyor. Hermes’in naşının gömülü olduğu mağarada, kucağında tuttuğu Zümrüt Tablet’e yazılmış Hermes’in Sırları.”

Metnin, Jabir’e atfedilen bir Arapça versiyonu keşfedilmiştir. Bu eser muhtemelen dokuzuncu asırda çevrilmiştir. Her durumda bu eser bilinmen en eski simya fragmanlarını oluşturur. Söz konusu metnin Hermesçi Öğretiye’ye ait olduğundan kuşku duymuyorum. Çünkü burada yazılanlar Poemanda ile “Unutulmuş Bir İnanıştan Parçalar” adlı eserlerdeki üç-kez-yüce Hermes’in öğretisine birebir tekabül etmektedir. Zümrüt tablet bize varlığın birliğini, her suretin tek bir kökten, günümüz bilim adamlarının teorisiyle uyusacak şekilde Esîr’den geldiğini söyler. Bu tablet, kitabın sonuna eklemiş olduğum *Tractatus Aureus**, yani Altın Kitap’la birlikte, özellikle genel simya sembolizmine dair vermiş olduğum değerlendirmeler ışığında okumaya değer bir eserdir. Bu tablet, ne yazık ki, Mısır’ın kutsal sanatından geriye kalan tek eserdir.

Milattan sonra 3. asır, bu bilimin yaygın bir şekilde uygulandığı bir zamana benzemektedir; ancak 296 yılında, Diocletian’ın simya ve diğer batini bilimler hakkındaki bütün Mısırlı kitapları arayıp yok etmesi ve böylece o güne kadar ki gelişimin bütün izlerini yok etmesi de bu asırda meydana gelmiştir. Dördüncü asırda, Panopolite’li Zosimus *Tanrısal Altın ve Gümüş Yapma Sanatı* adlı incelemesini yazmış, 5. asırda, Romalı bir zahit, Morienus, yaşadığı yeri terk ederek ünü İskenderiye’den yaşadığı şehre kadar gelen yalnız başına çalışan bir usta olan bilge Adfar’ı aramaya çıkmıştır. Onu bulmuş, güvenini kazandıktan sonra müridi olmuştur. Ustasının ölümünden sonra Morienus, Kral Halid ile karşılaşmıştır. Bugün elimizde Morienus imzasını taşıyan, kendisi ve kral arasında geçen

Söz konusu eser şerhli olarak yayımlanacaktır. Ed.

bir diyalog şeklinde yazılmış önemli bir eser mevcuttur. Cedrenus da simya uygulayıcı bir majisyen olarak bu asırda görünmüştür.

Bundan sonra, yaklaşık MS 750 yılında önemli bir şahıs olan Geber'e rastlıyoruz. Geber'in gerçek ismi Ebu Musa Dijfar El Sufi'dir. Mezopotamya'da Harran'da doğan Geber, ustalar tarafından Hermes'ten sonraki en büyük zat olarak selamlanmıştır. Onun tarafından yazıldığı söylenen beş yüz risaleden bugün geriye yalnızca üçü kalmıştır: "Kusursuz Yüceliğin Yekunu", "Kusursuzluğun İncelemesi" ve "Tanıklık". Aşındırıcı tasfiye, kızıl cıva oksit ve gümüş nitrattan ilk bahseden kişi de odur. Geber gerçekten de keşfini ustalıkla örtmüştür. Onun gizemli yazı tarzından "geber" veya "gibberish" [Saçmalık] kelimesine ulaşıyoruz. Fakat Geber'i gerçekten anlayan kendisi gibi usta akranları tek bir ağızdan onun hakikati örtülü, fakat kesin ve net bir biçimde ifşa ettiğini söylüyorlar.

Başka bir Arap simyacı olan Rhasis baz metalleri altına çevirme sanatındaki uygulamalı gösterileriyle meşhur olmuştur.

Onuncu asırda El Farabî kendi çağının en bilgili adamı olma sıfatını kazanmıştır. Bu asrın diğer büyük simyacısı Avicenna'dır. Gerçek ismi Ebu Cinna'dır. Buhara'da 980 yılında doğan Cinna, anılmayı hak eden Mısırlı filozofların sonuncusudur.

II. BÖLÜM

İLK AVRUPALI SİMYACILAR

İLK HAÇLI SEFERİ döneminde simyanın merkezi İspanya'ya kaydı. Simya İspanya'ya Araplar aracılığıyla gelmişti. On ikinci asırda Artephius *İnsan Ömrünü Uzatmaya Dair* adlı bir eser yazdı ve kendisinin bin yıl yaşadığı rivayet edilir. Artephius bunu bizzat doğrular:

“Hermes’in kitabındaki sanatın hepsini öğrenen ben Artephius, bir zamanlar diğer insanlar gibi başkalarına imrenirdim. Fakat yaklaşık bin yıl yaşayınca (Tanrı’nın lütfetmesi ve takdire şayan beşinci elementi kullanarak doğumum üzerinden bin yıl geçti), bu uzun süre içinde, insanın filozofların belirsiz anlatılarına bakarak kusursuzluğa ulaşmadığını gördüm. Temiz vicdanım ve merhamet duygularıyla, ömrümün şu son günlerinde tüm samimiyetim ve doğruluğumla bildiğim her şeyi yayınlamaya karar verdim ve geriye anlatılmamış hiçbir şey bırakmamaya çalıştım. Kitabı, yazılmasına izin olmayan, ancak Tanrı veya bir usta ta-

rafından açıklanabilen sırrı dahil etmedim. Yine de eğer kişi kalın kafalı değil ve biraz tecrübeliyse bu sırrı da kitaptan öğrenebilir.”

On üçüncü asır yazınında Castile Kralı Alphonso'ya atfedilen *Tesero* isimli bir eser yazıldı. William de Loris 1282 yılı dolaylarında *Le Roman de Rose* [Pembe Roman] adlı eseri yazdı. Kendisine Jean de Meung eşlik ediyordu. Jean de Meung ayrıca *The Remons-*

ALBERTUS MAGNUS 1234-1314

trance of Nature to the Alchemist [Simyacıya Doğanın İtirazı] ve *The Reply of the Alchemist to Nature* [Simyacının Doğaya Yanıtı] adlı eserleri de yazdı. 1250 yılında Padua yakınlarında doğan Peter d'Apona maji hakkında birçok kitap yazdı ve Engizisyon tarafından her biri bir kristal kürenin içinde yaşayan ve yedi sanatı ve bilimi öğreten yedi varlığa sahip olmakla suçlandı. Yoksulluk ve sefalet içinde öldü.

Bu dönemde gördüğümüz en önemli isimlerden biri de Ville-neuve'li (Villanova) Arnold'dır. [Arnold de Villeneuve] En önemli çalışması *Theatrum Chemicum* adlı toplama eserde bulunabilir.* Arnold Paris'te tıp okumuştur, aynı zamanda bir teolog ve simyacıdır. Arkadaşı Peter d'Apona gibi bu bilgiyi şeytandan aldığı düşünülmüş ve majikal uygulamalar yaptığı gerekçesiyle yargılanmıştır. Engizisyonun eline düşmekten kurtulsa da, kitapları sapık içeriklere sahip olması sebebiyle Tarragona'da yakılmaya mahkûm edilmiştir. Çünkü Villanova'lı Arnold, iman ve hayırseverlik amellerinin Tanrı'nın gözünde Kurban Ayininden [Sacrificial Mass] çok daha değerli olduğunu ileri sürmüştür.

Albertus Magnus (1234-1314), maddi refahı reddederek uzun hayatının büyük bir bölümünü bir manastırda öğrenime adanmış olduğu için hiç kuşkusuz saygı duyulması gereken bir otoriteridir. Albertus öldüğü zaman ünü, daha sonra aziz ilan edilen Aquinas'a geçti. Aquinas *Theasaurus Alchimae* adlı eserinde Başkeşiş Reginald'a, Albertus'un metallerin dönüşümünde başarıya ulaştığını anlatır.

Raymond Lully, hayatı birbiriyle çelişen kanıtlarla dolu simyacılarından biridir. Bu durum, isminin, aynı dönemde veya hemen sonraki bir dönemde başka bir usta tarafından da kullandığını kanıtlamaktadır. Muhtemelen Majorca'da 1235 yılında doğdu. Uçarı bir delikanlıyken bir aşk hikâyesinin hazin sonuyla dine yönelmiştir. İncil'i Muhammed'in takipçileri arasında tanıtmaya

* *Theatrum Chemicum Britannicum*, Elias Ashmole'un 14. asır ve 17. asır arasındaki önemli İngilizce simya metinlerini bir araya getirip 1652 yılında yayınladığı ünlü koleksiyondur. Bu eserde Ripley, Norton, Charnock gibi önemli isimlerin metinleri de mevcuttur. Çv.

dair yakıcı bir arzuyla ve Muhammedi öğretileri daha iyi reddedebilmek için hayatının büyük bir kısmını İslami yazıları incelemekle geçirmiştir. Sadece Avrupa’da değil, Afrika ve Asya’da birçok seyahat yapmış ve dini ateşliliği dolayısıyla birkaç kez hayati tehlike atlatmıştır. Villanova’lı Arthur’la tanıştığı ve Evrensel Bilim’i hayatının sonlarına doğru öğrendiği rivayet edilir. Simya incelemeleri ve Felsefe Taşı’nı keşfetmesi onun ateşli bir Hıristiyan olarak ününü daha da arttırmıştır.

Bir anlatıya göre ünü, otuz yıl boyunca simya çalışan, ancak Felsefe Taşı’nı keşfedemeyen Westminster başkeşişi John Cremer’e kadar ulaşmıştır. Cremer, Lully’i İtalya’da bularak onun güvenini kazanmış ve İngiltere’ye gelmeye ikna ederek onu burada Kral II. Edward’la tanıştırmıştır. Hıristiyanlığın büyük bir savunucusu olan Lully, Edward’ın parayı haçlı seferi için kullanması şartıyla büyük miktarlarda baz metali altına çevirmiştir. Çalışması için ona Londra Kulesi’nde bir oda verilmiştir. Onun yaklaşık 50,000 sterlin değerinde altın yaptığı söylenir. Ne var ki bir süre sonra

RAYMOND LULLY (1232-1315)

Edward harisleşmiş ve Lully’i dönüşüm işinde çalışmaya zorlamak için hapsetmiştir. Lully, Cremer’in yardımıyla Kule’den kaçabilmiş ve kıta Avrupa’sına geri dönmüştür. Kayıtlara göre yüz elli yaşına kadar yaşamış ve sonunda Asya’da bedeviler tarafından öldürülmüştür. Onun yüz elli yaşında genç bir adam gibi koştuğu, hoplayıp zıpladığı söylenir.

Lully’e atfedilen yazıların devasa miktarı (Gramerden retoriğe, tıptan teolojiye kadar çeşitli konularda yaklaşık 486 inceleme) da Lully isminin yalnızca bir takma ad olduğunu akla getirmektedir.

Bu vakitler simya biliminin gözden düştüğü dönemlerdir. Çünkü simyacıların metalleri dönüştürebildiği iddiası, ikna gücü yüksek vicdansız dolandırıcıların insanların saflığını ve açgözlülüğünü istismar etmesinin önünü açmış ve bu konuda şarlatan ve kurban eksikliği yaşanmamıştır. Para kazanma hırsına kapılmış zengin tüccarlar ve diğerleri çoğaltılması umuduyla altınlarını, gümüşlerini ve mücevherlerini bu şarlatanlara kaptırmış ve sonunda İngiltere tarafından bir yasa, Papalık tarafından bir ferman çıkarılarak simya uygulaması ölüm cezasıyla yasaklanmıştır. Bununla birlikte bu fermanı çıkaran Papa XXII. John’un simyayı bizzat uyguladığı ve kilisenin hazinesini bu şekilde çoğalttığı rivayet edilir.

On dördüncü asırda İsaac isimli Hollandalı baba ve oğul ustalar yaşamıştır. Bunlar birlikte *De Triplici Ordinari Exiliris et Lapidis Theoria ve Mineralia Opera Sue de Lapide Philosophico* adlı eserleri yazmıştır. Metallerle ilgili operasyonlarına dair anlatılara bugüne kadar yazılmış en ayrıntılı anlatıyı oluşturur. Metin tam da bu açıklığından dolayı gözden düşmüştür. Örneğin bir Kimya Profesörü olan John Read, *Prelude to Chemistry, an Outline of Alchemy* [Kimyaya Giriş, Kaba Hatlarıyla Simya] adlı eserinde Hollandalı baba oğlun eserini birkaç cümleyle bir kenara atar. Muhtemelen ayrıntılardaki netlik onu ortada bir yanlış yönlendirme olduğuna inandırmıştır. Ne yazık, bazen uzmanlar çok kör olabiliyor.

NICHOLAS FLAMEL [ORTADA] (1330-1418)

III. BÖLÜM

NICHOLAS FLAMEL'İN HİKÂYESİ

İMİYA TARİHİNİN kesinlikle en ilginç hikâyelerinden biri de, Fransız ustaların en başarılısı ve en ünlüsü Nicholas Flamel'in (1330-1418) hikâyesidir. O'nun hayatında dönüm noktası oluşturan olayı kendi sözleriyle buraya aktarıyorum.

“Ben, Arzuhalci, Nicholas Flamel, 1399 yılında Paris'te Boucherie'de Saint James kilisesi yakınlarında Noterler Sokak-ğında yaşıyorum. Yoksul bir aileden geldiğim için pek Latince öğrenemedim. Ailem yoksul olmasına rağmen, beni en çok kıskanan insanların bile kabul ettiği üzere dürüst ve iyi insanlardı. Latince bilmesem de Tanrı'nın lütfüyle filozofların kitaplarını anlayabiliyordum, onları öğrendim ve belli bir bilgi edindim, hatta bu kitaplardaki sırlara vakıf olabildim. İyi ve yüce Tanrı'nın bana bahşetmiş olduğu bu nimetleri hatırlamadığım ve bunlar için ona şükretmediğim tek bir anım olmuştur. Anne ve babamın ölümünden sonra, ben, Nicholas Flamel, hayatımı yazarak, di-

lekçe hazırlayarak, kazanmaya başladım. Bir süre sonra elim çok büyük, eski, ciltli bir kitap geçti ve bu kitabı iki florine aldım.

“Diğer kitaplar gibi kâğıttan veya parşömenden değil, ağaç kabuğundan yapılmıştı; tahmin ederim bunlar genç ağaçlardı. Kapağı tunçtu, çok iyi ciltlenmişti ve üzerinde benim Yunanca veya benzeri bir dile ait sandığım tuhaf harfler işlenmişti. Tek bildiğim onları okuyamadığımdı, içindeki yazılar da demir bir kalemle veya çiviyle bahsettiğim ağaç kabuklarına işlenmişti. İşlemeler çok güzel Latin harflerle ve ustalıkla yapılmış, ilginç renklere boyanmıştı.

“Kitap üç kere yedi sayfadan oluşuyordu, her cildin üstüne numarası yazılmıştı, her yedi yaprakta yazılar yerine resimler, şekiller ve insan figürleri vardı. İlk yedi yapraklı bölümün ilk sayfasında bir yılan tarafından yutulan bir bakire, ikinci yedi yaprağın girişinde bir çarmıha sarılı bir yılan, üçüncüsündeysen birçok güçlü pınarla sulanan bir çöl vardı. Bu pınarların her birinden yılanlar çıkıyor ve oraya buraya gidiyordu. İlk yazılı yaprağa altın harflerle şu cümle oyulmuştu: Musevi Abraham, Prens, Rahip, Levite, Astrolog ve Filozof, Tanrı'nın gazabıyla Fransa'nın çeşitli yerlerine dağılmış olan Musevi halkı için, İsrail Tanrı'sının adıyla sağlık diler.

“Bunu, bir rahip veya kâtip olmadan kitabı açıp içine bakacak kişiye yönelik olarak, Maranatha isminin sürekli tekrar edildiği beddualar ve lanetler takip ediyordu.

“Bu kitabı bana satan kişi, onu çok küçük bir fiyatla satın alan benim kadar değerinden habersiz olmalıydı. Onun zavallı bir Musevi'den çalındığından veya Musevilere ait eski bir yerde gizlenmiş olarak bulunduğundan kuşkuluyorum. İkinci yaprakta bahsedilen Abraham halkına nasi-

hatler veriyor, onlara günahlardan ve en önemlisi putpe-restlikten kaçınmalarını ve geldiği zaman dünyanın bütün krallarının yerine geçip hüküm sürecek ve kendi halkıyla sonsuz bir zaferle yaşayacak olan Mesih'i sabırla bekleme-lerini vaaz ediyordu. Hiç kuşku yok ki bu Abraham çok bil-gili ve idrak sahibi biriydi. Yazılı yapıkların üçüncü ve so-nuncusunda açık seçik sözlerle bu esir halka Roma impa-ratorlarına vergilerini vermesi ve burada bahsedemeyece-ğim diğer amaçlarda yardımcı olması için metallerin dö-nüşümünü anlatıyordu. Kitabın kenarlarına simya aygıtlar-ının resmini çizmişti, tüm sayfalar renkliydi, ancak İlk Amil'le ilgili (Prime Agent) tek bir kelime bile söylemiyordu. Sadece onu dördüncü ve beşinci yapıklarda ayrıntıla-rıyla çizip süslediğini söylüyordu. Bu süslemelerdeki usta-lığa rağmen, onları ancak Musevi Kabala'da ileri bilgiye sa-hip olup filozofların eserlerini çok iyi incelemiş insanlar anlayabilirdi.

“Dördüncü ve beşinci yapıklar da herhangi bir yazı yoktu, bu yapıklar çok büyük bir zarafetle tasarlanmış renkli şekillerle doluydu. Dördüncü yaprağın ön yüzünde kanatlı ayakkabıları olan ve elinde yılanlı bir asa taşıyan genç bir adam vardı. Asaya iki yılan sarılmıştı, genç adam bu asayla başındaki miğfere dokunuyordu. Onun Yunan Tanrısı Merkür'ü temsil ettiğini düşündüm. Başının üzerinde bir kum saati olan ve elinde ölüm meleği gibi bir tırpan tutan yaşlı bir adam kanatlarını açmış olarak ona yönelmişti ve elindeki tırpanla Merkür'ün ayaklarını biçiyordu. Dördün-cü yaprağın arka sayfasında çok yüksek bir dağın zirvesine resmedilmiş çok güzel bir çiçek vardı. Çiçek kuzey rüzgârıyla eğilmişti. Bitkinin gövdesi mavi, çiçekleri kırmızı ve beyazdı, yapıkları değerli altın gibi parlıyordu, etrafında Kuzey'in ejderhaları ve grifinleri yuva yapmış yaşıyordu. Beşinci yaprağın ön yüzünde, çok güzel bir bahçe ve bah-çenin ortasında çiçekler açmış bir gül ağacı vardı, ağacın

yanında içi boş bir meşe ağacı vardı. Meşe ağacının dibinden bembeyaz bir su fişkırıyordu. Bu pınarın suyu dümdüz aşağıya iniyor, onu aramak için toprağı kazan insanların ellerine değerek akıp gidiyordu. Bu insanlardan yalnızca biri suyu görüyordu. Beşinci yaprağın öteki yüzünde elinde büyük bir kılıç tutan bir kral vardı, askerlerinin önündeki sayısız çocuğı katletmesine neden olmuştu, anneler katledilmiş çocuklarının cesetleri yanında ağlıyordu. Akan kanlardan oluşan dere başka askerler tarafından büyük bir kabın içine toplanıyordu. Bu kabın içinde Ay ve Güneş yıkanıyordu. Bu resmin Herod tarafından katledilen çocukları anlattığını anlayınca, kitapta bahsedilen sanatın ana kısmını çözmüş oldum ve bu kitabın Kutsal Bilimin hiyeroglif sembollerini içerdiğini keşfettim.

“Şu ana kadar size ilk beş yaprağın içeriğini anlattım, fakat diğer sayfalarda Latin harflerle açık seçik yazılmış olanlardan bahsetmeyeceğim, yoksa bütün insanlığın kafasını tek bir darbeye uçurabilmek için, onların yalnızca tek bir başa sahip olması gerektiğini dileyen günahkârdan daha büyük bir günah işleyeceğim için Tanrı bana varlığını hissettirecektir.

“Bu değerli kitaba sahip olduktan sonra, gece gündüz onu incelemek dışında neredeyse hiçbir şey yapmadım, orada anlatılan süreçler hakkında çok az bir bilgi sahibi olabildim, başkaca bir şey bilmiyordum. Bu yüzden sanata hiçbir şekilde başlayamadım ve bu beni çok üzdü ve bir buhrana soktu.

“Kısa bir zaman önce evlendiğim ve kendim kadar sevdiğim karım Peronelle şaşkınlık içindeydi ve çok tasalanıyordu, beni teskin etmeye çalışıyor ve üzüntümü gidermek için herhangi bir şekilde yardım edip edemeyeceğini soruşturuyordu. Hiçbir zaman dilini tutmayı becerebilen bir

insan olamamışımdır. Ona sadece kitap hakkında her şeyi anlatmakla kalmadım, bizzat kitabı gösterdim. O da kitabı en az benim kadar sevdi ve harika kapağını, resimleri ve yazıları dikkatle inceledi. Bütün bunların anlamı konusunda benim kadar bilgisizdi. Bununla birlikte onunla bu resimler hakkında konuşmak, anlamlarını keşfetmek için neler yapılması gerektiğini değerlendirmek bizi epey bir süre teskin etti. Dördüncü ve beşinci yapraklardaki resimleri yeniden çizdim ve elimden geldiğince aslına uygun olarak boyadım ve onu çalışma odama koydum. Bu resmi Paris'teki birçok uzmana gösterdim, fakat bu insanlar da resimlere hiçbir açıklama getiremediler. Bu resimlerin Felsefe Taşı hakkında bir kitaptan alındığını bile söyledim, ancak kitapla ve benimle alay etmekle yetindiler. Bununla birlikte Sanat'ı kendini vakfetmiş bir öğrenci ve bir tıpçı olan Anselm bir istisnayı. Israrla kitabımı görmek istedi ve bu amaca ulaşmak için her ikna yolunu kullandı. Ona kitabın bende olmadığını söyledim, ancak resimleri tüm ayrıntılarıyla ona anlattım.

“İlk figürün bütün her şeyi yutan zaman olduğunu, üzeri yazılı altı yaprağın Taş'ı kusursuzlaştırmak için gerekli altı yıllık zaman dilimini ve bundan sonra hiçbir pişirme olmayacağını gösterdiğini ileri sürdü. Kitaba göre figürlerin İlk Madde'yi öğretmek için tasarlandığını işaret ettiğim zaman, altı yıllık pişirmenin ikinci etmen gibi olduğunu, birincisinin ise beyaz ve ağır suyun gösterdiği cıva olduğunu söyleyerek yanıt verdi. Bu maddenin ayaklarının kesilememesiye, onun küçük çocukların saf kanında uzun bir süre ağır ağır pişirilmesi haricinde hiçbir bir yolla katılaştırılıp uçuculuğunun giderilemeyeceği anlamına geliyordu. Bu kanda altın ve gümüşle birleşen cıva onlarla birlikte değişecek, ilk önce dördüncü yaprağın arka yüzünde gösterilen güzel çiçeğe benzer bir biçimde bir bitkiye, ikinci olarak yozlaşma yoluyla yılanlara dönüşecekti. Bu yılanlar ku-

rutulup ateşte çok yavaş bir biçimde pişirilmesiyle Altın tozuna dönüşecekti ve gerçekte Taş oydu.

“Bu açıklama beni yirmi bir yıllık bir süre boyunca sayısız yanlış süreçler labirentinde boş yere dolaşmama neden oldu. Yalnız çocukların kanıyla hiçbir deney yapmadım, çünkü bu son derece günahkâr bir davranıştı. Üstelik kitabımda felsefecilerin kan dediği şeyin metallerdeki mineral ruh olduğunu, özellikle altın, gümüş ve cıva karışımı için bu terimi kullandıklarını buldum. Tıpçının yorumu birebir değil, daha mecazi alınmalıydı ve deneylerim hiçbir zaman kitapta bahsedilen süreler içinde gerekli işaretleri göstermediği için hep yeniden başladım. Sonunda, resimleri anlamaya dair bütün umudumu yitirdim ve Tanrı’ya ve Aziz James’a, bunların anahtarını İspanyol havralardan bir Yahudi papazdan soruşturmak için yemin ettim. Bundan sonra Peronelle’nin rızasıyla kitabın bir kopyasını çıkarak hacıların matem elbisesini giyip esasını elime aldım. Tıpkı bu hiyeroglif figürleri kaydettiğim kilisenin kubbesinde resmedildiği gibi. Kiliseye ayrıca Taş’ın eserde görünen renklerini ve Fransızca olarak şu sözleri yazdırdım: ‘O’na adanmış bir tören alayı, Tanrı’yı mutlu eder.’ Bunlar Kral Herkül’ün Taş’ın renklerine dair yazdığı İris adlı incelemedeki sözlerdir, daha doğrusu bu meale gelirler. ‘Operis Processio Mutlum Naturae Placet.’ Bu yazıyı imayı anlayacak olan uzmanlar için buraya ekliyorum. Hacı kıyafetlerimi giydikten sonra yola koyuldum. Mountjoy’a (neşe dağı) ve Aziz James kilisesine ulaştıktan sonra büyük bir adanmayla adağımı yerine getirdim. Dönüş yolculuğunda Leon’da Boulogne’li bir tüccarla tanıştım. Onun yardımıyla aslen Musevi olup sonradan Hıristiyanlığa geçen çok bilgili bir doktor olan Candies Usta ile tanıştım. Ona kitabın kopyasını gösterdiğim zaman büyük bir şaşkınlık ve sevinç yaşadı ve bana bu resimlerin alındığı kitap hakkında sorular sordu. Latince konuşuyordu, ben de onu Latince yanıt-

ladım ve ona kitabın sırrını çözen insanın onun yerini bulabileceğini söyledim. O da hemen kitabın şifresini çözmeye başladı.

“Hikâyenin bu kısmını özetlemek gerekirse, eser hakkında şimdiye kadar çok şey duyduğunu, ancak onun tümüyle kayıp bir eser olarak bildiğini söyledi. Onunla birlikte seyahatime geri döndüm, Leon’dan Ovideo’ya, oradan da Sareson’a geçtik. Bu limanda Fransa’ya yelken açtık ve başarılı bir seyahatin ardından ülkeme ulaştık. Paris yolunda yol arkadaşım resimlerimin büyük bir kısmını doğru bir biçimde yorumladı ve resimlerin noktalarına ve duvar şekillerinin tuğlalarına kadar bütün sırları aydınlattı. Fakat ne yazık ki Orleans’a ulaştığımızda bu bilgili adam hastalandı ve deniz tutması yaşayanlarda olduğu gibi sürekli kusmaya başladı. Onu yalnız bırakmamdan korkuyordu, bana ihtiyacı olur diye bir an olsun yanından ayrılmadım. Yedinci gün öldü. Benim için çok büyük bir kayıptı, onun Orleans’taki Kutsal Haç Kilisesi’ne gömülmesi için elimden geleni yaptım. Hâlâ orada yatmaktadır, iyi bir Hıristiyan olarak öldü, Allah rahmet eylesin.

“Eve ne tür duygularla vardığımı ve Peronelle’nin mutluluğunu görmek isteyenler evimin yanındaki Boucherie St. James Şapel’in kapısındaki resme bakabilirler. Orada dizlerimizin üzerine çökmüş olarak resmedildik. Ben İspanya’daki Aziz James’in ayakları dibinde, o da sürekli dua ettiği Aziz Yuhanna’nın dibinde. Tanrı’nın lütfü, Kutlu Bakire’nin ve bahsettiğim Azizlerin şefaatiyle muradıma erdim ve İlk Madde’nin bilgisini elde ettim. Ne var ki henüz dünyadaki en zor şey olan onun ilk hazırlık evresini bilmiyordum. Sonunda üç yıllık bir süre boyunca yaptığım sayısız yanlışların ardından bu bilgiyi de kazandım. Bu süre boyunca, St. James ve St. John Şapelinin kubbesinde tasvir edilmiş halde beni gördüğünüz üzere, yalnızca araştırmak

ve çalışmakla kalmayıp, elimden, kitapta tasvir edilen tespihi bir an olsun düşürmeden, filozofların sözleri üzerine tefekkür ettim ve onların önerdikleri operasyonları gerçekleştirdim. Başarım bana güçlü bir koku olarak gösterildi. Bundan sonra ustalığa kolayca ulaştım. Gerçekten de birincil etmenlerin ve bunların hazırlanmasının bilgisine sahip olup kitaptaki formülleri harfi harfine yerine getirmiş biri olarak muradıma ermemem zaten mümkün değildi. İlk çalışmamda cıvayı projekte ettim*. Bu cıvadan yarım kilo kadarını, bizzat kendim ve ayrıca başkalarına değerini ölçtürdüğüm üzere, madenlerden çıkarılıandan daha iyi kalitede saf gümüşe çevirdim. Bunu Pazar gününe denk gelen 1392 yılının on yedinci günü başardım. Bundan sonra hâlâ kitabı –harfi harfine– takip ederek Nisan ayının yirmi beşinci günü Cıvayla aynı miktarda Kırmızı Taş yaptım, bu taş, gerektiği gibi aynı miktarda altına dönüştü. Bu altın sıradan altından daha kaliteli, daha yumuşak ve işlenebilirdi. Sadece doğruyu söylüyorum. Peronelle'nin yardımıyla üç kere altın yaptım. O bütün operasyonlarda benimle birlikteydi ve konuyu en az benim kadar anlıyordu. Hiç kuşku yok ki o bu operasyonları isteseydi kendi başına yapabilir ve aynı sonuca ulaşabilirdi. İlk altın yapımında istediğim her şeyi aldım, ancak Doğa'nın aygıtlardaki harika işlerini temaşa etmek çok daha büyük bir zevkti. Üç dönüşüm gerçekleştirdiğimi görmek için kubbe ve orada tasvir edilen üç ocağa bakmanız yeterlidir.

“Epey uzun bir süre boyunca Peronelle'nin mutluluğunu gizlemeyeceği, büyük hazinemizle ilgili akrabalarının yanında ağzından laf kaçırabileceği endişesini yaşadım. Çünkü büyük üzüntü gibi, büyük sevinçte kolay kolay insanın içinde durmaz. Fakat yücelerin yücesi Tanrı bana yalnızca

* Projeksiyon: Bir maddenin dönüşümünü sağlamak için ona renk veya maya katmak çv.

Taş'ı lütfetmekle kalmamış, aynı zamanda bana iffetli ve saf bir kadın vermişti. Karım akli başında, akıllıca hareket eden bir kadındı ve diğer kadınlara göre ağzı çok daha sıkıydı. Her şey bir yana kendini tümüyle çalışmalarımıza adanmıştı ve çocuk istememişti, o da artık benim gibi yaşlandığı için günlerini Tanrı'yı düşünmek ve hayır işlerinde bulunmakla geçirmektedir.

“Bu risaleyi yazdığım 1413 yılının sonunda, hayatım boyunca yokluğunu hissedip yasını tutacağım eşimle, bugüne kadar on dört hastane, üç şapel ve yedi kilise inşa ettirdik. Bunların hepsine önemli gelirlerle donatıp kiliselerin mezarlıklarını baştan sona yaptırarak.”

Nicholas Flamel 1415 yılında 116 yaşında öldü. 1407 yılında oturmuş olduğu evinin kalıntıları Paris'te rue de Montmorency'de görülebilir, ayrıca St Jacques-la-Cluny adlı eski kilisenin mezarlığındaki mezar taşı bugün Musee de Cluny müzesinde durmaktadır. Mezar taşı olarak kullandığı bu tabletin ilginç bir öyküsü vardır. St. Jacques-l-Baucherie'nin 1717 yılında yıkılışının ardından yıllarca kayıp olan tablet rue des Arias'ta bir aktar dükânında bulunmuştur. Aktar bu kaygan mermeri bitkileri kesmek için kullanmaktadır.

Tablet 58x45 cm boyunda ve dört santimetre kalınlığındadır. Tablet üstüne İsa'nın, Aziz Peter ile Aziz Pavlus'un temsilleri oyulmuştur ve mermerin üzerindeki yazıya göre eski bir arzuhalci olan Nicholas Flamel'in hayır işlerinde harcanmak ve Paris'teki kiliselere ve hastanelere verilmek üzere geriye önemli miktarda para ve değerli hediyeler bırakmıştır.

Bazı otoriteler Flamel'in yaşadıklarına dair anlatısının doğruluğundan şüphe duysa da, bana çok ilginç geldiği için olduğu gibi aktardım. Bana göre bu anlatı doğrudur ve Flamel'in bahsettiği Musevi Abraham kitabı tüm simyasal süreci mecazi bir şekilde tasvir etmektedir ve kitabın içindeki resimler simya dilini bilen insanlar için çalışmanın farklı aşamalarını temsil etmektedir. Ba-

zı yazarlar ve eleştirmenler bu mecazları dini fantezilerden çıkan saçmalıklar diyerek alaya almış, ancak bu şekilde sadece simya süreçleri konusundaki bilgisizliklerini kanıtlamışlardır. Bu anlatının en önemli kanıtlarından biri, naçizane görüşüme göre, Flamel'in İlk Madde'yi elde edişine dair söyledikleridir. Bu konuyla ilgili, "Başarım bana güçlü bir kokuyla malum edildi," demektedir. Bu gerçek laboratuarda bizzat kanıtladığım bir şeydir. Koku duyulmayacak gibi değildi ve öylesine uçucu bir tabiata sahipti ki evin her yerini kaplamıştı. Teorik ve pratik bölümlerde bundan daha ayrıntılı olarak bahsedeceğim.

IV. BÖLÜM

BASİL VALENTİNE

İMİYA ALANINDAKİ BAŞARILARI dolayısıyla kendine Modern Kimyanın Babası unvanı verilen Benediktin Rahip Basilius Valentinus'un hayatı hakkındaki bilgiler tam bir çelişki ve çatışma yumağıdır. Hayatı hakkındaki anlatılar öyle çeşitli ve farklıdır ki tarihçiler onun kesin kimliği ve hatta hangi asırda yaşadığı konusunda bir fikir birliğine varamıyor.

Bununla birlikte genel kaniya göre 1394 yılında doğmuş, Benediktin Kardeşliği'ne katılmış ve sonunda Strasburg yakınlarındaki Erfurt'taki St Peter Manastırı Başkeşişi olmuştur. Bununla birlikte bu olgular kanıtlanamamaktadır.

Gerçekte kim olursa olsun Basil Valentine, hiç kuşkusuz büyük bir kimyacıydı ve birincil derecede önemli birçok kimya süreci onun sayesinde öğrenilmiştir. Bu önemli süreçler arasında şunları sayabiliriz:

Vitriyol yağından (sülfürik asit) ve deniz tuzundan tuz ruhunun, yani hidroklorik asidin çıkarılması

Önce bakır sülfatın elde edilmesi ardından bu eriyiğin sulandırılmış haline demir çubuk sokulması yoluyla sülfürden bakır parçaları elde etme.

Şarap ruhu ve vitriyol yağı karışımının damıtılması yoluyla sülfö-eter yapımı

Şarap ve biranın damıtılması ardından potasyum karbonatla damıtılması yoluyla konyak yapımı.

Yazılarında öyle değerli bilgiler verir ki Basil Valentin isminin yazarın gerçek ismi mi olduğu, yoksa takma bir ad mı olduğunun hiç bir önemi yoktur. Bu durum onun eserlerinin değerinden ve deneylerinin niteliğinden hiçbir şey götürmez. Yazılarından hareketle onun gerçektede bir rahip olduğu, kendi zamanının ortalama düşünürünün çok üstünde bir kavrayış gücüne ve akla sahip olduğunu çıkarabiliyoruz. Onun çalışmalarının nihai amacı insan bedeninde kusursuz sağlığın elde edilebilir bir şey olduğu ve ayrıca bütün metallerin kusursuzlaştırılabileceğini kanıtlamaktı. O hekimlerin kendi çağrısını doğayla kutsal bir anlaşma olarak görmeleri gerektiğine ve çoğunun zamanın tıbbi cehaletine kapıldığına, kendini beğenmiş bir karmaşıklığa mahkûm olduklarına, hazır reçetelerini yazmak dışında hastalarının akıbetlerini umursamadıklarına inanıyordu.

Basil Valentine'nin *Triumphal Chariot of Antimony* adlı eserinden yapılan aşağıdaki alıntı 1685 yılında Amsterdam'da yayınlanan Latince versiyonunun İngilizce çevrilmiş ve James Elliott & CO, Falcon Court, Fleet Street, E.C. tarafından yayınlanmış 1893 baskısından alınmıştır.

“Doktorların kalitesi öyle düşüktür ki kendi ilaçlarını hazırlayamaz ve (her zaman yaptıkları gibi) işlerini başkalarına bırakırlar. Doktor hazırlamış olduğu reçetenin rengini bile bilmez. O beyaz mıdır, siyah mıdır, kırmızı mı, gri mi yoksa sarı mı, ilaç sıcak mı, soğuk mu, sıvı mı, katı mı, hiçbir fikre

sahip değildir. Sadece tek bir şey bilir o. Bu ilacın adını kitaplarında bulmuştur ve sahip olduğu için kendini ayrıcalıklı gördüğü bu bilginini eskiliğini başına sorguç olarak takar ve dolaşır.

“Burada bir kez daha vicdanları sıcak demirle mühürlenmiş olup hastalarını zerre kadar umursamayan ve mahşer gününde bu saçmalıkları yüzünden yargılanacak olan aptal doktorlara yazıklar olsun diyorum. Komşularının parasını cebine indirip onların sağlıklarını asla düşünmeyen bu doktorlar, yargı günü, hastalıkların iyileştirilmesi sanatında daha yüksek bir bilgiyi edinmek için keşke gece gündüz çalışsaydık diye boş yere pişman olacaklardır. Fakat bugün bu ağır çalışmayı üstlenmek yerine kitaplarında buldukları ilk ilacı reçete etmekte ve hasta ve hastalığı savaşlarında baş başa bırakmaktadırlar. Reçete ettikleri ilaçların hazırlanma biçimini öğrenme zahmetine bile girmiyorlar. Laboratuvarları, ocakları ve ilaçları Eczacıya aittir ve onu nadiren ziyaret ederler veya hiç gitmezler. Bir parça kâğıdın üzerine, büyü- lü söz ‘Reçete’ kelimesinin altına kimi ilaçların adlarını yazarlar. Bunun ardından Eczacının asistanı havanını eline alır ve hastada ne kadar sağlık kalmışsa hepsini havanda döver.

BİR SİMYA
LABORATUARI

“Tanrım, bu kör ve kara zamanları değiştir! Bu gökleri kaplamış ağaçları kes! Kollarını her yana uzatmış bu devleri devir, çünkü onlar üst üste birikmekte ve gökyüzünü kapatmaktadır! Senin yaratımını gizemlerini keşfetmek için çabalayan o çok az sayıda insanı koru. Manastırdaki bütün kardeşlerimden Tanrı'nın bu sözde doktorların cehaletini aydınlatması, O'nun mahlûklarının içine saklamış olduğu iyilikleri ve erdemleri, bu erdemlerin bütün zararlı ve zehirli kirlerden arıtan bir hazırlık aracılığıyla ortaya çıkıp işlerlik kazandığını anlamalarını sağlaması için gece gündüz dua etmelerini isteyeceğim. Tanrı'nın dualarımıza yanıt vereceğine, kimi kardeşlerimin yeryüzünde gerçekleşmesi gereken kutlu değişime tanık olacaklarına ve rakiple-
rimizin gözündeki kalın cehalet bağının kaldırıldığını ve kayıp hazineyi bulacak kadar akıllarının aydınlandığını göreceklerine iman ediyorum. Ey insanın kaderini elinde tutan yüce Tanrım, İyilik ve merhametini göster!”

Metalik cisimlerin kusursuzlaştırılması konusunda, kendi deyi-
miyle *Grand Magistrum*, yani Evrensel İlaç, metalleri dönüştüren eriyikler ve simya sanatının diğer sırları konularında, sadece sıradan okuyucuyu değil, kendi döneminin bilgili kimyacılarını da şaşkınlık içinde bırakan perdeler kullanmıştır. Bütün çalışmalarında en önemli laboratuvar süreci tarif edilmeden bırakılır. Aslında bu anahtar yazılarının başka bir bölümünde, muhtemelen uygulamalı talimatların arasında sokmakta ısrar ettiği tanrıbilimsel tartışmaların bir yerine, sır, ancak yoğun araştırmayla ortaya çıksın diye gizlenmiştir. En meşhur çalışması *Currus Triumphalis Antimoni* adlı eserdir. Bu eser Almanca, Fransızca ve İngilizceye çevrilmiş ve onun her şeyden önce bir kimyacı olarak ünlenmesine yardım etmiştir. En iyi baskı hiç kuşkusuz Theodorus Kerckringius'un yorumlarıyla birlikte 1671 yılında yapılan baskıdır. Kerckringius esere yazdığı önsözde, eserleri incelemek dışında Valentine'le bizzat konuştuğunu yazmaktadır. Basil'den “kimyacıların prensi, simya yazarları arasındaki en iyi eğitimli, en doğ-

rudan ve en anlaşılır kişi” diye bahseder. “Dikkatli öğrenciye simya hakkında bilinebilecek her şeyi söyler, size bu konuda kesin bir şekilde temin edebilirim.” Bu kitabın incelemesi Valentine’nin antimonunun özelliklerini iyice araştırdığını gösterir. Bu metalle yaptığı deneysel çalışmaların bulguları günümüzün kimyacılarına göre yepyeni keşiflerdir.

Diğer eserleri şunlardır: *The Medicine of Metals* [Metallerin İlaçları], *Of Things Natural and Supernatural* [Doğal ve Doğaüstü Şeyler Hakkında], *Of the First Tincture, Root and Spirit of Metals* [İlk Eriyik, Metallerin Kökü ve Ruhü Hakkında], *The Twelve Keys* [On İki Anahtar] ve *Last Will and Testament* [İncil ve Vasiyet]. Bu son çalışmanın uzun bir süre boyunca manastırın kilisesinin yüksek sunağında saklı kaldığı söylenir. Bu tür bir hikâye hayli inandırıcıdır; çünkü bu çağın öncesinde ve sonrasında yaşamış olan simyacılar, eserlerinin yazdıkları çağın çok ilerisinde olduğunu düşünerek, onlara daha layık, daha aydınlanmış bir çağın keşfetmesi ve yararlanması için eserlerini gömmüş veya başka şekillerde gizlemişlerdir. Bu tür el yazmaları yazarın ölümünden ancak birkaç kuşak geçtikten sonra bulunabilmektedir.

Çok becerikli bir kimyacı olarak diğer önemli başarılarına baktarsak, Valentine’nin Evrensel İlaç Yöntemi’nin, en az diğer sıradan keşifleri kadar bir başarıya ulaşabileceğini varsaymak mantıksız görünmüyor.

VALENTİNE’İN ÜÇÜNCÜ
АПАНТАРИ

V. BÖLÜM

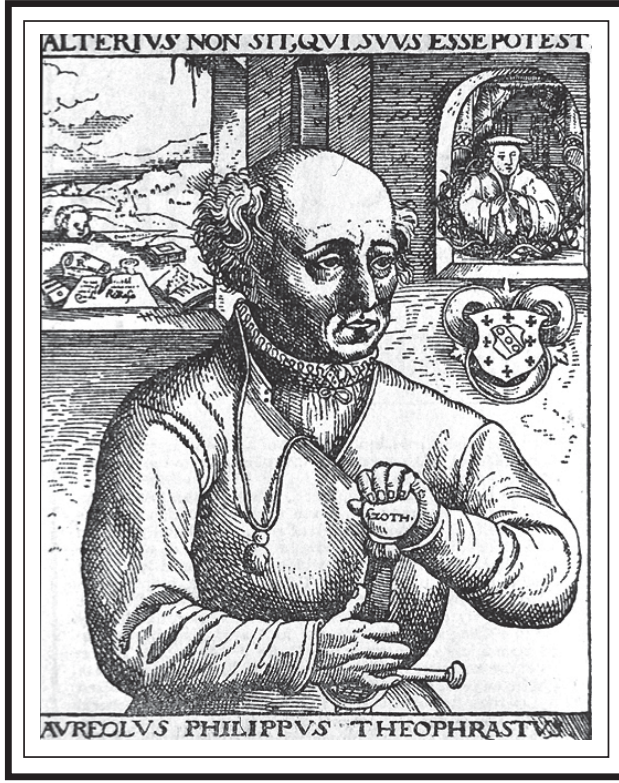
PARACELSUS

ARACELTUS İSMİYLE ölümsüzleşen Aurolus Phillipus Theophrastur Bobastur Von Hohenheim, 1493 yılında doğdu. Teutonic Order'un* (Cermen Tarikatı) Büyük Ustası olduğu söylenen çok meşhur bir hekimin oğluydu ve ilk eğitimi babasından aldı.

On altı yaşında Basle Üniversitesi'ne girmiş ve simya, cerrahi ve tıp okumuştur. Simya bilimiyle üniversiteye girmeden önce tanışmıştır. İsaac Hollandus'un eserlerini inceleyerek, kendi döneminde kullanılan malzemelerden daha üstün ilaçlarla hastalıkları tedavi etme azmini kazanmıştır. Bunun dışında simya alanında bizzat keşiflerde bulunmuştur. Paracelsus tıba, ilaç olarak afyon ve cıva kullanımını sokmuştur. Eserleri tıp bilimine ve manyetizma ilkelerine dair ileri bir bilgiye sahip olduğunu gösterir. Bunlar, Manly Hall'un onu "Kimyevi eczacılık ve terapinin babası, on

* The Teutonic Order (Cermen Tarikatı) dini bir Katolik tarikatıdır ve üyeleri Ortaçağ ve yeniçağın önemli bir bölümünde haçlı seferlerine katılmış oldukları için Cermen Şövalyeleri diye de bilinir çv.

PARACELSVS (1493-1541)

altıncı asrın en ilginç tıp düşünürü” olarak tarif etmesini haklı çıkaracak başarılarından sadece birkaçıdır.

Paracelsus simya bilimine yüksek mertebeden bir usta, Henry Cornelius Agrippa'nın da öğretmeni olan Başkeşiş Trithemius tarafından inisiye edilmiştir. 1516 yılında, hâlâ, şehrin zengin hekimlerinden biri olup nekromansi deneyleri yüzünden otoritelerle bozuşarak şehri terk etmek zorunda kalan Sigismund Fugger'den mineroloji, tıp, cerrahi ve kimya konularında ders almaya devam etmiştir. Paracelsus bundan sonra, hayatını astrolojik kehanetler ve çeşitli türden okült çalışmalarla idame ettirerek göçmen bir hayatı seçmiştir.

Seyahatleri sırasında Almanya, Fransa, Macaristan, Hollanda, Danimarka, İsveç ve Rusya'ya ziyaret etmiştir. Rusya'da Tatarlar ta-

rafından esir alınmış ve huzuruna çıkarıldığı Büyük Han'ın divanının en sevdiği üyelerinden biri haline gelmiştir. Bu hikâye doğruysa, Han'ın oğluyla birlikte Çin'den Konstantinopolis'e elçi olarak gitmiş, burada bir Arap usta tarafından ona en yüce sır, evrensel eriyik *Alcahest* açıklanmıştır. Manly Hall'ın sözleriyle, "Paracelsus bilgisini hapçı doktorlardan değil, İstanbul'daki dervişlerden, varlık çağırana, çığın içinde semavi cisimlerin ışınlarını yakalayan ve çaresiz hastalıkları iyileştiren, körlerin gözünü açıp cüzamı temizleyen, hatta ölüleri bile diriltiren ve vebaya anında son verebilen büyücülerden, sihirbazlardan, çingenelerden öğrenmiştir."

Paracelsus sonunda Avrupa'ya dönmüş, Tuna nehrini takip ederek İtalya'ya gelmiş ve burada askeri cerrah olmuştur. Öyle anlaşılıyor ki mucizevî tedavileri burada başlamıştır. 1526 yılında Almanya'ya dönmüş ve daha önce okuduğu okulda fizik, tıp ve cerrahi profesörü olarak çalışmaya başlamıştır. Bu çok önemli mevki ona Erasmus ile Ecolampidus tarafından teklif edilmiştir.

Derslerinde, dönemin otoriteleri tarafından kesinlikle değişmez ve karşı çıkılmaz olarak görülen ve en ufak bir farklı yorumunun sapıklık olarak görüldüğü Galen'in sistemini köhne diye bir kenara attığı için ona Hekimlerin Luther'i unvanı verilmiştir. Paracelsus, Galen'in sistemini bir kenara atmakla kalmamış, onun ve takipçilerinin eserlerini tunç bir tavada sülfür ve nitratla yakmıştır. Bu cüretkâr davranış, hayli kendine özgü fikirleriyle birlikte ona sayısız düşman kazandırmıştır. Mineral ilaçlarla gerçekleştirdiği tedaviler, tıp fakültesi ve bu 'sapığın' öğretileriyle otoriteleri sarsılan şahsiyetlerin düşmanlığını arttırmıştır. Paracelsus Basle'deki profesörlük mevkiini bu yüzden elinde uzun süre tutamamış ve şehri terk ederek göçmen hayatına geri dönmek zorunda kalmıştır.

Bu ikinci sürgün döneminde onun 1526'da Colmar'da ve 1530'da Nuremberg'da olduğunu ve bir kez daha tıp doktorlarıyla kavgaya tutuştuğunu ve onlar tarafından şarlatan ilan edildiğini okuyoruz. Ancak bu sefer ağır fil hastalığı vakalarını iyileştiren ve bunun ardından o dönemler mucizevi olarak görülen birkaç tıp başarısına imza atarak rakiplerine üstünlük kazanmıştır.

PARACELSYS'A GÖRE BİR SEMENDER

Franz Hartmann “Paracelsus” adlı kitabında şunları yazar: “Maehren, Kaernthen, Krain ve Macaristan’a, en sonu da simya sanatının hayranı olan Bavyera dükü Prens Palantine tarafından Salzburg’a davet edilmiştir. Fakat hak ettiği bu rahatlık dönemi çok uzun sürmemiştir.”

Kısa bir hastalığın ardından 1541 yılında White Horse Hanı’nda ölmüş ve St. Sebastian kilisesinin mezarlığına gömülmüştür. Hayatı hakkında yazanlardan biri ortodoks tıp otoritelerinin gönderdiği bir suikastçının ölümünü hızlandırdığını iler sürse de, bu hikâyeyi destekleyecek herhangi bir kanıt yoktur.

Onun biyografisini yazan yazarlardan hiçbiri Paracelsus’un henüz on altı yaşındayken simya yazınına çok iyi bilmesini garip karşılamamaktadır. O dönemler insanların daha erken olgunlaşmasını hesaba bile katsak, olağan üstü bir zekâya sahip biri olduğunu sonucuna varmak zorundayız. Kendi dönemindeki bilginlerden ancak çok azı onun öğretilerini anlayabilmiştir. Bunu sonucunda çağının âlimlerinin aptallığı ve inatçılığı konusunda kibirlenmesi doğal karşılanmalıdır. Hekimler arasında sayısız düşman edinmiş olmasına rağmen, hiçbir övgünün takdir etmeye yeterli olmayacağı bu ustanın müritleri de olmuştur. Müritleri ona en soylu ve sevgili monarkları, Alman Hermes, Felsefi Trismegistus ve Filozof Kral, Ölümsüz İsim, Kutlu Theophrastus unvanlarıyla adeta tapmıştır.

Paracelsus’un hayatıyla ilgili bilgiler konusunda Paracelsus’un Simya ve Hermesçilik konularındaki yazılarını Almanca’dan çeviren Mr. Arthur Edward Waite’e minnettarım.

VI. BÖLÜM

ON ALTINCI VE ON YEDİNCİ ASIRDA SİMYA

NSAN BEDENİNİN KİMYASI hakkında konuşan ve Paracelsus'un yaptığı gibi kimyanın amacının hastalıkların iyileştirilmesi için ilaç hazırlamak olduğunu ileri süren tarihteki ilk kişi Jean Paptista van Helmont'tur. Jean Paptista bazen Tıbbın Descartes'i unvanıyla anılır ve Paracelsus'un mürididir.

De Natura Vitae Eternae adlı eserinde şunları yazar:

“Felsefe Taşı'nı birçok kere gördüm ve ona dokundum. Rengi safran tozuna benziyordu, fakat toz haline getirilmiş cam gibi parlak ve ağırdı. Bir keresinde bana bundan bir onsun altı yüzde biri kadar verildi. Bu miktardaki taşı, bir kâğıda sarılı olarak sekiz ons cıva ile potada ısıtarak projekte ettim. Projeksiyonun sonucu sekiz onstan biraz az en saf altın oldu.”

Van Helmont otuzlu yaşlarda Belçika'da Brüksel yakınlarındaki eski bir kaleye çekildi ve burada altmış yedi yaşında ölümüne

kadar komşularından habersiz kapalı bir hayat sürdü. Hiçbir zaman Felsefe Taşı'nı bizzat yaptığını ileri sürmedi, fakat bilgisini araştırma yıllarında temas ettiği simyacıardan aldığını söyledi.

Van Helmont ayrıca Flander'da, Vilvord Kalesinde'ki bir mahkûmdan, Butlar isminde İrlandalı bir beyefendiden söz eder. Bu kişi tutsaklığı süresince Hermesçi ilaçlarla olağanüstü tedaviler gerçekleştirmiştir. Şiddetli yılcık hastalığına yakalanmış Bretonyalı bir rahibin badem sütüne batırılmış Felsefe Taşı ile iyileştirildiği haberi, van Helmont'un birkaç beyefendiyle birlikte vakayı incelemek için hemen kaleye gitmesine neden olur. Butlar onların önünde migren hastalığı olan yaşlı bir kadını Felsefe Taşı'nı zeytinyağına batırıp bu yağla alını ovalamak suretiyle iyileştirir. İyileştirilenlerden biri de on sekiz yıl boyunca şişmiş bir kol ve felç parmaklarla yaşayan bir başrahibe vardır. Taş'ın birkaç kez diline dokundurulmasıyla sakatlıklar tümüyle iyileşir.

Simya Filozoflarının Hayatları adlı 1815 yılında yayınlanan bir eserde, Butler'in Vilvord'daki bu olayların öncesinde I. James zamanında Londra'da gerçekleştirdiği dönüşümlerle dikkatleri üzerine çektiği yazılır. Butlar bu bilgiyi Arap ülkelerine yaptığı seyahatler esnasında edindiğini söyler. Seyahat ettiği gemi Afrikalı korsanlar tarafından ele geçirilince, Butlar esir edilmiş ve Araplara satılmıştır. Arap efendisi simya süreçlerinin doğru bilgisine sahip olan bir simya işçisidir. Butlar ona bazı operasyonlarında asistanlık etmiş ve esirlikten kaçmayı başardığında yanına Kırmızı Toz'dan büyük bir miktar almıştır.

Denys Zachare, hatıralarında Felsefe Taşı'yla ilgili kendi araştırmalarına dair ilginç şeyler anlatır. Yirmi yaşında bir üniversitede öğrenime başlamak için Bordeaux'ya gider, ardından da bir hukuk kursu için Toulouse'ya. Bu kasabada ellerinde bazı simya kitapları olan öğrencilerle tanışır. Öyle görünüyor ki o vakitler Paris ve diğer Fransız şehirlerindeki öğrenciler arasında simya deneyleri yapma gibi bir moda vardır. Zachare de bu çılgın moda kapılır. Hukuk okumayı bırakır ve simya deneylerine başlar. Anne ve babasının ölümü üzerine, bu yeni aşkı için bütün parasını harcamış olarak, araştırmalarına devam edecek parayı teda-

JEAN BAPTISTA VAN HELMONT (1579-1644)

rik etmek için bir iki mülk satma niyetiyle ülkesine döner. Kendi ifadesine göre on yıl boyunca her türden deneyler yapıp, satacak bir yöntemi olan sayısız insanla alışverişe girdikten sonra, Felsefe Taşı'yla ilgili kitapları incelemeye başlar ve Raymond Lully'nin *Testament, Codicil and Epistle* [Ahit, Vasiyet ve Risale] adlı Kral Robert'a yazmış olduğu mektubun sırrının anahtarını bulur. Bu kitabı ve Arnold de Villeneuve'nin *The Grand Rosary* [Büyük Gülistan] adlı eserlerini inceleyerek, daha önce takip ettiklerinden tümüyle farklı yeni bir plan yapar. On beş aylık yoğun bir çalışmanın ardından şunları söyler:

“Dönüşüm sırasında Hakiki Çalışma'ya işaret eden peş peşe üç renk dönüşümünü gördüm. Bu en nihayet Eastertide'da gerçekleşti; kutsal Toz'umu cıvaya serptim ve bir saatte az bir süre içinde saf altına dönüştü. Tanrı'ya bu lütfü için nasıl dua ettiğimi, Kutsal Ruh'unun nurundan üzerime daha fazla yağdırması için nasıl dualar ettiğimi, kazandıklarımı sadece O'nun ismini yüceltmek ve onurlandırmak için kullanmaya nasıl yeminler ettiğimi, nasıl sevdiğimi bir tek Tanrı bilir.”

Opusculum Chemicum [Kimya El Kitabı] isimli eserinde başından geçenleri anlatır ve Sanat'ın sadece Tanrı'nın bahsedebileceği bir lütuf olduğunu söyler. Bununla birlikte metallerin dönüştürülmesi ve Eriyik'in bir ilaç olarak kullanılması olasılıklarını tartışır.

John Frederick Helvetius, 1666 yılında tanıklık edildiği üzere Büyük Çalışma'yı tamamlamıştır. Helvetius kendisinin bir usta olduğunu ileri sürmekle birlikte tozu başkasından aldığını yazar:

“27 Aralık 1666 yılı öğleden sonrası evime daha önce hiç görmediğim bir yabancı geldi, çok yalın, basit giyinmiş, fakat dürüst, ciddi ve otoriter bir insandı. Orta boyluydu, yüzünde çiçek hastalığı izleri vardı, çenesi ter temiz tıraşlıydı ve kırk üç kırk dört yaşlarında görünüyordu. Tahmin edebildiğim kadarıyla Kuzey Hollanda'lıydı. Selamlaşmanın

ardından benimle sohbet edip edemeyeceğini sordu. Simya Sanatı üzerine, Sir Kenelm Digby'nin Toz'u üzerine yazmış olduğum ve Bilgelerin Büyük Sırrı'nın nihayetinde devasa bir şaka olabileceğine dair kuşkularımı ifade ettiğim yazımla ilgili konuşmak istedi. Bu yazımdan hareketle, doğada, bir hekimin hayati organları tamir edilemeyecek kadar zarar görmemiş bir hastayı tümüyle iyileştirebileceği bir Büyük Sırrın var olup olmadığına dair inancımı sordu. Ben de böyle bir ilacın bütün doktorların en çok arzulayacağı şey olduğunu, hiçbir doktorun doğadaki bütün sırları çözemeyeceğini, kendimle ilgili olarak da – Sanat'la ilgili çok şey okumuş olmama rağmen – bir Simya Sanatı Ustası ile karşılaşacak kadar talihli olmadığını söyleyerek yanıt verdim. Sonra Her Derde Deva İlaç hakkında bu kadar bilgili olduğuna göre onun da bir tıp adamı olup olmadığını sordum. Mütevazı bir şekilde olmadığını söyleyip kendini bir pirinç dökümcüsü olduğunu ve ateş kullanarak metallerden ilaç çıkarmayla çok ilgilendiğini belirtti. Biraz daha sohbetin ardından Zanaatkâr Elias – kendine böyle tanıtmıştı – bana şu şekilde hitap etti:

HELVETIUS
(26 ŞUBAT 1715-
26 ARALIK 1771)

‘Görüyorum ki Taş’la, onun maddesi, rengi ve mucizevî etkileriyle ilgili simyacıların yazdıkları hemen her şeyi okumuşsunuz, acaba taşı bizzat yapıp yapmadığınızı sorabilir miyim?’

“Hayır diye yanıtlayınca torbasından çok büyük bir ustalık eseri olduğu belli olan bir fildişi kutudan cama veya soluk sülfüre benzeyen bir maddeden üç büyük parça çıkardı ve bana burada yirmi ton altın üretmeye yetecek kadar Eriyik olduğunu söyledi.

“Bu değerli hazineleri elimde tutup on beş dakika kadar, Eriyik’in iyileştirici özelliklerini dinledikten sonra, istemeye istemeye de olsa onları geri uzattım. Ona bu nezaketi için teşekkür ettikten sonra Eriyik’in neden Felsefe Taşı’nın bir özelliği olduğu öğretilen yakut renginde olmadığını sordum. O rengin önemli olmadığını ve özün her türlü uygulama için yeterli olgunluğa sahip olduğunu söyledi. Bütün servetim karşılığında bu maddeden bir kişniş tohumundan daha küçük bir parçayı bana verip veremeyeceğine dair ricamı, taş daha değerli olduğu için değil ama onu başkasına vermenin yasaya karşı gelmek olması sebebiyle biraz kabaca reddetti. Ve ateş ateşle yok edilebilseydi, diye ekledi, onu yakardım. Ardında biraz düşündükten sonra evin arkasında kimsenin bize göremeyeceği başka bir odaya geçip geçemeyeceğimizi sordu. Onu arka odaya götürdükten sonra bana bir altın para olup olmadığını sordu. Parayı ona verince göğüs cebinden yeşil bir ipek mendil içinden beş madalyon çıkardı. Bunların altını elimdeki altın paradan çok daha saftı. Şaşkınlık ve imrenmeyle misafirime bu harika bilgiyi nasıl kazandığını sordum. Bu bilginin ona bir dostu tarafından verildiğini, aynı dostunun evinde birkaç gün kalarak sıradan çakmak taşlarını ve kristalleri yakut, zebercet ve safirden daha değerli taşlara dönüştürmeyi öğrettiğini söyleyerek cevap verdi.

“Ayrıca bana dizanteriyi kesin bir şekilde iyileştiren bir demir safranı ve su toplanmasını etkili bir şekilde iyileştiren bir metalik likör ve diğer ilaçlar hazırlamayı da öğretti’ diye devam etti Zanaatkâr.

“Ne yazık ki bunlara fazla kulak vermedim, çünkü Büyük Sır’rı öğrenmek için can atıyordum. Zanaatkâr sözlerine devam ederek ustasının ondan bir bardak sıcak su istediğini, getirdiği bir parça beyaz toz attığını ardından bir ons gümüş koyduğunu ve bu gümüşün suyun içinde dondurma gibi eridiğini anlattı.

“Bu eriyiğin yarısını döküp gerisini bana verdi. Tadı taze sağılmış süt gibiydi ve etkisi son derece canlandırıcıydı’

“Ziyaretçime bu iksirin Felsefe Taşı’nın hazırlığı olup olmadığını sordum, fakat o çok fazla meraklı olmamamı söyleyerek yanıt verip sözlerine devam etti. Simyacı bundan sonra ustasının talimatıyla bir parça kurşun alıp bir potada eritir. Usta bundan sonra küçük bir kutudan bir bıçağın ucuyla sülfürümsü bir toz alır ve onu erimiş kurşunun içine atar. Bu bileşiği bir süre güçlü ateşe tuttuktan sonra bu potadan mutfağın tuğla zeminine çok miktarda bir sıvı altın döker.

“Ustam bu altının on altıda birini kendim için almamı ve geri kalanı yoksullara dağıtmamı söyledi. Bu büyük miktarı Sparrendaur Kilisesi’ne vererek söylenileni yaptım. Özetle, dostum bana veda etmeden önce Kutsal Sanatı öğretti.’

“Tuhaf ziyaretçim hikâyesini bitirince, söylediklerini kanıtlaması için önümde bir dönüşüm gerçekleştirmesini rica ettim. Bunu şimdi yapamayacağını, ancak üç hafta sonra bir daha geleceğini ve o zaman yapma izni olursa gözlerimi açacak bir şeyler yapacağını söyledi. Gerçekten de tam söz ver-

diği tarihte geldi ve beni yürüyüşe davet etti. Bu yürüyüş sırasında ateş içindeki Doğa'nın sırları üzerine derin bir konuşmaya başladı, fakat yol arkadaşımın Büyük Sır konusunda son derece ketum olduğunu fark ettim. Ondan değerli Taş'tan bir zerreyi emanetime vermesini rica ettiğimde, bana kolza tohumundan daha küçük bir parça verdi ve bunu yaparken sanki büyük bir lütuf da bulunmuş gibiydi. Bu kadarlık bir maddenin ancak çok az bir kurşunu dönüştürebileceğine dair kuşkularımı dile getirdiğimde, onu hemen geri istedi. Daha büyük bir parça verir umuduyla hemen taş geri verdim, fakat o elindeki taşın yarısını bölüp ateşe attıktan sonra geri kalanı bana verdi ve 'Senin için yeterli' dedi."

Anlatı, Helvetius'un ertesi sabah altı dirhem kurşunu bir potada eritip üzerine Taş'dan bir parça koymasını betimleyerek devam eder. Bir tıslama sesiyle birlikte köpürme olur ve Helvetius on beş dakika sonra kurşunun saf altına dönüştüğünü görür. Çünkü bu eriyik soğuduğunda gerçekten de altın gibi parlamaktadır. Bu maddeyi götürdüğü kuyumcu onun gördüğü en saf altın olduğunu söyleyerek satın almak ister. Birçok kişiyle birlikte darphanenin yöneticisi de altını inceler ve küçük bir parçasını incelemek üzere ister. Nitrik asit ve antimoni ile test edilen bu altının en iyi kaliteden saf altın olduğu sonucuna varılır. Helvetius anlatısının daha sonraki bir kısmında Zanaatkâr'ın kalbine derin bir inanç ektiğini söyler. Artık saf ve spiritüalize edilmiş metaller yardımıyla, hem metalleri hem de insanları tek dokunuşuyla kursesuzlaştıran Canlı Altın veya Bilgelerin Cıvası'nın yapılmasının mümkün olduğuna inanmaktadır.

Helvetius'un incelemesinde ayrıca Kuffle'in tanıklığını ve onun kendi başına yapmış olduğu bir deneyin sonucu olarak simyaya inandığını söylediği bir yazısı bulunur. Bununla birlikte bu serpme tozunu hangi kaynaktan aldığına dair hiçbir bilgi verilmez.

Aynı eserde, 1664 yılında Hague şehrinde Gril isminde bir gümüşçüden bahsedilmektedir. Gril, John Caspar Knoettner adında bir adamdan aldığı eriyiği kullanarak yarım kilo kadar kurşu-

nun yarısını altına yarısını gümüşe çevirmiştir. Bu dönüştürme birçok tanığın önünde gerçekleştirilmiştir ve Helvetius söz konusu operasyonla elde edilen değerli metalleri bizzat incelemiştir.

1710 yılında Sigmund Richter “Felsefe Taşı’nın Kusursuz ve Doğru Bir Şekilde Hazırlanması” adlı serini Gülhaçlıların koruması altında yayınlamıştır. Gül Haçlıların başka bir gizemli temsilcisi de eski bir Bizans ailesi Lascaris soyundan gelen Lascaris isminde gizemli bir adamdır. Bu kişi on sekizinci asırda Hermesçi sanatı Almanya’da yaymakla uğraşmıştır. Lascaris inançsızların Taş’ın inanılmaz niteliklerine tanık oldukları anda artık simyayı bir yanılsama olarak göremeyeceklerini söylemiştir. Öyle anlaşılıyor ki Almanya’nın çeşitli yerlerinde dönüşümü tanıklar önünde gerçekleştirdikten sonra sırra kadem basmıştır.

VII. BÖLÜM

İNGİLİZ SİMYACILAR

İNGİLTERE'NİN BİLİLEN ilk simyacı 1214 yılında Somersetschire'da doğan ve birçok çarpıcı akademik başarıları olan Roger Bacon'dur. Gençliğinde araştırmalarıyla çarpıcı bir ilerleme kat etmiş ve rüştüne erişir erişmez Fransisken Tarikatı'na katılmıştır. Oxford'dan Paris'e geçmiş, burada tıp ve matematik okumuştur. İngiltere'ye dönünce kendini felsefe ve dil araştırmalarına vermiş, Latince, Yunanca ve İbranice grameri hakkında çok başarılı eserler vermiştir.

Bacon bir kimyacıdan ziyade bir hekim olarak tanınmasına rağmen birçok bilimsel keşifi ona borçluyuz. Ayrıca kendi dönemindeki neredeyse tek astronomudur. Julian Takvimi'nin düzeltilmiş ve 1267 yılında Papa IV. Clement'e vermiştir. Bu takvim daha sonraki papalık dönemine kadar uygulanmayı beklemiştir. Ayrıca o konveks camların ve merceklerin fiziksel analizini, gözlük ve akromatik merceklerin, teleskopun bizatihi yapımı olmasa bile teorisini ona borçluyuz. Bir kimya öğrencisi olarak tutuşma olayında havanın oynadığı kimyasal role dikkat çekmiş, güherçile-

nin özelliklerini enine boyunca inceledikten sonra onun suda çözüldürülerek ve kristalize ederek saflaştırılmasını bulmuştur.

Bazı mektuplarından anladığımız kadarıyla Bacon modern bilimin birçok başarısını önceden tahmin etmiştir. Tek bir adamın yönetiminde, kürekçiler olmadan suyun üzerinde o güne kadar hayal bile edilemeyen bir hızla hareket edebilecek gemiler yapılıcağına inancını dile getirmiştir. Ayrıca at veya başka bir binek hayvanı kullanmayan arabaların, yapay kanatlarla hareket edecek uçan araçların yapılacağını öngörmüştür.

Ortaçağ boyunca Avrupa'da hüküm sürün cehalet ve batıl inanç atmosferinde Bacon'un başarılarının iblislerle iletişimle kazanıldığına inanılmasına ve Batı Avrupa'da bir âlim olarak değil, ama büyük bir büyücü olarak ün yapmasına şaşırıyoruz. İnsanlığa yaptığı büyük hizmetlere minnettarlıkla değil, sansürle yanıt verilmiş ve Kilise onun öğretilerini bilhassa tehlikeli bulmuştur. Kilise bu fikriyle uyum içinde onun en önde gelen muhaliflerinden biri olmuş, hatta kendi tarikatının rahipleri bile onun eserlerini kilise ve manastır kütüphanelerine koymayı reddetmiştir. Ona karşı açılan davalar nedeniyle 1279 yılında hapsedilmiş, sanat ve bilimdeki çalışmalarından dolayı pişmanlığını itiraf etmeye zorlanmıştır.

Birçok eserinden simya üzerine hâlâ mevcut olan bir iki çalışması vardır. Bu çalışmalardan simya bilimini incelemek ve uygulamakla kalmayıp nihai amacına eriştiği, Felsefe Taşı'na ulaştığı anlaşılmaktadır. Hiç kuşkusuz ömür boyu süren davalar bu Hermesçi sanatla ilgili uygulamalarını dikkatle gizlemesine ve inisiye olmayanlara bu meselelerin açıklamamaya karar vermesine neden olmuştur. "Hakikat," diye yazar, "her önüne gelene verilmemelidir. Çünkü bir filozofun elinde en değerli şey olan, bir boşboğazın elinde en pespaye şeye dönüşür."

Bridlington Katedrali Meclis Üyesi Sir George Ripley, simya bilimini sadece fiziksel tezahürleriyle değil, ruhani açıdan da ele alarak birçok çağdaşından daha yukarıya koymuştur. Simyanın ruhumuzun onu bize armağan eden Tanrı'ya rücu edişiyle ilgilendiğine inanmıştır. 1471 yılında *Simyasal Terkip* [Compound of

Alchemy] adlı eserini yazarak IV. Edward'a hediye etmiştir. Ayrıca Katedral Meclis Üyeliği sırasında, Felsefe Taşı sayesinde St. John Şövalyelerine maddi destek verdiği kaydedilmiştir.

On altıncı asırda Siyahi Rahip Pierce, İksir'le ilgili şunları yazmıştır:

“Toprağın toprağını, Yer'in Anası'nı, Toprağın Suyunu, Toprağın Ateşini ve Ahşabın Suyunu al. Bunlar bir aradadır ve ayrılmalıdır. Simyasal altın, kristal halinde saflaştırılan saf ruhtan oluşur: Beden, ruh ve can büyüyerek bir Taş olur. Taş'ta bozulma yoktur. Bu cıvaya atılmalıdır ve en değerli altına dönüşecektir.”

On altıncı asrın diğer eserleri arasında Thomas Charnock'un *Breviary of Philosophy* [Felsefenin Dua Kitabı] ve ona ilave olarak 1572'de yayınlanan “Enigma” [Esrar] adlı eserleri görürüz. Charnock ayrıca saçlarına ak düştüğü bir zamanda dönüştürücü tozu elde ettiğini anlatan bir hatırat yazmıştır.

On altıncı asırda 1555 yılında doğmuş olan Edward Kelly yaşamıştır. Kelly maceracı biri olarak görünüyor ve Lancaster'de sahate unvanlar kullanma suçundan dolayı kulaklarını yitirdiği rivayet edilir. Bunun doğru olup olmadığı bir yana, Elizabeth döneminin bilgili bir insanı olan Dr. Dee, hayatı son derece iyi ve kötü olayların bir karışımı olan bu adamın sahici bir kâhin olup olmadığını belirlemek çok zor olsa da, Kelly'nin durugörür vizyonlarıyla çok ilgilenmiştir.

Kelly, şu ya da bu şekilde Kırmızı ve Beyaz Eriyikleri sahip olmuş görünmektedir. Çünkü Elias Ashmole *Theatrum Chemicum Britannicum* adlı eserinin sonuna “Sir Edward Kelly'nin Eseri” adlı bir inceleme koymuş ve şunları yazmıştır:

“Genel inancıya göre Doktor Dee ile Sir Edward Kelly Glastonbury Manastırının yıkıntılarında çok büyük miktarda İksir bulacak kadar tuhaf bir biçimde şanslı olmuşlardır. Bu iksir öylesine zengindir ki (kendisinin 272,330 katı etkili), ilacın bü-

yük bir miktarını, gerçek dozunu bulana kadar projeksiyon denemelerinde yitirmişlerdir.”

Bu bilginin ne kadar doğru olduğu tartışmalı olsa da, 1583 yılının mart ayında Siradia Kontu Palatine, Polonya Prensi Adalbert Alask'ın Kraliçe Elizabeth'in divanını ziyareti sırasında deneylerini konuşmak üzere Dr. Dee ile tanıştığı ve bu konuşmadan sonra Dee ile Kelly'e ve ailelerine Cracow'a yaptığı geri dönüş yolculuğunda eşlik ettiği tarihsel bir gerçektir. Prens onları İmparator II. Rudolf ile tanıştırmak için Cracow'dan Prag'a götürmüş, fakat imparator ile görüşülememiştir. Prag'da o vakitler toplumun her kesimi simya ile derinden ilgilidir, fakat 1586 yılında Papa V. Sixtus'un simyayı yasaklayan fermanıyla Dee ve Kelly şehirden kaçmak zorunda kalmıştır.

Nihayet İmparator'un Genel Valisi Kont Rosenberg'in misafirleri olarak Bohemya'daki Trebona Kalesi'nde huzur ve refahı bulmuşlardır. Buradaki misafirlikleri sırasında Kelly bir onstan az fazla cıvadan bir ons en iyi kaliteden altın üretmeyi başarmıştır.

1588 yılının Şubat ayında aralarındaki bir anlaşmazlık dolayısıyla iki adam ayrılmış ve Dee İngiltere'ye, Kelly'de Prag'a gitmiştir. Prag'da Rosenberg İmparator'u Papa'lık fermanını dinlemeye ikna etmiştir. Rosenberg imparatorun huzuruna getirdiği Kelly'e Rudolf Simya'nın Büyük Sırrı'na sahip olan kişi olarak ödüllendirmiştir. İmparator Rudolf, Kelly'e toprak, şehirde dolaşma özgürlüğü, devlet danışmalığı ve anladığımız kadarıyla bir soyluluk unvanı bağışlamıştır. Çünkü Kelly bu tarihten sonra karşımıza Sir Edward Kelly olarak çıkmaktadır. Bu hediyeler Kelly'nin kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde imparatora metallerin dönüşümünü kanıtladığını göstermektedir. İmparator'un daha çok iksir üretmesi emrine karşı, bu konuda başarısız olmuş ya da yapmak istememiştir. Sonuç olarak Prag yakınlarındaki Purg-litz Kalesi'nde 1591 yılına kadar esir tutulmuş, bu tarihten sonra itibarı iade edilmiştir. Ne var ki tarihçilere göre 1595 yılında ikinci defa tutuklanmış, hapishaneden kaçmaya çalışırken yüksekte düşerek kırk yaşında ölmüştür.

On yedinci asırda Eugenius Philalethes veya Thomas Vaughan adıyla bilinen bir simyacı yaşamıştır. Vaughan Galler'den gelmiştir. Eserleri simya biliminde tam anlamıyla ruhani bir gizemin aydınlatılmasına hizmet etmekle övülür. Eserinin çeşitli yorumları ne olursa olsun, Vaughan simyanın bilincin fiziksel, zihinsel ve ruhsal her halinde kanıtlanabilir olduğunu göstermeye çalışmıştır. *Lumen de Lumine* adlı eseri bir simya tartışmasıdır ve konuyu yukarıda bahsettiğim merhalelerde ele almaktadır. Onun iksiri, hem fiziksel hem de ruhani boyutlarda tezahür eden İlahi Hayat ve Beşinci element olması yanında bir ruhani tözdür. Onun altını hem fiziksel dünyanın felsefi altını hem de ruhaniliğin bilgeli-

ğidir. Taş'ı her şeyi dönüştüren mihenk taşıdır, o da yine hem ruhani hem fizikseldir. İksir'in yalnızca cam bir kap içinde tutulabileceği ifadesi hem elle tutulur bir cam kabı hem de ustanın saflaştırılmış bedenini temsil etmektedir.

Thomas Vaughan, Gülhaç Tarikatı'nın bir Büyük Usta'sıydı ve simya sanatını bilincin bütün planlarında tezahür etmesi gereken bir bilim olarak algılıyordu.

Eirenaeus Philalethes, sayısız eserlerinden dolayı mutlaka bahsedilmesi gereken bir isimdir. Bu ismin başka bir ustaya mı ait olduğu, yoksa Vaughan'ın takma adlarından biri mi olduğu konusu çok tartışılmıştır. Mr. Waite iki ayrı kişi olduğu konusunda kendine göre tatmin edici bir açıklamaya ulaşmıştır. Şahsen ben her iki ismin de Thomas Vaughan'a ait olduğuna inanıyorum. Her ne kadar bu iki yazarın kimlikleri ilginç bir tartışma malzemesi sunsa da, bu kitabın duruşu açısından göz ardı edilebilir bir öneme sahiptir.

William Cooper'ın 1684 yılında yayınladığı *Collectanea Cymica* adlı eserine yazdığı girişte, şu ifade yer alır:

“Ben öğrenme aşkıyla dolu bir filozof, isimsiz bir usta olarak 1645 yılında, yirmi üç yaşında, Sanat'ın Oğulları'na borcunu ödemek, diğer ustaların kardeşi ve eşiti olarak, şifa, kimya ve fiziksel sırlarla ilgili bu küçük incelemeyi yazmaya karar verdim. Öngörüyorum ki benim bu çalışmalarımı epey bir kişi aydınlanacaktır. Burada anlattıklarım masal değil, her ustanın bizzat müşahede edeceği üzere, bizzat yaptığım ve öğrendiğim gerçek deneylerdir. Doğrusu istenirse, birçok defa kalemimi bir kenara koyup yazma kararımdan döndüm, vakit vakit sırrı gizlemeye temayülüm daha ağır bastı. Fakat Tanrı beni yazmaya mecbur etti. Bütün kalpleri bilen ve zaferin sonsuz sahibi O'nun kararına direnemezdim. Dünyanın yaklaşan bu son çağında birçok insan Büyük Sır'la sevinecektir. Çünkü burada yeni başlayanlarda hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde, her şeyi dosdoğru yazdım. Benim gibi bu sırda sahip birçok insan tanıyorum ve çok geçme-

den sırra sahip başka insanlarla bulaşacağımı biliyorum. Yücelerin Yücesi Tanrı aramızda olsun. Kendimi bütün bu bilgileri ifşa edecek kadar değerli görmesem de bütün yaratımın kul olduğu, her şeyi yaratan ve her şeyi esirgeyen Tanrı'nın iradesine boyun eğiyorum.”

Bundan sonra yazar, metallerin altın ve gümüşe dönüştürülmesi süreçlerini ve ayrıca ölüm anında verildiğinde mucizevî bir iyileşmeye neden olan iksirin hazırlanmasını anlatır.

Bir başka yerde şöyle yazmaktadır:

“Bir keresinde yabancı bir ülkede 600 sterlin değerinde saf gümüş satmak istedim, fakat bir tüccar gibi giyinmememe rağmen gümüşün Sanat'la yapıldığı söylendi. Onlara bunun nedenini sorduğumda şöyle cevap verdiler: ‘İngiltere’den, İspanya’dan ve diğer ülkelerden gelen gümüşü tanımıyoruz, elindeki bunlardan hiçbirine benzemiyor.’ Bunu duyunca gümüşü ve bedelini orada bırakarak hemen kaçtım ve bir daha asla geri dönmedim.”

Şu sözler yine ona aittir:

“Taş'ı yaptım. Onu başkasından değil Tanrı'dan aldım. Onu yaptım, her gün kullandım ve sık sık ellerimle biçimlendirdim. Burada bilmediğim şeyleri yazmıyorum.”

Giriş bölümünün son paragrafında amaca ulaşmış olanlara şu mesajı verir:

“Tanrı'nın lütfüyle sanatta amacına eksiksiz olarak ulaşmış olanlar, Tanrı'ya rahatsız edilmeden hizmet etmek için günahkâr insanların kurnazlıklarından uzak olmak dışında ne diler bilmiyorum. Avamın alkışı için başarıyla övünmek en beyhude davranış olacaktır. Bu tür şeyler Sanat'ı bilenlerce övülmez, onlar aksine bu davranıştan tiksindirler.

Tanrı'nın yeteneğini ödüllendirdiği insana şunlar yetmelidir. İlk olarak binlerce yıl yaşayabilir ve her gün binlerce insanı doyurabilir, çünkü Taş'ı hem saflık hem de ağırlık bakımından istediği anda zenginleştirebilir ve dünyada var olan bütün kusurlu metalleri kusursuz altın ve gümüşe dönüştürebilir. İkinci olarak, Sanat'la değerli taşlar ve mücevherler yapabilir. Bunlar büyüklük ve saflık bakımından Doğa'da bulunanlara kat kat üstündür. Üçüncü ve son olarak, onda Evrensel İksir vardır. İksirle hem ömrü uzatabilir hem de hastalıkları iyileştirebilir. O halde gerçek bir usta dünyadaki bütün hastalıkları iyileştirebilir. Yani onda yeterince iksir vardır.

“Ezeli, Ebedi, Her Daim Diri, Kadiri Mutlak Tanrı'ya anlatılmaz bağışları, paha biçilmez hazineleri için Şükürler olsun. Yeteneğe sahip olan kişi, onu Tanrı'nın yüceliğini arttırmak ve komşularının iyiliği için kullansın. Kullansın ki Yaratıcısı Tanrı'ya ona verilen böylesi yüce bir yetenek için nankörlük etmesin ve hesap gününde yeteneğini kötüye kullandığı için yargılanıp mahkûm edilmesin.”

Yazarın başlıca eserleri şunlardır: *An Open Entrance to the Shut Palace of the King* [Kral'ın Kapalı Sarayına Açık Giriş], *Ripley Revived* [Gözden Geçirilmiş Ripley], *The Marrow of Alchemy* [Simyanın Özü], *Metallorum Metamorphosis* [Metallerin Başkalaşımı], *Brevis Manuductio ad Rubinem Coelestum, Fone Chemicæ Veritatis ve Musaeum Hermiticum* ile Manget'in koleksiyonunda bulunan kimi başka yazılar. Ayrıca 1620 yılında Gustavus Adolphus'un huzurunda metallerin dönüşüm deneyinin gerçekleştirildiğine dair bir kayıt vardır. Buradan elde edilen altın Kral'ın sembolüyle birlikte ters Merkür ve Venüs işaretlerini taşıyan madalyonlar halinde basılmıştır. Başka bir kayda göre de Prusya kralının önünde Berlin'de başka bir dönüşüm gerçekleştirilmiştir.

On yedinci asrın meşhur matematikçisi ve bilim adamı Sir Isaac Newton'un bir simyacı olduğu yaygın olarak bilinmesine de, o

SİR ISAAC NEWTON
(4 OCAK 1643 – 31
MART 1727)

hiç kuşkusuz bu özel bilim dalında çeşitli deneyler yapmış biridir. Eğer J. W. V. Sullivan'ın Sir Isaac Newton'un biyografisini simya ışığında dikkatle değerlendirirse onun üzerine çalıştığı deneysel teorileri görmek çok kolaydır. Bu kitabı değerlendiren Sir Arthur Eddington şunları söyler:

“Newton'un en çok ilgilendiği ve vaktinin büyük bir kısmını harcadığı bilim simyaydı. Bu konuda hemen her şeyi okudu ve sayısız deney yaptı. Bildiğimiz kadarıyla bu deneylerde bir sonuca ulaşamadı.”

Sekreteri onun hakkında şunları söyler:

“Saat sabah iki, üç olmadan, hata bazen sabah beş veya altıya kadar yatağına gitmezdi. Yatakta sadece dört beş saat kalırdı. Özellikle bahar ve sonbahar aylarında yaklaşık altı hafta boyunca laboratuvarından çıkmazdı, ocaktaki ateş gece gündüz sönmezdi. Buradaki amacı neydi, hiçbir zaman pek anlayamadım.”

Sanırım cevap Newton'un deneylerinin simyadan başka bir şeyle ilgili olmadığıdır.

Aynı sırda bir İskoçyalı, Alexander Seton, dönüşüm sanatındaki bilgisi yüzünden tarif edilmez işkencelere maruz kalmıştır. Kendi ülkesinde çalışmalar yaptıktan sonra yurt dışına çıkmış ve Hollanda, Hamburg, İtalya, Basel, Strasbourg, Cologne ve Münih'te iyi bir isme sahip bilgili insanlar önünde dönüşümleri gerçekleştirmiştir. Sonunda Saksonya Elektörü tarafından davet edilmiş, anladığımız kadarıyla onun divanına istemeye istemeye çıkmıştır. Onun dönüşümlerinin gerçek olduğuna dair kanıtlara tanık olan Elektör, Seton'un sınırsız bir zenginliğin sırrına sahip olduğuna ikna olarak ona ayrıcalıklı bir muamele de bulunmuştur. Seton, sırrını vermeyi reddedince Dresden'de hapse atılmıştır. Hapsedilmesi onu kararından döndürmeyince, işkenceye tabi tutulmuştur. Vücudu delinmiş, kesilmiş, dövülmüş, ateşle ve erimiş kurşunla dağlanmış, ancak o sessizliğini bozmamıştır. Sonunda tek başına bir hücreye atılmış. Bu hücreden usta Sendivogius tarafından çıkarılmıştır. Arkadaşına bile sırrı ifşa etmeyi reddetmiş, hapishaneden kurtulduktan iki yıl sonraki ölümünün hemen öncesinde Sendivogius'u dönüşüm tozunu hediye etmiştir.

VIII. BÖLÜM

ST. GERMAIN KONTU

İMİYA TARİHİNDE St. Germain Kontu'ndan bahsedilmemesi dikkat çekici bir tavidir. Onun sanatta bir usta olduğuna hiçbir kuşku yoktur, ancak bu emsalsiz şahsiyet hakkında anlatılan birçok hikâyede bu özel alandaki başarıları hiçbir rol oynamaz gibidir.

St. Germain şaşırtıcı bir şahsiyetti. Çıkarabildiğimiz kadarıyla o Transilvanya Prensi Rocazy'nin oğluydu. Bu bilgi doğru olsun veya olmasın, onun çok iyi eğitilmiş, son derece kültürlü ve soylu bir aileye mensup olduğu konusunda kuşku yoktur. Hayat hikâyesi okumaya değerdir, ancak sadece simya sanatıyla ilgili bu kitabın kapsamına girmemektedir. Diyetle ilgili olan okuyucular için işaret etmek gerekir ki kontun birçok biyograficisi onun yiyecek alışkanlıklarından bahsetmiştir. Kont, mucizevi iksirle birlikte uyguladığı diyet nedeniyle uzun bir ömre sahip olduğunu bildirmiştir. St. Germain, 110 yıllık bir süre boyunca Avrupa'nın çeşitli yerlerinde belirmiş ve bu süre içinde görünüşü asla değişmemiştir. Her zaman hayli bakımlı kırklı yaşlarda bir insan olarak görünmüştür.

“Marie Antoinette’in Anıları” adlı eserinde Madame la Comtesse d’Adhemar, Kont’un harika bir tarifini verir. Büyük Frederick ondan “ölümü tatmamış insan” diye bahsederken Mrs. Cooper Oakley, “Kont de St. Germain, Kralların Sırrı” adlı monografında onun 1710 ile 1822 yılları arasında çeşitli isimlerle görünmesini kaydeder.

İtalyan maceracı Jacques de Casanova de Seingalt, istemeye istemeye kontun majikal sanatlarda bir usta olup yüksek bir kimya bilgisine sahip olduğunu itiraf eder. St. Germain’e kronik bir hastalıktan rahatsız olduğunu söylemesi üzerine, Kont, Casanova’ya üç gün içinde hastalığını iyileştirecek elli hap verir.

Casanova, Set Germain kontu için şunları yazar:

“Sonra bana kendisinin *Athoeter* dediği majikal iksirini gösterdi. Ağzı çok iyi kapatılmış bir tüpte muhafaza edilmiş beyaz bir sıvıydı. Buna bu sıvının Doğa’nın evrensel ruhu olduğunu ve balmumundan mührün kaldırılması halinde bütün içeriğin bir anda yok olacağını söyledi. Ondan deneyi yapması için ricada buldum. Bunun üzerine bana bir iğne verdi. İğneyle balmumunu deldiğim anda şişenin içindeki sıvı yok oldu.”

Casanova ayrıca St. Germain kontunun on iki madeni parayı saf altın sikkeye dönüştürüşünü anlatır. Ünlü Kont’un baz metalleri altına çevirmeyi mümkün kılan simyasal toza sahip olduğunu gösterir başka tanıklıklar da vardır. Kendi çağdaşlarının yazılarına göre Kont bu deneyi en az iki kere birçok kişinin önünde gerçekleştirmiştir. St. Germain Kontu’nu laboratuvarında ziyaret eden Valbelle Markizi onu ocakların önünde meşgul halde görür. Kont Markiz’den bir gümüş altı frank ister ve onu siyah bir maddeyle kaplayarak küçük bir ateşe tabi tutar. Valbelle Markizi paranın kıpkırmızı hale gelene dek renk değiştirdiğini görür. Birkaç dakika sonra para biraz soğuduktan sonra simyacı onu alıp bir soğutma kabına koyar ve ardından Markiz’e geri verir. Para artık gümüş değil, saf altındır. Dönüşüm tamamlanmıştır.

Adhemar Kontesi 1766 yılına kadar parayı saklamıştır, bu tarihte para ondan çalınmıştır.

Bir yazara göre St. Germain'in okült kimya bilgisinin Asya'daki yolculuğundan elde ettiğini söylediğini aktarır. 1755 yılında ikinci defa Doğu'ya yolculuk etmiş ve Lamberg Kontu'na "Mücevherleri eritme bilgimi Hindistan'da yaptığım ikinci seyahate borçluyum," diye yazmıştır.

St. Germain Kontu'nun bu deneylerde sahtekârlık yapmakla suçlayamayacak kadar çok tanıklık vardır. Hâlâ aynı isimli ailede muhafaza edilen Leopald Hoffmann madalyonu, metallerin dönüşümüyle ilgili bugüne kadar mevcut olan en etkileyici kanıttır. Bu madalyonun üçte ikisi Wenzel Seiler adında bir rahip tarafından altına çevrilmiş, madalyonun ortasını kaplayan gümüş eski halinde bırakılmıştır. Madalyondan sadece tek bir kopya olduğu için herhangi bir sahtekârlık imkânsızdır.

St. Germain Kontu'nun hayatı hakkındaki bilgiler için Manly Hall'ün "*Most Holy Trinosophia* (Comte de St. Germain) adlı eserine borçluyum. *Most Holy Trinosophia*, yani En Kutsal Üçlü İrfan on iki bölümden oluşur. Bu eser, dikkatli bir okumanın ortaya çıkacağı üzere, aynı zamanda hem bir simya incelemesi hem de bir inisiyasyon sürecidir. XII. Bölümden alıntı yapmama izin verin:

"Girdiğim salon kristal gibi sert şeffaf bir maddeden yapılmış tam bir daire biçimindeydi, odaya her taraftan ışık giriyordu. Odanın alt kısmı kırmızı kumla dolu dev bir leğenin içindeydi. Bu dairesel yerin her yerinde hafif bir ılıklik hüküm sürüyordu. Şaşkınlık içinde bu kristal kürenin içinde etrafıma bakarken, gördüğüm çok ilginç yeni bir şeyle heyecanlandım. Zeminden nemli, safran sarısı hafif bir buhar çıkıyordu. Bu buhar beni sardı, bedenimi yükseltti ve otuz altı günde beni kürenin en üst kısmına taşıdı. Bundan sonra buhar inceldi. Yavaş yavaş aşağı indim ve kendimi tekrar zeminde buldum. Üzerimdeki cübbenin rengi değişmişti. Salona girdiğimde yeşilken şimdi artık parlak kırmızı bir renge bürünmüştü."

Burada kum banyosu yapan pelikan resmedilmekte, içeriklerin süblimleşmesi, Felsefe Taşı'nın hazırlanmasındaki laboratuvar süreçlerinin birinde meydana gelen renk değişimi anlatılmaktadır. Hiç kuşkusuz bu hazırlık çalışması laboratuvarda imbikler, kum banyosu, ocaklar ve su ile gerçekleştirilen fiziksel bir süreçtir. Burada anlatıldığına göre psişik ve spiritüel simyanın temelsiz olduğu görülür. Bir bilimin bilim olabilmesi için bilincin her planında tezahür edebilmesi gerekir. Yani "yukarıdaki ile aşağıdaki aynıdır" ilkesini kanıtlamalıdır. Simya bu sınavdan geçebilir. Çünkü hayatın ve suretlerin her yerinde kendini gösteren psişik, spiritüel ve fiziksel bir bilimdir.

Yukarıdaki çeşitli kayıtlar simyanın metallerin nitelikleri hakkında içsel bir bilgiye dayanan fiziksel bir bilim olduğu iddiasına belli ölçülerde kanıt oluşturur. Casanova'nın St. Germain Kontu ile ilgili tarifi on sekizinci asrın son yarısına kadar metalleri dönüştürebilen ve hastalıkları iyileştirebilen fiziksel Taş'ın hazırlanma yönteminin bilindiği ve kullanıldığına kanıttır.

Modern bilim, kurşunu veya cıvayı, bir parça kırmızı toz serpeyerek altına çevirecek herhangi bir madde bilmiyor. Dolayısıyla simyacıların iddialarını fazla gelişmiş bir hayal gücüne bağlayıp simya eserlerini de saçmalık olarak değerlendirmesi anlaşılabilir bir şeydir. Fakat bu iddiaların olaylarda hiçbir çıkarı olmayan tarafsız gözlemciler tarafından doğrulandığını ve sıradan insanlar için modern kimya eserleri nasıl anlaşılmazsa Hermetik eserlerdeki "saçmalığın" da inisiye olmayanlar için o ölçüde anlaşılmaz olduğu gerçeği unutulmamalıdır.

II. KISIM

PRATİK

I. BÖLÜM

METALLERİN TOHUMU

U BÖLÜMDE OKUYUCULARIMIN önüne kimi simya öğretilerini sereceğim. Simyacıların düşüncelerini ifade etmek için seçtikleri kapalı terimleri, simya teorisine dair kendi yorumlarımla açıklamaya, burada içerilen ve günümüzün herhangi bir bilimsel teorisi kadar net ve anlaşılır olan bilimsel hakikatleri kanıtlamaya çalışacağım.

Simya ilmi, okültizm, kimya ve din gibi konuları birbirinden ayrı ve bağımsız konular olarak ele almayı kesin bir şekilde Hayatın ve Tezahür dünyasının birliğini ve bütünlüğünü ileri sürer. Kanaatimce simya, kimya, okültizm, din, astroloji, maji ve mitolojiyi başarılı bir şekilde ilişkilendirmiş ve hepsini bir Tek Zuhur'un kısımları olarak göstermiştir. O ayrıca bedenin sağlık ve sıhhatinin gerçek din için bir şart olduğu kadar, sağlıklı ve sıhhatli bir beden için gerçek dinin şart olduğunu, insanın görünmeyen yönlerini inceleyen okültizmin de her ikisi için gerekli olduğunu göstermeye çalışmıştır. Gerçek dinle kastım, herhangi bir kilise veya mezhebin dogmatik öğretisini değil, Hayat ve Can-

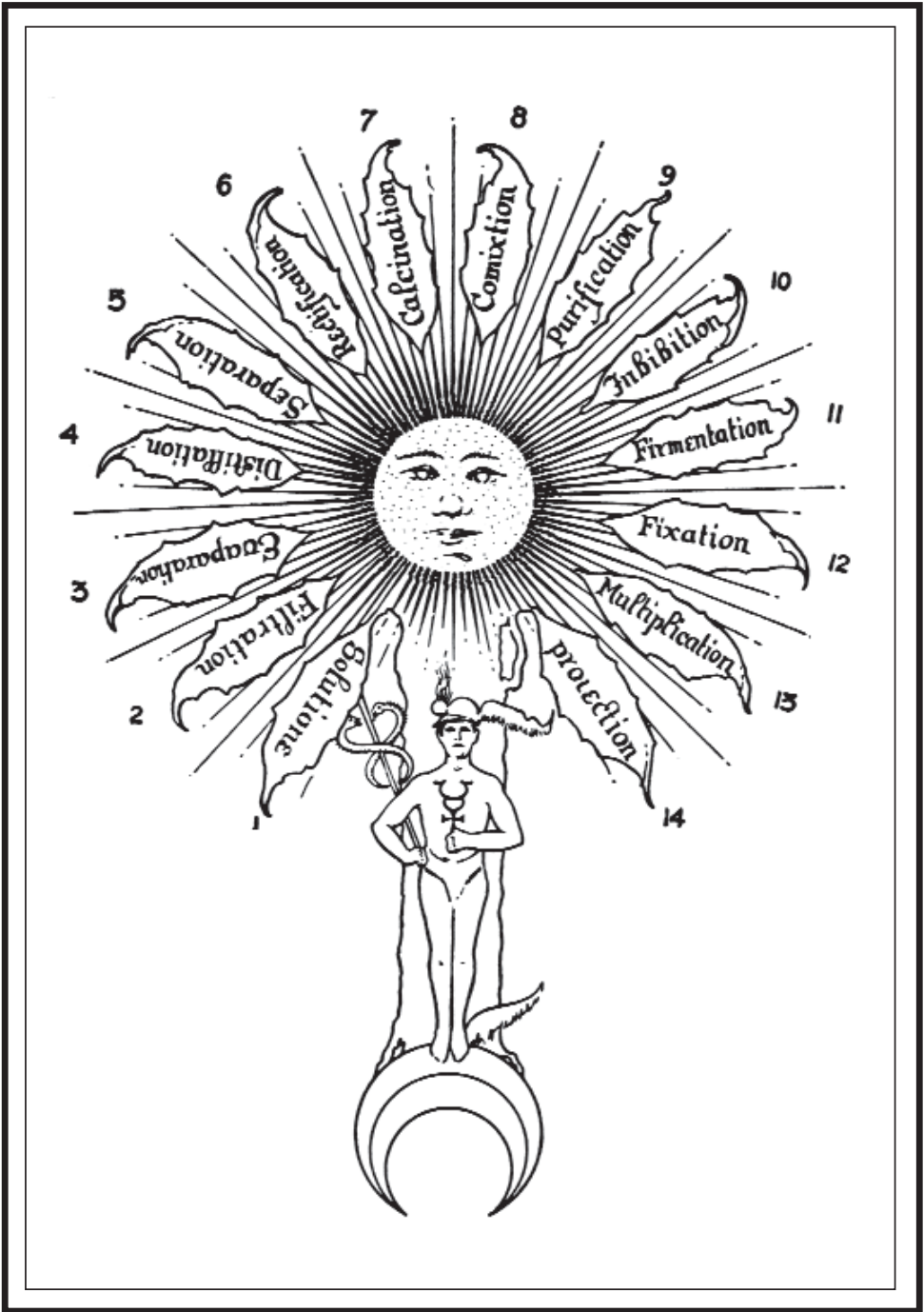
lılık Kanununu, okültizmle ise İnsanın kusursuzluğuna yolculuğu sırasında onunla birlikte ve onun içinde harekete geçen güçlerin tezahürünü kast ediyorum.

Simya biliminin teorisi, Küll'ün, Tek Varlık'ın İradesi'yle yaratıldığı, yani Zuhur eden bütün evrenin BİR'den çıktığı varsayımına dayanır. Hermesçi Metinlerde bu gerçek şu şekilde ifade edilir: "Küll, Bir'in Aracılığıyla Bir'den çıkmıştır. Çokluk bu Tek Olan'dan çıkmıştır." Yani, Bir Olan Zuhur edince çok olmuştur. Simyacıların *Alkahest* dedikleri bu Bir'den, Tohum'dan üç çıkar. Cıva, Sülfür, Tuz. Sonra bu üçten çokluk çıkar.

Bu terimlerin simyacılar tarafından, tıpkı bugün modern kimyagerlerin kendi terimlerini kullandıkları gibi kullandıklarını düşünmek yanlıştır. Simyacıların cıvasını, ona ne yapı ne de görünüş bakımından benzeyen metalik cıvayla, Sülfür'ün illa da bildiğimiz sülfür ve nitelikleriyle karıştırmamalıyız. Simya öğrencisi için bu iki madde tuzla birlikte Nefs, Ruh ve Beden fikrini yansıtır. Paracelsus'un söylediği gibi,

"Metallerin maddesi bildiğimiz Cıva veya bildiğimiz Sülfür değildir, kusursuz metallerde doğuştan var olan veya onların suretine katılan şey, Filozofların Cıvası [Felsefi Merkür] ile Filozofların Sülfürü'dür."

Bu noktada, kullanılan kimi simya terimlerini açıklarsam konumuz daha kolay anlaşılacaktır. Cıva Ruhü, ya da diğer isimleriyle Filozofların Beşinci Elementi, *Aqua Vitae* [Hayat Suyu, ya da Abu Hayat çv.], Cennet Suyu, Azot, Felsefi Merkür veya Filozofların Cıvası denilen şeye, son derece uçucu olmasından dolayı Kartal ismi de verilmiştir. Çünkü muhafaza kabı çok dikkatli bir şekilde kapatılmamışsa, havaya karışıp kaybolur. Daha önceki paragrafta ima ettiğim üzere bu Cıva Ruhü, yani Metallerin Tohumu bölündüğü zaman ondan iki şey, Ak Cıva ile Sülfür çıkar. Sülfüre yağlı yapısından ve Güneş'in altın kırmızısı rengine sahip oluşundan dolayı Kızıl Aslan denmiştir. Çünkü Güneş, astrolojiye göre, Aslan burcunun yıldızıdır. Bu iki öge, Ak ve Kızıl, eril ve dişil ilke-

HERMES'İN SİMYA AĞACI

ler, negatif ve pozitif, Lune (Ay) Ana ve Sol (Güneş) Baba veya Kraliçe ve Kral olarak görülmüştür. Dişi ve Eril, ya da negatiflik ve pozitiflik fikirleri zamanın başlangıcından beri kabul edilir. Örneğin Edward Chalmers Werner'in Çince'den çevirdiği aşağıdaki alıntıda bunu görebiliriz:

“Mu Kung, ya da Tung Wang Kung, Ölümsüzlerin Tanrısı'na ayrıca I Chun Ming ve Yu Huang Chun, Yu Huang Prensi de denir.

İlksel buhar bir süre donmuş, edilgen halde kalmış, ardından canlı varlıkları yaratmıştır. Önce Doğu havasının en saf maddesi Mu Kung, bütün Doğu ülkelerinin egemen etkin eril ilkesi (yang) çıkmıştır. Onun sarayı bulutlarla kaplı gökyüzündedir, kubbesi mor bulutlardan, duvarları mavi bulutlardan oluşur. Hsien Tung (Ölümsüz Genç) ve Yunu, (Yeşim Bakire) onun hizmetkârlarıdır. Eril ve dişi bütün ölümsüzler ondan sorulur.

“Hsi Wang Mu, efsanevi Shin Chou kitabında Batı Havasının en saf özünü oluşturulmuştur. Ona genellikle Kaplumbağa'nın Altın Ana'sı denir.”

Doğu Havası'ndan oluşan Mu Kung eril havanın etkin ilkesi ve Doğu Havası'nın egemeni iken, Batı Havası'ndan doğan Hsi Wang Mu dişi veya edilgen ilke (yin) olup Batı Havası'nın egemenidir. Bu iki ilke bir araya gelerek Gökyüzünü ve Yeryüzünü, evrenin bütün varlıklarını ve mevcut bütün maddeleri yaratır.”

Tam bu noktada metallerin gezegensel etkilerin tezahürü olarak kabul edilip buna göre isimlendirildiklerini açıklamalıyım.

Altın, Güneş olarak adlandırılmıştır.
Gümüş, Ay olarak adlandırılmıştır.
Cıva, Merkür olarak adlandırılmıştır.
Kalay, Jüpiter olarak adlandırılmıştır.
Demir, Mars olarak adlandırılmıştır.

Bakır, Venüs olarak adlandırılmıştır.
Kurşun, Satürn olarak adlandırılmıştır.

Bu öğretiye göre metaller belli takımyıldızlarının titreşimleri ve enerji dalgalarıyla oluşmuş ve sonuç olarak onun yöneticisi gezegenin niteliklerine taşımaktadır. Böylece...

- Güneş'in bu gezegendeki Hayat'ın tezahürü olması gibi altın da kusursuz metalin tezahürüdür.
- Beyaz renkli Gümüş, Güneş'in negatif yönü olan Ay'dır.
- Merkür (Cıva) tıpkı Merkür gezegenin sürekli hareket halindeki yüzeyi gibi uçucu bir yapıya sahiptir.
- Demir güç ve kuvvet demektir, enerji ve kuvvetin gezegeni ise Mars'tır.
- Rengi altını andıran Bakır, Venüs'tür. Venüs güzellik ve sevgi gezegenidir.
- Kurşun, Sınayıcı, soğuk Satürn'dür ve kabalacı öğretilerde metallerin kökü olarak bilinir.
- Kalay Jüpiter'dir, Jüpiter refah ve iyiliğin gezegenidir.

Bütün metaller sürekli bir gelişme halindedir. Yani kusursuz metal Altın en yukarıda, mükemmelliğin doruğunda durur. Diğer metallerse en sonunda altın olma yolundadırlar. Bu durumda simyacılar doğanın yıllar içinde yavaşça yaptığı şeyi sanatla yaparlar. Türler, diyor Friar Bacon, dönüşmezler, onlar daha ziyade değişime konu olurlar. Simyacılar göre metallerin hepsini oluşturan köken nemdir konu olan ve bu sanatla maddeden alınıp güç veya üstün mayayla veya cazibeyle özgür bırakılarak, aşağı formlardan yüksek formlara taşınabilir.

Simyacılar göre metaller nefes alıp veren canlı maddelerdir ve hepsinde Cıva, Sülfür ve Tuz bulunur. Metalin maddesi ve niteliklerindeki farklılık, yapısındaki bu üç maddenin birbirlerine oranlarıyla belirlenir.

Bu noktaya açıklamak için on beşinci asrın büyük simyacılarından biri olan Basilius Valentinus'tan alıntılar yapmama izin verin:

“Demek ki Mars’ın metalinde (Demir) Cıva en az, Sülfür ve Tuz fazladır.

“Okuyucu buradan bakırın üretimi hakkında daha fazla bilgi edinmiş olmalı ve onda fazla olanın Sülfür olup, Cıva ve Tuz’un eşit olduğunu anlamalıdır...”

“Bütün metaller arasında Altın en önde gelir, çünkü semavi ve elementsel işlemler bu metaldeki Cıva’yı daha kusursuz bir olgunluk noktasına kadar sindirip saflaştırmıştır.

“Tanrı’nın iyiliğiyle Jüpiter (Kalay) metaller arasında neredeyse tam ortada durur. O ne fazla sıcak, ne fazla soğuk, ne fazla ılık, ne fazla kuru ne fazla nemlidir, içinde ne Cıva ne de Tuz fazlası vardır ve çok az Sülfür bulunur...”

“Size söylüyorum, Satürn az Sülfür, as Tuz, epey bir ham kaba Cıva’dan oluşur. Buradaki Cıva, Güneş’teki (Altın) cıvadan değil, suyun üzerindeki köpükteki cıvadandır.”

Bu alıntılar, üç maddenin oransal ilişkisiyle ilgili anlatmak istediğim şeyi açıklamaktadırlar.

Metallerin tohumu konusuna geri dönersek Arnoud de Ville-neuve’nin *Speculum* adlı eserinde şu sözleri buluruz: “Doğada belli bir latif öz vardır, bu öz keşfedilir ve sanatla kusursuzlaştırılırsa, dokunduğu bütün kusurlu maddeleri belli bir orana göre kusursuzlaştırır.”

Yani bütün metallerin ve maddelerin ilk maddesi yer, ısı vb farklılıklarla değişmiş olan sabit bir şeydir. Bu “Öz”e simyacılar her zaman Metallerin Tohumu adını vermiştir.

Türlerin Tohumu’yla ilgili kast ettiğim şeyi daha iyi açıklamak için, müsaadenizle, Sir Oliver Lodge’un *Esîr ve Gerçeklik* adlı eserinden alıntı yapalım:

“Madde sadece katı, sıvı ve gaz halindeki organik formlar-

da ve parçalanmış elektron ve proton formlarında değil, aynı zamanda şu ya da bu nedenle kendini hayatın vasıtası olarak gösteren ve protoplazma denilen karmaşık moleküllerde de mevcuttur. Bazı madde formları hayat denilen şeyle donanmış veya canlandırılmıştır. Bu canlılık özelliği büyük bir muammadır. Hayat denilen şeyin ne olduğunu bilmiyor, sadece onun yapabildiklerini görebiliyoruz. Onun maddeyle ilişkiye girebildiğini, kendine ait bir karakteri veya kimliği olduğunu, kendi kimliğine teka-bül eden veya onu temsil eden madde biriktirebildiğini algılayabiliyoruz. Hayat çok çeşitli formlara, suretlere bürünebilir. Her form belli bir şekle sahiptir. Meşenin hayatı meşeye, karaağacın hayatı karaağaca geçmektedir. 'Her tohumun içinde kendi bedeni vardır.' Bir hayat formu bir çiçek halini alırken, öteki balık, bir diğeryse dört ayaklı bir form almaktadır. Hayatın sonsuz bir çeşitliliğe sahiptir ve büyük biyoloji bilimine konudur.

"Herhangi bir madde üzerine düşünün... Herhangi bir katı madde üzerine tefekkür edin. Bu bir vazo, bir mücevher, bir heykel olabilir. Atomları bu özel biçimin içinde tutan şey nedir? Atomlar belli bir şekilde birbirine bağlı olmasaydı, tıpkı gaz halindeki maddenin içindeki atomlar gibi rasgele bir şekilde hareket ediyor olurdu. Fakat birbirlerine bağlılar, adeta kristalleşmişler ve kohezyon kuvvetleriyle bir arada tutuluyorlar. Sıvılarda bile belli bir şekle sahip olmasa bile belli bir hacimde bir vücudun içinde kalıyorlar. Sıvının biçimi olmasa bile formu vardır, gazda bunların hiçbiri yokken, katıda her ikisi birden bulunur. Şekil bir kristalde en kesin halinde ortaya çıkar. Bir bitkinin veya hayvandaki şekil de belli bir karaktere sahiptir. Bununla birlikte bir kristalde olduğu kadar kesin değildir ve epey çeşitlilik mümkündür. Bununla birlikte bir hayvan veya bitki en ince ayrıntısına kadar kendine özgü bir şekle sahiptir. Üstelik bu karakter, Evrim'in asırlar tu-

tan süreci içinde yavaş yavaş değişmektedir ve yavaşça değişse de kuşaktan kuşağa aktarılabilir.”

Sir Oliver Lodge'dan yaptığım bu alıntıda “Her tohumda kendi vücudu saklıdır” cümlesinde bütün simya teorisini görebiliriz. Simya bütün metallere has metalik bir tohum olduğunu kabul eder.

II. BÖLÜM

MERKÜR TINİ [CİVA RUHU]

NCEKİ BÖLÜMDE Cıva, Sülfür ve Tuz'un Tin, Ruh ve Beden'e karşılık geldiğini belirtmişim. Söylemek istediğim şeydu: Metal Tin'i Cıva Tin'idir (gaz halindeyken Esîr dediğimiz uçucu öz); Sülfür Ruh veya Kan'dır ve Tuz, Kül veya Beden'dir.

Burada da modern kimyanın babası Basilius Valentinus'dan alıntı yapalım:

“Cıva Tini Hakkında”

“Birçoklarının beyinlerinde garip düşünceler ve hayaller oluşturan tuhaf bir yazma tarzım olsa da, böyle yapmamın nedeni var. Bu konuda yeterince söz söyledim, başkalarının boş laflarını dikkate almaktansa kendi tecrübelerime güvenmeliyim. Çünkü bilgim o ki, görmek her zaman işitmekten, akıl her zaman aptallıktan üstündür. Burada bütün görünür, dokunulur şeylerin dünyanın bütün dünyevi

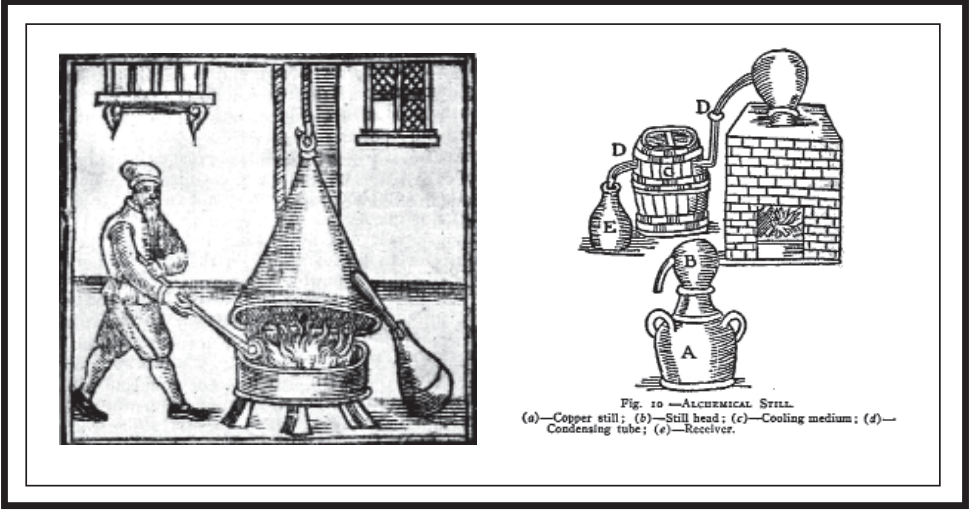
şeylerini aşan, Cıva Tini'nden yapıldığını, her şey ondan yapıldığı için, köklerinin ancak oradan geldiğini, her şeyin orada olduğunu ve Sanatçının bulmak istediğini orada bulacağını söylüyorum. O Metallerle çalışmanın başlangıcıdır, O bir ruhani Öz haline geldiğinde, öteye beriye kanatsız hareket eden Hava, hareketli rüzgârdır. İstirahatgahi Volkan'dan atıldıktan sonra, Kaos'a çekilmiştir. Burada tekrar Elementler'e girer ve onlarda çözünür. Buradan Sabit Yıldızlar tarafından cazibeyle, manyetik bir biçimde yükseltilir ve çekilir. Burada öne çıkar ve tekrar harekete geçer çünkü benzerini etkiler ve kendine çeker. Fakat bu Cıva Tin'i yakalanıp cisimsel hale getirilirse, bir Beden'de çözünür ve saf, berrak ve şeffaf bir su olur. Bu gerçek ruhani Su, minerallerin ve metallerin ilk Cıva Kökü'dür, ruhanidir, elle tutulamaz, yanmaz topraksı Su karşımı yoktur, o hakkında çok şey yazılmış olan Semavi Su'dur. Bütün metaller gerektiğinde bu Cıva Tin'iyle kırılabilir, atılabilir, aşınma olmadan ilk Madde'ye çözümlenebilir. Hayvanları ve İnsanları gençleştirebilir, Kartal halinde bile bunu yapabilir, bütün kötülükleri yok eder uzun yaşam verir. Cıva Tin'i benim başlangıçta hakkında yazdığım İkinci Anahtar'ın yapıldığı Ana Anahtar'dır. O halde sesleniyorum, Ey Tanrı'nın Lütfuna mazhar olan kişiler, yaklaşın, meshedilin, su ile tazelenin, bedenlerinizi onla çürümesin ve kokmasın diye sıvayın. Çünkü Göksel Su başlangıçtır, Yağ'dır, yanmamasının nedeni onun ruhani Sülfür'den oluşmasıdır, Tuz Belesan [Salt Balsam] cisimseldir, Oyl'la Su ile birleşir, bunu daha sonra, bu konuyu ele aldığım zaman daha geniş inceleyeceğim.

“Ve size bundan başka Cıva Tini'nin Özü, Maddesi ve Formunun ne olduğunu anlatmalıyım. Özü takdis edilmiştir; Maddesi ruhanidir ve formu yerseldir, bunlar anlaşılma-ğıyla idrak edilmelidir. Bunlar gerçekten de zor ifadelerdir diye düşünecektir birçokları. Bütün önerileriniz boşu-

SİMYA İŞLEMLERİNİN SEMBOLİK ANLATIMI

nadır, tuhaf çöşkunluklardır, harika hayaller ortaya çıkarırlar. Gerçekten bunlar tuhaftır ve bu sözleri anlamak için Tuhaf insan olmak gerekir. O köylüler için yazılmamıştır ki kağnılarının tekerlerini yağlasınlar, Sanatı bilmeyenlere yazılmamıştır ki buradan öğrensinler ve kendilerini eğitimli sansınlar, ben sadece Bilen'lere yazıyorum, onlar Tanrı'nın sözlerine açıktır ve Dünyevi şeyleri bilirler ki bunlar, Işık'ı karanlıktan ayırmak iyi olanı seçip şerri red-

BİR SİMYA ÖCAĞI (SOLDA), İLK MADDE'NİN YAPIMI (SAĞDA)

detmek için gerçek bilgiye dayanan kavrayışla düşünülme-
 li ve yargılanmalıdır.

“Bu Cıva Tini'nin başlangıcının ne gerektirdiğini bilmek sizin için gereksizdir; çünkü hiçbir şekilde seni bilge veya avantajlı yapmaya yardım etmez. Onun başlangıcı doğaüstüdür, Göksel, Yıldızsal ve Elementsel'dir. Ona ilk yaratımda Dünyevi Töze girme gücü bahşedilmiştir. Size anlatılan şart olduğu için Göksel olanı Ruh'a bırak, onu imanla kavra, aynı şeyi Yıldızsal olan için yap, çünkü bu Yıldızsal olanlar görünmez ve elle tutulmazdır, Elementler Tin'i dünyaya beslenmeyle kusursuz olarak getirmiştir, o halde bunu da olduğu gibi bırak. Çünkü insan elementleri yapamaz, ancak Yaratıcı yapabilir. Hem bir şekle sahip olup hem şekilsiz olan, hem elle tutulur olup hem cisimsiz olan, yine de görünür şekilde sunulmuş olan, yaptığın Tin ile yetin. Bütün minarelerin ve metallerin kendisinden büyüdüğü ilk Madde için bu kadar yeter. O tek şeydir ve böyle bir madde olarak kendini Sülfür'le birleştirmesi sonraki bölümde anlatılacaktır. Aynı madde ilk bölümde Tuz ile pıh-

tılaşır, öyle ki tek Beden olsun ve bütün metallerin kusursuz ilacı olsun, sadece büyük âlem’de olduğu gibi başlangıçta dünyaya getirmek değil, aynı zamanda buharı Beden’in yardımıyla, küçük âlem’deki çoğalmayla birlikte dönüştürmek ve değiştirmek için: Bu size tuhaf gelmesin, çünkü Yücelerin Yücesi buna izin vermiş, Doğa bunu üstlenmiştir.

“Birçokları imkânsız olarak görüp inanmayacaktır buna, Gizemler’i hor görüp kötüleyeceklerdir. Bunlar gizemleri zerre kadar anlamazlar, Tanrı’nın iradesiyle, yazılmış olan bir tarihte aydınlanana kadar aptallar olarak kalacaklar. Fakat alınlarından namusla ter döken iyi ve kötünün ayrıldında bilge insanların tanıklığı ve Hakikat’i doğrulamaları yeter bana. Bunlar yazdıklarımın hakikat olduğuna inanacaktır, gerçekten de söylediklerim Cennet ve Cehennem’in önceden yaratılmış oluşu, iyinin ve kötünün ödülü olarak Seçilmişlere ve Günahkârlara müjdelenişi gibi doğrudur. Çünkü ellerimle değil, aklımla, irademle yazıyorum. Kalbin beni burada sabit kılıyor. Fakat okumuşlar, dünyevi bilgelik sahibi olmakla mağrurlananlar Gizemler’i en dışından en iç çekirdeğine kadar nefret ve kıskançlıkla yaklaşacak, onu gözden düşürüp infaz edecektir. Fakat kesin olarak biliyorum ki kemiklerimin kuruyup iliklerimin solduğu bir vakit gelecek ve bu vakitte kimileri benim katkımı gönülden kabul edecek ve ben mezarda çürümüşken, Tanrı izin verirse beni isteyerek dirilteceklerdir, fakat bu olamaz. O yüzden onlara yazılarımı bıraktım ki onların inançları ve umutları eminlik ve hakikat mührüyle örtülsün ve böylece bana fakirler ve Sır Âşıkları için sakladığım vasiyetime tanıklık etsinler. Ruh’un bana bu kadar yazmayı emretmesine de ona haksızlık etmeden yazmaktan kaçınmaz, gün görünsün, karanlık, kasvetli yağmurlu Hava, karanlık gece aydınlansın diye bir Bulut içinde bir şimşek çakmaktan geri duramazdım.

“Archaeus’un Cıva Tini’nin vasıtasıyla Dünya’da ve Dünya’nın damarlarında nasıl iş gördüğü konusunda, şu nasihatimi dinle. Ruhani tohum yukarıdaki Yıldızlar’ın etkileriyle biçimlenip elementlerle beslendikten sonra bir tohum olarak Cıvasal (Mercurial) Su’ya dönüşür, tıpkı Büyük Âlemler’den ilkinin hiçlikten yaratılması gibi. Çünkü Tin suyun üzerinde dolaşırken, Semavi Sıcaklık, soğukta, suda ve toprakta yaşayan mahlûkları yaratmış olmalı. Yüce Âlem’de bu Tanrı’nın Kudretini göstermesi ve Semavi Işıklar’ın İşidir. Küçük Âlem’de ayın şekilde Tanrı’nın Kudreti’dir ve onun İlahi ve Kutsal Nefes’iyle Toprak’ta çalışmasıdır. Kadiri Mutlak bunu gerçekleştirmenin araçlarını oluşturmuş ve insana vermiştir. Öyle ki mahluklarından biri öteki âlemlerde çalışmak için güce sahip olsun, biri ötekine yardım etsin, Rabbin işlerini yerine getirsin. Bu yüzden Toprak’ın Semanın Işıklarıyla ve ayrıca içsel hararetle, her yaratığa kendi türüne göre verilen rutubet yardımıyla, Toprak için fazla soğuk olanı ısıtmasına ve özümsemesine izin verilmiştir. Böylece latif sülfürümsü buhar Yıldızlı Gökle karıştırılır, bu buhar bildiğimiz buhar değil diğerlerinden farklı temizlenmiş ve saf buhardır ve kendini Cıva Tözü’yle birleştirir [Mercurial Substance]; bu tözün sıcak niteliğiyle, zaman içinde, yüzeysel nem kurur ve ruhsal nitelik ona gelir ve Beden ile Belesanu korur, önce Toprak’ta ruhani ve yıldızsal etkilerle çalışır, ardından Metaller onla üretilir, üç ilkeyi mutlu eder, Beden bu için en önemli parçalarını alarak onu sindirirken biçimlenir. Fakat Cıva Tini Hayvanlardan elde edilir orada kullanılırsa hayvani töz olur, bitkiler üzerine giderse o bir Bitkisel Çalışma olur.

“Fakat demlenmiş doğası nedeniyle Mineraller üzerine düşerse, mineraller veya metallere dönüşür. Ancak bunlardan her biri kendi ayırt edici özelliğine sahiptir. Hayvanla-

SİMYA İMBİĞİNİN DÜZENEKLERİ,
ALCHMICAL STİLL SİMYA İMBİĞİ.
(A) BAKIR İMBİK (B) İMBİĞİN KAFASI
(C) SOĞUTMA FIÇISI (D) DAMITMA
TÜPÜ (E) ALMA KABİ

rın, bitkilerin kendilerine özgü formlara sahip olması gibi, minerallerin her biri de çeşitli yollara sahiptir. Bunların ayrıntıları hakkında yazmak son derece zahmetli bir iş olacak ve çok farklı anlatımlar gerektirecektir.

“Elinizdeki, tek gerçek anahtar olan Cıva Tini olmadan Cismani Altın’ı eritemeyeceğinizi, Felsefe Taşı’nı yapamayacağınızı söyleyen küçük bir özettir. Bu sonuçla yetinelim ve sukut edelim. Çünkü ben kendim artık daha fazla söylemeyeceğim, çünkü her şeyin düzenini veren Hâkim, Madde’yi doğru düzene indirgeyememiş kişiye daha ileri araştırmayı yasaklamıştır.”

Ve Bededictus Figulus’un *Blessed Casket of Nature’s Marvels* [Doğa Mucizelerinin Kutsal Sandığı] adlı eserinden Alexander von Suchten ise şunları söyler:

“İnsanın ilk maddesi ile büyük âlemin ilk maddesi tek ve aynı şeydir. Fakat dünyanın ve insanın ilk maddesi Kitabı Mukaddes’in hakkında şunu söylediği Kristal Su’dur: ‘Rab Yerleri ve Gökleri yaratmadan önce, Tanrı’nın ruhu sula-

rın üzerinde geziniyordu.’ Bu su her ikisinin de ilk maddesi oldu. Fakat suların üzerinde gezinen Tanrı’nın ruhu, iki âlem, gökler ve yerler ile insan aynı şeyden yaratılmadan önce neredeydi? Yanıtım şudur. İnsanın ve dünyanın ilk maddesindeydi, Her türlü kusurdan münezzeh olan Tanrı İnsan’ın içinde ikamet etmek istedi. Fakat bu sefer şu soru sorulabilir: insanın ve dünyanın ilk maddesi kristal suysa, insan Tanrı’nın Ruhunun dünyanın ve insanın bu ilk maddesinde kaldığını nasıl bilebilir? Yanıtım odur ki, insan bunu suyla biliyordu, su onun ilk öğretmenidir. Bu öğretmen ona dünyanın nasıl öldüğünü, ruhun dünyadan nasıl ayrıldığını, ruhsuz bedeni, bedensiz ruhu gösterdi. O ruhun bedene dönüşüyle bedeninin canlandığını gördü. Dünyanın çürüdüğü zaman eskiden olduğu şeye dönüşmediğini gördü. Böylece Tanrı’nın ölen şeylerde olmayıp ebedi şeylerde mevcut olduğu ona malum oldu.”

III. BÖLÜM

BEŞİNCİ ELEMENT (I)

EZEGENLER ARASI, canlı ve cansız maddeler arası uzay kadimler gibi bizim de *Aether*, yani Esîr dediğimiz latif bir sıvı veya gazla doludur. Terkibi değişmeyen bu sıvı veya gaz görünmez, yok edilemezdir ve bütün maddeye, her şeye nüfuz eder. Metal, mineral, ağaç, bitki, hayvan, insan, değişen derecelerde Esîrle yüklüdür. Gezegendeki bütün hayat aynı şekilde yüklenmiştir, dünya bu sıvıdan inşa edilmiştir ve bu sıvının denizinde yüzer.

Okültistlerin astral ışık dedikleri esîr, bedenlerin terkebini belirler. Sertlik, yumuşaklık, katılık, sıvılık, hepsi esîre ve cisimlerin bileşimlerindeki ağırlığa sahip maddelere bağlıdır.

Fiziksel bilimin gelişi güzel ayırım ve sınıflandırmaları, bütün fiziksel fenomenler, İlksel Esîr'den çıkar. Çünkü bilim maddeyi bildiğimiz Esîre indirgemmiştir. Esir cisimsel bir madde olmasa da yine de maddedir. Kuşkusuz madde deyince çoğumuzun aklına belli bir cisme sahip katı madde gelmektedir. Fakat bilimin kanıtlağığı üzere madde aslında katı değildir, o esirde bir basınç, bir

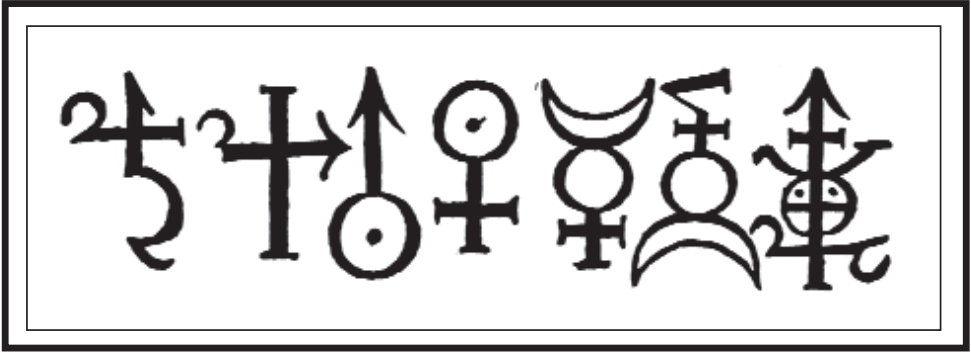

BÜYÜK ÇALIŞMA'NIN TAMAMLANMASI

gerilimdir. Atomlar ve daha latif maddeler olan elektronlar ve onların maddesi protonlar hep birden bir Esîr denizinde yüzer. Bizatihi solduğumuz hava, içinde yaşadığımız bedenler de aynı şekilde tezahür evrenindeki her şeyin kökeni olan bir Esîr denizinde yüzerler.

Her şeyin tek bir şeyden geldiği ilkesi fiziksel olarak kanıtlanabilir bir şeydir. Biyolojide çok hücreli organizmalar, ne kadar karmaşık bir yapıya sahip olurlarsa olsunlar, tek bir hücreden gelirler. Bilim bütün maddelerin atomlardan ibaret olduğunu var sayıyor. Oysa atomlar protonlar ve elektronlardan, elektronlarsa Esir'den müteşekkildir. Esîr bütün uzayı en uzak uçlarına kadar dolduran, atomların arasındaki boşluğu eksiksiz dolduran evrensel birleştirici araç ve ortamdır; mekânı öyle eksiksiz bir biçimde doldurur ki bazen mekânla özdeşleştirilir. Gerçekten de geçmişte ona Mutlak Mekân denmiştir.

Sir Oliver Lodge'a göre "Mekânın Esîri, insanın mevcut kavrayışını aşan bir gerçekliğe sahip olan, anlaşıldığı kadarıyla sonsuz büyüklükte bilinmeyen bir şeydir.

SİMYA SEMBOLLERİ

O gündelik maddelerin terkididir, âlemler arasındaki bağlantıdır, her şeyi kapsayan bir tözdür. Bir tür içgüdüyle insan onun ruhani var oluşun evi, ilham ve huşunun kaynağı olduğunu hisse-der. O fiziksel evrenle birlikte her yere uzanır ve uzayın hiçbir yerinden eksik değildir. En uzak yıldızın ötesine uzanır, atomun en merkezinde yer alır. Her şeye nüfuz eder, her şeye hükmeder ve egemen olur. İnsan duyularından kaçır ve ancak zihnin güçleriyle görülebilir.

Bununla birlikte Esîr fiziksel bir şeydir; o fiziksel bir mevcudiyet değildir, fakat kesin özelliklere sahiptir. Hidrojen ve oksijenin su olmaması gibi o da madde değildir, fakat o hem maddenin hem de ruhun vasıtası, kabıdır...”

Günümüzde okültistler, görünür ve görünmez maddeyi yedi ilke veya plana bölmüşlerdir, bunlardan beşinci ilke, yani Beşinci Element, bilimin mekânı dolduran Esîridir. Bu yargıda bir hakikat olduğunu kabul edersek, o zaman simyanın mutlak bir yasa-ya dayandığını görebiliriz. Bilim adamlarımızın incelediği bütün kuvvetler Hayati İlke'den, güneş sistemimizin kolektif hayatından gelir. onun hayatı ise Tek Evrensel Hayat'ın bir parçası ve bir yansımasıdır.

İnsanda yaşarken ince bir şekilde onun her yerine dağılmış bir madde vardır. Bu buharımsı madde fiziksel beden her yerine ulaşmakla kalmaz, aynı zamanda bazı kısımlarda muhafaza edilir. Bu madde hayati kimya tarafından sürekli yenilenir ve görevini

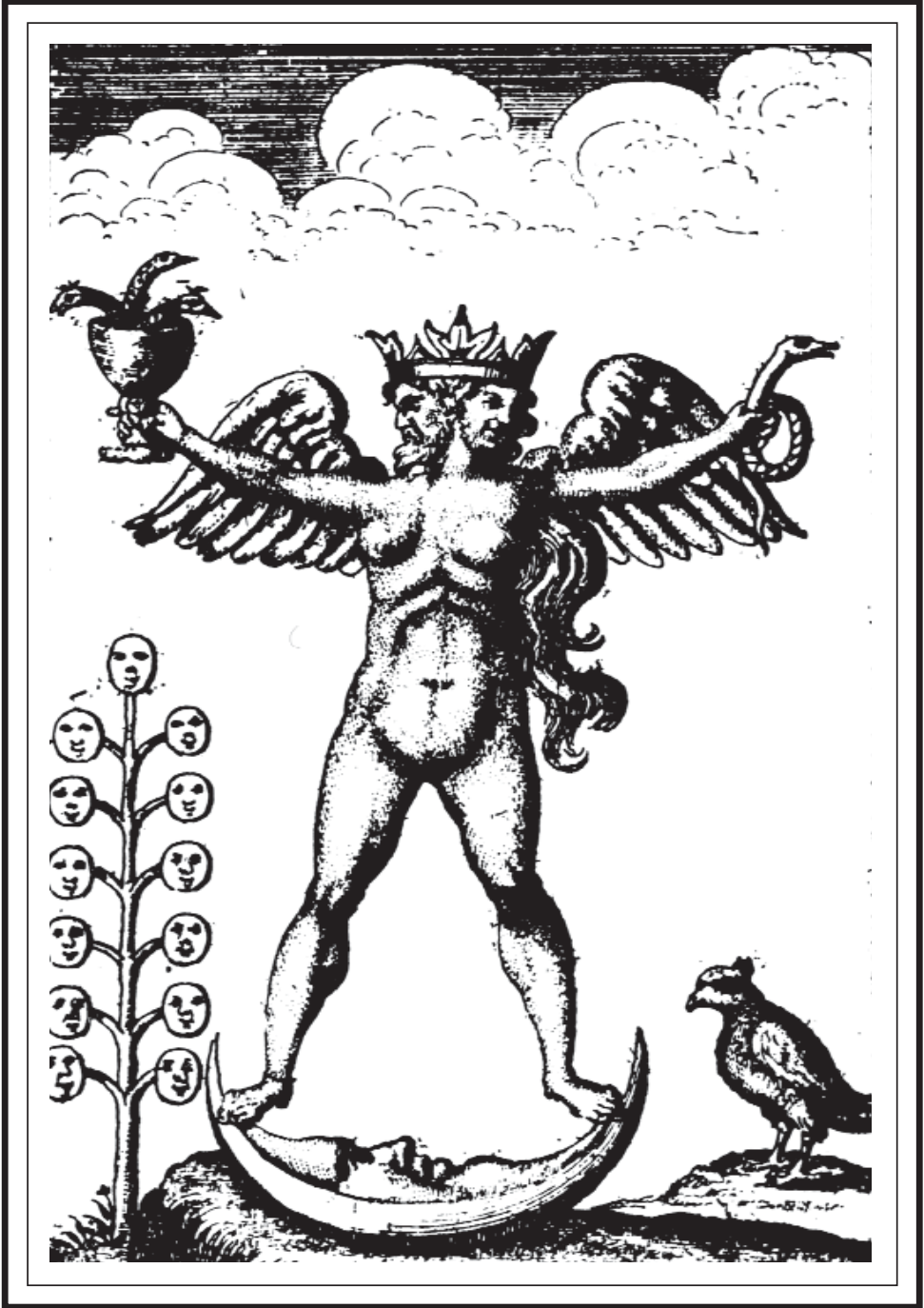
yerine getirdikten sonra nefes halinde kolayca atılabilir. Bu maddeyle ilgili olarak Paracelsus şunları yazar: “Archaeus insan bedeninin her yerine eşit olarak dağılmış bir özdür...”

“Bu *Spiritus Vitae*’nin [Hayat Ruh] kökeni Spiritus Mundi’dir [Dünya Ruh]. Bu ikincisinin bir tecellisi olduğu için bütün kozmik etkilerin elementlerini içerir. Bu yüzden de kozmik kuvvetlerin insanın bedeni üzerindeki eyleminin sebebidir.”

Bu *Archaeus* manyetik bir doğaya sahiptir ve bedenle sınırlı değildir, nurdan bir küre halinde içerden dışarı doğru fişkırlarak bedeni çevreler. Medeni denilen ülkelerde gerçek elementi, homojen maddenin bir parçasını, Paracelsus’un *Mysterium Magnum*’unu tarihte bir tek simya elde etmeyi başaramıştıdır. Simyacılar çağlar kadar eski bilimleriyle bu Hayati İlke’yi laboratuarda serbest bırakabilir, üzerine çalıştığı metalin cismini yok edebilir, tuzunu saflaştırabilir ve onun ilkelerini daha yüksek bir formda tekrar bir araya getirebilir. Etrafımızda sürekli olup biten daha üstün bir sürecin minyatür yeniden üretiminden başka bir şey olmayan bu süreç, hiç kuşkusuz, yeryüzünde şu veya bu zamanda yaşamış olan Yüce Akıl’lardan miras alınmıştır.

Bilimin her zaman eski fikirleri reddetmesi ve onlarda mevcut teorilerinin bünyesine dahil edilecek yeni bir şeyler görememesi üzücü bir durum.

Simyacıların teorilerini elin tersiyle bir kenara itmek, bir insanın Einstein’ın Görelilik Kuramı’nı sırf dilini anlamadığı için bir kenara itmesi kadar akıllıcadır. Bazı bilim adamlarımız bunu fark etmiştir. F. Hofer *Histoire de la Chimie* [Kimya Tarihi] (Paris, 1866) adlı eserinde şu yorumda bulunur: “Aklın karşı karşıya kaldığı sistemler çağlar boyunca farklı şekillere bürünse de esasen aynı kalmıştır. Böylece şekli temelle karıştıranlar, daha sonra gelen biçimleri tercih ediyorlar. Oysa bilimde geçmişi hor gören ve şimdiki zamanın düşünceleri haricinde hiçbir şey beğenmeyen kibirli bir dogmatizm kadar yıkıcı bir şey yoktur.”

SİMYASAL ERDİŞİ

Eğer bilim Evren’i okültizmin asırlardır öğrettiği şekilde kavramaya çalışsa, tezahür halindeki Tek Hayat ve onun yedi bilinç planını, sonsuz güçlerini, kendine başlangıç noktası olarak alsın ve “yukarıdaki aşağıdaki gibidir” Hermesçi şiarını kendine felsefi temel olarak benimsese, teorilerin kaygan kumdan zemini yerine ezeli hakikate dayanan bir sisteme sahip olur. Bilim araçları ve aygıtlarıyla değil, sadece zihnin içsel kuvvetleriyle görebileceği bu farkındalığa ulaşmadıkça hayatın hakikatini gerçekten anlayamayacaktır.

BEŞİNCİ ELEMENT (II)

“Bir maddenin cisminde gerçek değere sahip hiçbir şey yoktur; fakat değer ondaki erdemdedir ve bu beşinci elementtir. Beşinci element örneğin 20 gramlık bir maddeyi tek grama indirir ve bu gram güç bakımından 20 gramlık maddenin çok üstündedir. Yani cisimsel olan ne kadar azsa, oradaki erdem oranı o kadar büyüktür.”

Paracelsus şunları söyler:

“Bilgeler bütün yaratıkların tek bir töze indirgenebileceklerini ileri sürerler. Bu madde saflaştırma ve temizlemeyle öyle yüksek bir latiflik derecesine yükseltilebilir ki mucizevi sonuçlar üretecek bir tanrısal doğaya ve ökült özelliğe sahip olabilirler. Çünkü yüce ve majikal ayrışma yoluyla belli bir kusursuz maddenin ağır ve uzun onarımların ardından yüceltilebileceğine, bitkisel maddelerden mineral âlemine, minerallerden metalik âleme ve kusursuz metal maddelerin üstüne, kalıcı, tanrısal beşinci elemente yükseltilebileceğini ve onun bütün yersel ve göksel yaratıkların özü olduğuna inanıyorlardı. Paracelsus bu beşince element, *quintum esse* ile evrensel dünyadaki her şeyin nitelik-

lerinin ve özlerinin çekirdeğini kast ediyordu.

Bededictus Figulus'un *Altın Sandık* adlı eserinde şu sözlere rastlıyoruz: “Kaba maddeye ilaveten elementler ve onların bileşikleri bir latif tözden veya onların tabiatına özgü radikal bir rutubetten oluşur. Bu rutubet veya töz, elementsel kısımlar aracılığıyla her yere dağılmıştır. Hiçbir şekilde yok edilemez ve temeldir. Eşyayı kendi halinde canlılıkla korur ve ona Dünya'nın Ruhü denir, çünkü o dünya ruhundan çıkmış olan bütün eşyalı dolduran ve kavrayan, ve böylece üç türü veya yarattığı, yani Entelektüel, Semavi ve Bozulabilir varlıkları Tüm Dünyanın Tek Makinesi olarak oluşturur. Bu ruh kendine ait özelliğinden dolayı doğal ve yapay bütün nesnelere döller ve herkesin beşinci element veya beşinci öz dediği gizli özellikleri onlara ekler. Beşinci element bütün hayatın köküdür, Kadiri Mutlak tarafından insan vücudundaki dört niteliğin muhafazası için yaratılmıştır, tıpkı göklerin evrenin muhafazası için yaratılması gibi. Dolayısıyla bu beşinci element veya ruhani ilaç, doğanın içinde, göklerin kalbindedir, ölümlü değildir ve bozulmaz. O her derde deva ilaç, hayatı koruyan, sağlığı yerine getiren, kaybolmuş gençliği canlandıran tözdür.”

On beşinci asrın simyacılarının sözlerinden on altıncı asrın bilim adamlarına dönerek, Sir Oliver Lodge'un “Esîr ve Gerçeklik” adlı eserinden bir kez daha alıntı yapmama izin verin:

“Tyanalı Apollonious'un Brahminlere Kozmosun neden müteşekkil olduğunu sorduğu rivayet edilir.

'Beş elementten,' diye yanıtlamışlar.

'Suyun, havanın, toprak ve ateşin yanında nasıl beşinci bir element olur?' diye sormuş Apollonious.

'Esir vardır,' diye yanıtlamışlar Brahminler, 'onu tanrıların yapıldığı element olarak görüyoruz. nasıl fâni mahluklar hava solursa, ölümsüzler ve tanrısal varlıklar da esîr solur.'

Bütün her şeyi birleştiren bu ‘şeye’ ne ad verdiğinizin hiçbir önemi yoktur. Kadimler ara sıra bildiğimiz dört elemente ek olarak bu “esîr”den bahsederlerdi. Sir İsaac Newton bu terimi cisimler arasında bağlantı kuran ortam olarak benimsedi. Söz konusu ortam bir sıvı veya katıdaki parçacıkları birbiriyle bağlardı. Göksel cisimleri bir sistemin, öbeklerin, takımyıldızların, nebuların ve Samanyolu’nun içinde birbirine bağlayan şey de aynı ortamdı.

“Maddenin bütün parçaları ve parçacıkları birbirine esîrle bağlanır, başka bir şeyle değil. Cisimler bunun içinde serbestçe hareket ederler ve muhtemelen ondan müteşekkildirler. Biz madde ile esir arasındaki bağlantının türünü araştırmalıyız.

Esirin içine gömülü parçacıklar ondan bağımsız değildirler, onunla sıkı sıkıya bağlıdır. Cisimler büyük ihtimalle esirden müteşekkildirler. Cisimler esirin içinde, suyun içinde asılı duran kum taneleri gibi değildirler, daha ziyade ana bir sıvının içinde oluşmuş küçük kristallere benzerler...”

Yine:

“Düşünsel ve sezgisel olarak esîrle maddeye göre daha yakın temas halinde hissederiz. Madde üzerinde nasıl eylemde bulunduğumuz bir sırdır. Bedenlerimizi nasıl oluşturduğumuzu ve nasıl hareket ettirdiğimizi bilmiyoruz. Biz genellikle kendimizi bedenlerimizle özdeşleştiririz. Fakat gerçekte bağımsız varlıklar olduğumuza, ölümden sonra varoluşumuzun devam ettiğine ve bedenlerimizden ayrılabilceğimize dair kanıtlar vardır.

“Madde bizim gerçek varlığımız değildir, o sadece bir süre kullanıp attığımız bir araçtır. Büyük ihtimalle madde üze-

rinde doğrudan bir etkimiz yoktur. İrademiz, aklımız, psikik hayatımız büyük ihtimalle doğrudan esîre etkide bulunmakta ve ancak onun aracılığıyla dolaylı olarak madde üzerinde etkide bulunmaktadır. Esir bizim gerçek ilksel ve sürekli aracımızdır, gerçek varlıklarımız esirle temas halindedir. Biz onun sayesinde maddenin atomlarını etkileyebilir, hareket ettirebilir, yeniden düzenleyebilir ve onları tıpkı bizim gibi evrimin gidişatı içinde eksikli de olsa çok becerikli tezahür ve ifade araçlarını oluşturma ve kullanma özelliğine sahip diğerlerine düşüncelerimizi ve duygularımızı ifşa etmek için kullanırız. Bu araçlar sayesinde varlık çeşitliklerinin, aksi halde haberdar olamayacağımız bütün hayvan ve bitki âleminin farkına varırız.

Bu araçlarla var oluşuma dair kavramlarımız büyümüş ve genişlemiş, dostluk kurma imkânı gerçekleşmiş, yeni bir yasa ve düzen âlemini algılama mümkün olmuştur.

İşte –kendi bakış açımızdan eksikli ve isyankâr olsa da? deneyimler ve çabalarla zenginleşmiş yeni ve çok ilginç fiziksel var oluş halimiz böyledir.”

Ve metnin son sözleri şunlardır:

“O zihnin ilksel aracı, ruhun kabı, tinin yaşadığı yerdir. Ona hayata düşmeden Tanrı'nın Canlı Kıyafeti diyebiliriz.”

Farklı asırların bilim adamlarının yazılarının karşılaştırması çok ilginçtir, çünkü bana öyle görünüyor ki kullanılan kelimeler arasında bazı farklar olsa da, herkes aynı ilkedden bahsediyor.

IV. BÖLÜM

GÜNDELİK HAYATTA BEŞİNCİ ELEMENT

BEŞİNCİ ELEMENTİN tepkilerini laboratuarda izlemek herkes için mümkün olmadığından, bu bölümü onun gündelik hayattaki tezahürlerine ayırdım. Çünkü bu hayati ilke kendini sadece laboratuarda değil, var olmuşun bütün aşamaları ve halleri aracılığıyla gösterilir.

Vitaminler

İlk olarak, besinler hakkında ne düşünüyorsunuz? Hekimler bir besinin besin adını hak etmesi için içinde vitamin denilen belli bir hayati özün mevcut olması gerektiğini bulguladı. Beşinci element veya İlahi Enerji olduğuna inandığım bu unsur olmadan her tür besin sadece ölü maddedir. Örneğin insanın tümüyle konserve diyetle beslendiği zor yolculuklarda her defasında görülmüştür ki açlıklarını basturmak için gerekli besin miktarını alsalar da, bu besin hayati ilkesinden, beşinci elementten, vitaminden yoksun olduğu için açlıktan mustarip olmuşlardır. Herhangi bir kara parçasına rastlamadan haftalarca denizde kalan ve kuru

besinle beslenen eski denizcilerin yaşadıkları hastalıkları hepimiz iŝitmiŝizdir. Bu denizciler yoksul yiyecek depolarını rastladıkları adalardan taze et veya meyveyle destekler, taze yiyecekler yedikleri müddet içinde tazelenirler, tayfanın sağlığı ve canlılığı artar; fakat taze besin bitince tekrar canlılıkları solar, iskorbüt ve besin yetersizliğinin sebep olduğu diğer hastalıklara yakalanırlardı. Turunçgillerin iskorbüt hastalığıyla savaŝta son derece etkili olduğu bulgulanmıŝtır. Britanya askerleri tarihin belli bir vaktinde yiyeceklerine dahil ettikleri turunçgiller yüzünden “turunçlar” diye anılırlardı.

Ele aldığımız bu besin sorunu, kesinlikle devasa boyutları olan bir meseledir. Her taraftan daha zinde insanlar için talepler gelmektedir; eğer yüksek ulusta yüksek bir sağlık standardı yakalanmak isteniyorsa, insanların beslenme sorunu tam bir ciddiyetle ele alınmalıdır. Bugün Batı medeniyetinin büyük bir kısmında olduğu gibi dünya halklarının beslenmesi yüksek ölçüde iŝlenmiŝ yiyeceğe bağlıysa, iŝlenme sırasında bu yiyeceklerin gerçek besin değerlerinin büyük bir kısmı yok olduğu için, bu halkların fiziksel sağlığının geliştirilmesi yönünde çok az umut vardır. Bu hayatîyet noksanlığı kanser vb hastalıkların, çocuk felcinin, ağır ataletin, gribin nedeni, çok önemli bir nedeni olabilir. Tıp insanları birçok hastalığa önlem olarak D vitaminini tavsiye etmektir. Fakat bu vitamin meselesi hepimiz için çok önemli ve acil bir sorunun, aksi takdirde yiyeceğin besin sayılamayacağı hayat enerjisi, yani beşinci element açısından zengin bir beslenme rejiminin gerekliliği meselesinin bir parçasıdır.

Sindirim

Dikkatimizi şimdi besinden, besinin insan bedenindeki sindirilmesine çevirelim. Sindirim sürecinde fizyolojinin bugüne kadar açıklayabildiğinden çok daha karmaşık bir süreç gerçekte gerçektir. İnsanın midesinde besinlerin sindirilme süreci gerçekte hafif ölçekli bir zehirlenmedir. Kişinin aldığımız besin maddesini en iyi şekilde kullanabilmesi için, ona bitkiler ve hayvanlar âlemi tarafından verilen bu besin maddesini, vücudundaki hücrelerin ko-

layca alıp sindirebileceği bir forma dönüştürmelidir. Sindirimdeki bu değişim süreci olmadan, insan, büyük olasılıkla zehirlenerek ölür! Bu değişim süreci için albumin örneğini ele alalım. Albumin sindirim sürecinde önce amino asitlerine ayrılır, ardından insan bedenindeki hücrelerin emebileceği insan albüminine dönüştürülmek üzere tekrar birleştirilir. Herhangi bir fizyolojist bu değişimin nasıl gerçekleştiğini söyleyebilir mi? Fizyolojik olarak bu süreci açıklayacak herhangi bir açıklama yoktur, fakat sürecin gerçekleştiği bir vakıadır. Burada bir dönüşüm örneğine tanık oluruz. Bedenine aşağı hayat formlarını alan insanın onu daha yüksek bir hayat formuna dönüştürmesine. Bu süreç, simyasal süreçten başka bir şey midir? Aşağı düzeyden bir maddenin daha üst düzeyden bir maddeye dönüşmesi, insan bedeninde gerçekleştiği zaman, aklın bilinçaltı işlevi olarak ortaya çıkar. Bu işlev olağan bireylerde bilinçli olarak gerçekleşmez. Amiplerden yukarı doğru gelişim sürecinde, insan aklı bu işlevleri bilinçaltına vermiş, böylece yüzey bilinci dışsal meselelere ayırmıştır. Böylece sindirim, kan dolaşımı, nefes vb gibi işlerin hepsi aklın daha derin bir katmanı tarafından yerine getirilirken, üst katman, daha önce söylediğim üzere, gündelik hayatın talepleriyle ilgilenmek üzere serbest kalır. Merak ediyorum, acaba aramızdan kaç, bu sindirim sürecinde, ortalama insanın anlayamayacağı bir majikal eylemin meydana geldiğinin gerçekten farkındadır? Okültistler insan bedenindeki besinlerin dönüştürülmesi işlemine zihnin bilinçli yanıyla yardım edebileceğimizi öğretmişlerdir (bazı okullar buna öz-telkin demektedir).

Burada elimizde aşağı madde formunu yüksek bir madde formuna dönüştüren bir araç olarak insan örneğine sahibiz.

Nefes

İnsan bedeninin başka bir işlevini ele alalım – nefesi. Fizyoloji bize nefes konusunda neler söylüyor? Bize nefes almanın en önemli işlevinin bedendeki dolaşımı sırasında oksijenini yitirmiş olan kirli kanın tekrar atar damara geçmeden önce temizlenmesi için ciğerlerimize oksijen almak olduğu öğretiliyor. Bu süreç nefesin

yalnızca bir yönüdür. Nefesin fizyolojinin bugüne kadar dokunmadan bıraktığı başka bir yönü daha vardır. O da insan vücudunun sinirsel enerji olarak kullandığı atmosferdeki hayat ilkesinin (beşinci elementin), doğal elektriğin alınması. Görünmez simyacı burada da iş başındadır. Bu simyacı etrafındaki havayı almak ve onu kendi bedenindeki çalışmalar için başka bir şeye dönüştürmekle meşguldür.

Nefes meselesi başka bir meseleyi de gündeme getirir. Kalbin İşlevi.

Fizyolojinin dediği gibi kalp bedeninin kan damarlarına kanı pompalayan bir araç mıdır? İmkansız! Bedendeki bazı kılcal damarlara kan pompalayabilmek için çok daha büyük ve güçlü bir organ gerekmektedir. Kalp pompa değil, akışın regülatörüdür. Kan dolaşımı atar damarların pozitif, toplar damarların negatif kutup olduğu bir elektrik sürecidir. Eksi yükle yüklü kirli kan artı yüke sahip ciğerlere çekilir ve orada içeri çekilen havayla tekrar şarj edilir. Kan artı yükünü alarak ciğerlerden atılır (artı kutuplar birbirini ittiği için) ve kalp aracılığıyla atardamara akar, bu akışın hızı kalbin atışı tarafından düzenlenir. Ana atardamar beden içinde bölünür, yükünü sinir sistemine verir. Bu durum kanın bir kez daha eksi yüke dönüşmesine ve yeni yükleme için ciğerlere çekilmesine neden olur.

Elektrik akım ve manyetizma bilgisine sahip olduğumuz günümüzde, bedeninin organlarının mekanik denilen eylemleri gerçekte elektrikseldir olduğunu görebiliyoruz.

Oksijen atomları belli bir esîrî kuvveti (beşinci elementi) veya elektriği tutabilen bir kauçuk gibidir. Her atom etrafında belli bir hayati enerji yükünü tutar. İnsan bedeni kimyasal bir laboratuardır ve oksijen, hidrojen, nitrojen vb denilen atomlar içlerinde Hayati Enerji yükleri tutarlar. Nefes alıştırmaları hakkında konuşan bir yogi, onun Prana dediği belli bir hayati ilkedden bahseder, aslında prana sadece beşinci elementin başka bir tezahür örneğidir. Yogilerin nefes sisteminde zihin nefes eylemi üzerinde öyle odaklanır ki havadaki beşinci element, bedeninin her kısmının canlandırılması için bilinçli olarak alınır. Dağlık bir bölgeye

veya deniz kenarında tatile gittiğinizde, gerçek faydayı, soluduğunuz havadaki beşinci elementten, hayati enerjiden alırsınız.

Simyacılar laboratuvar işlemleri yardımıyla metallere beşinci elementi, hayat enerjisini alırlar. Çünkü mineraller daha önce tezahür etmiş olduğu için o, minerallerden ve metallere alınan beşinci elementin, bitkilerden alınanlara göre daha kusursuz bir yapıya sahip olduğunu tecrübeyle görmüştür.

V. BÖLÜM

METALLERDEN İLAÇ YAPIMI

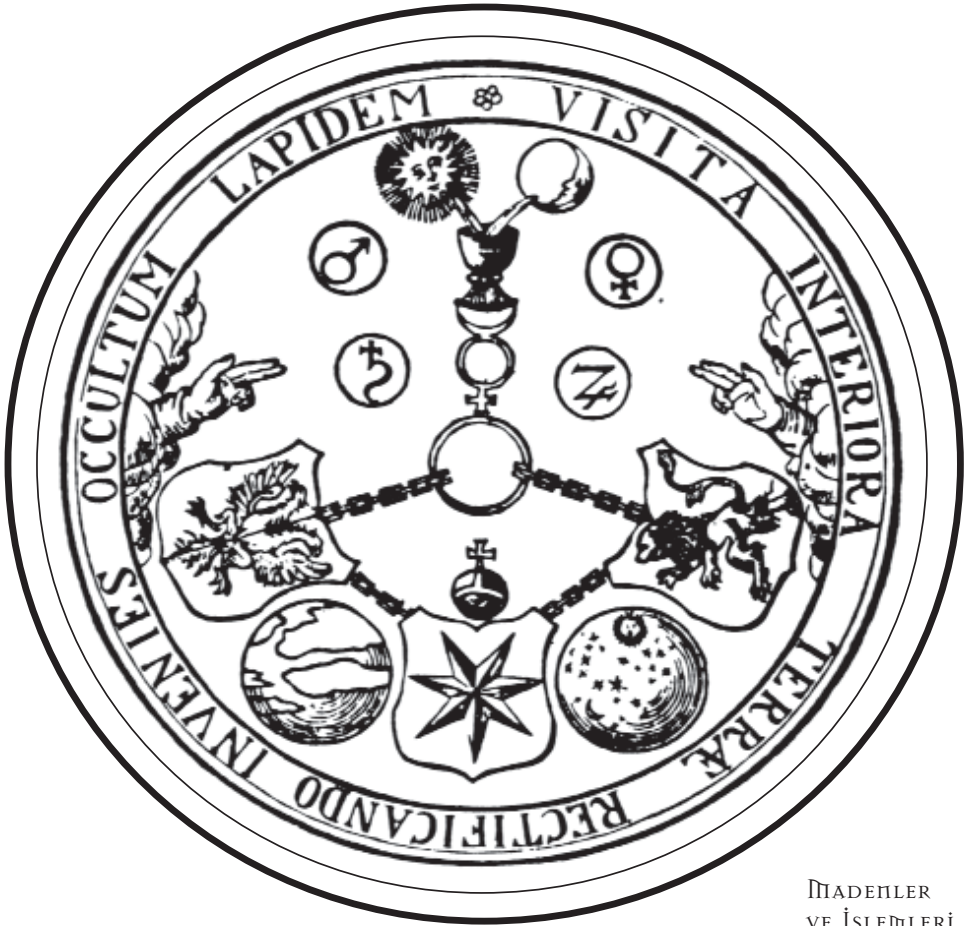
NSAN VÜCUDUNUN tedavisinde onun bir çuval kuma yapacağımız uygulamaları kaldırabilecek türden cansız bir nesne olmayıp bilinçli ve bilinçsiz duygulara sahip hassas bir organizma olduğunu hatırlamalı ve ona göre davranmalıyız. Vücudun hücre yaşantısı son derece seçicidir, hücreler kullanamayacakları maddeleri reddederler. Modern bir uçak yetersiz bir yakıtla nasıl uçamazsa, vücuttan kaba doğaya sahip bir ilacı kendini korumak için benimsemesini veya doğal hayati ilkesinden yoksun bir besini almasını bekleyemeyiz. İnsan ömrünün belli bir aşamasında vücudun bozulmaya başlaması hepimizin sürekli tanık olduğu bir gerçektir. Bu bozulma için gösterilen neden hücre faaliyetinin yavaşlaması ve bunun sonucu olarak da bedenin yıkım süreçlerinin onarım süreçlerinden daha hızlı işlemesidir. Bu açıklama doğrudur, insan yaşlandıkça hayati enerji vücudunun hücrelerinde gençliğindeki kadar etkili akmaz. Vücut hücreleri ihtiyaç duydukları elementleri alamayınca tembelleşir ve sonunda hastalanır.

Bu noktada hastalıklı bakteriler dediğimiz şeyler hakkındaki fikirlerimizi epey bir gözden geçirmek zorundayız. Hastalıklı denilen bakteriler hayati enerjinin hücre hayatına transfer eden araçlardır. Bakterinin işi, yaratılış amacı budur; bu enerjinin akışı şu ya da bu nedenle kesintiye uğrarsa bakteri enerjisini hücreden alır ve bu anda hastalıklı hale gelir. Bu nedenle tıp tarafından hasatlığın *sebebi* olarak görülmüştür; gerçekten de örneğin belli bakteri türleri oksijenle beslenirler, yani şeker gibi maddelerden oksijenlerini çıkaramadıkları zaman onu insan vücudundan alır ve böylece söz konusu vücudu zayıf düşürüp hastalandırır. Eğer gerçekten sağlıklı bir ulus olmak istiyorsak, insan vücudundaki hücre hayatının doğru bir şekilde işlev görmesi için gereksindiği elementleri bulmalı ve nasıl hazırlanacaklarını öğrenmeliyiz. Vücudun hücre hayatı başarısız olunca vücutta başarısız olur. Simya, çok önemli iki öğretmenin, Basil Valetine ile Paracelsus'un gösterdiği üzere, sadece Felsefe Taşı'na ulaşma değil, ilaçların hazırlanmasıyla da ilgilidir. İlaçların hazırlanmasından kasıt, latif olanın kaba maddeden ayrılmasıdır ki simya sanatının gerçek sırrı burada yatar.

Günümüzde iki belirgin tıp sistemine sahibiz. Birincisine alopati, ikincisine homeopati denir. Her iki sistemde sayısız tedaviye sahip olsa da, eksiksiz değildirler. Alopatin başarılı olduğu yerde homeopat havlu atmakta, homeopatin başarılı olduğu yerde allopat başarısız olmaktadır. Yöntemleri günümüzde daha geniş ölçekli olarak kullanılan allopatlar, homeopatların başarılarını hastalarının hayal gücüne borçlu olduğunu inanmaktadır. Homeopat ise kendi yönteminin daha bilimsel olduğuna inanmaktadır. Zira daha önce sınıflandırılmış ve spiritüelleştirilmiş bir araçla çalışmaktadır. Alopate ilaçlarını toz haline getirilmeden kullanırsa da, homeopat ilaçlarını ondalık, hatta yüzdelik birimlere indirgemektedir. Homeopati daha iyi bir yöntem olsa da kusursuz olmaktan çok uzaktır. Homeopatlar kendi sistemlerinin kurucusunun Hahneman olduğunu ileri sürerler, oysa gerçekte bu doğru değildir. Hahneman simyacılar tarafından yüzlerce yıldır öğretilen bir sistemin yalnızca küçük bir parçasını keşfetmiştir. Kü-

çük bir parçasını diyorum, çünkü simyacıların sistemi yorumlayışı modern homeopatların yorumundan çok daha kusursuzdur.

Tesir gücü konusunda beşinci elementin tanımını bir kez daha tekrarlayalım. “Bir maddenin cisminde gerçek değere sahip hiçbir şey yoktur, değerli olan oradaki kuvvettir. Bu beşinci element ilkesidir ve yirmi gramın bir grama indirgenmesini gerektirir, ancak bu bir gram etki bakımından yirmi gramı geride bırakır.” Bu şekilde, örneğin demirin beşinci elementini bulmak için metal vitriyoluna veya tuzlarına dönüştürülür, bu damıtılmış su da birkaç kez yıkanarak saflaştırılır ve her yıkamanın ardından kristalize edilir. Tuz kırmızı bir renk alana kadar pişirilir, özel bir yolla

ruhu atılır, sonra tekrar dikkatle birçok kez damıtılır, sonuç kırmızı bir demir yağıdır ki *gerçek* özdür, birkaç damlası bir dozu oluşturur.

Gerçekten etkili bir iyileştirici amilin ilk şartı, onun beşinci elementi, yani bir bitkinin veya kullanılan metalin hayati ilkesini içermesidir. Homepatın başarısızlığı, hazırladığı ilaçları faydasız kılacak şekilde bu elementi sunamamasıdır.

Allopatın başarısızlığıysa tedavilerinin her zaman fazlasıyla ham bir şekilde verilmesi gerçeğinde yatmaktadır. Örneğin bir metal uygulamasında, metalin cisminin değersiz olduğu, iyileştirme gücünden yoksun olduğu anlaşılmalıdır. Şifa veren sadece onun özüdür. Genellikle cisim zehirlidir, metalin bu kaba yönü parçalanmadığı sürece uygulaması kesinlikle zararlıdır. Muhtemelen en kötü metal zehirlenmelerinden biri kurşun zehirlenmesidir; fakat bir metalin zararlı kısımlarını yok ederseniz, şifa verici öz kendi görevini kolayca yerine getirir. Gümüş nitrat yıkıcı bir zehirdir, fakat metalin kaba kısmını alın, gümüş özü beyin hastalıklarının ilacı olur. Kurşun tuzları zehirlidir, bunların uygulanmasının birçok vakada kurşun zehirlenmesinden ölüme yol açtığı doğrudur, fakat zehirli maddesini kaldırdığınızda, berrak, tatlı bir kokusu ve tadı olan kalan öz, bütün kemik hastalıklarına iyi gelir. Bakır, metalin kaba cismi kaldırılıp öz ortaya çıkarıldığında sinir sistemi ve böbrekler için paha biçilmez bir değer sahiptir. Aynı şekilde kalay karaciğere, demir bütün iltihap ve safra hasatlıklarına, altın kalp ve genel kan dolaşımına iyi gelir. Fakat altın da altın tuzları altın yağına indirgenip altın suyunda damıtıldığı zaman ilaç olarak değerlidir. Ancak ondan sonradır ki insan vücudu tarafından kabul edilip kullanılabilir. Günümüzde kullanılan altın tuzları hiçbir yolla düzgün bir biçimde damıtılıp saflaştırılamaz.

Yukarıdaki paragraflardan anlaşılacaktır ki şifa, bütünüyle beşinci elementi düzgün bir şekilde ayırmaya dayanmaktadır. Bunun anahtarı da sadece ve sadece simyadadır. Bu sistemin temel ilkesine göre bir metalin cisminin onun özünün tesirini engellediği ve bugüne kadar zehirli kabul edilen bütün metaller (cıva,

kurşun, antimon, arsenik) özü ayrıldığı zaman zehirli değildir ve çok büyük bir şifa potansiyeline sahiptir.

Şu ana kadar bahsetmediğim ve bu ülkede pek uygulanmayan, ancak son zamanlarda görülmeye başlanan üçüncü bir tıp sistemi de koloidal (karışım) sistemidir.

İlaçların hazırlanması yöntemleri bu sistemde de pek özenli olmasa da, bazı deneylerinin sonuçları, bu kendine özgü dalın doğru hatlarda ilerlediğini ve çok daha etkili bir tıp sisteminin önünü açtığını gösteriyor.

Rockefeller Enstitüsü, bu türden araştırmalar sırasında, bu şekilde alınan demirin beden tarafından ham haline göre daha kolay sindirildiği, koloidal bakır uygulamasının sinirsel bozuklukların iyileştirilmesinde güçlü bir âmil oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Laboratuvar deneylerinde de çöpten alınıp koloidal bakıra konan çiçeklerin tazeliklerini tekrar kazandıklarını göstermektedir.

Bu sistemin etkililiğine başka bir kanıt da, Amerikan eyaletlerinden birinde bir guatr salgını sırasında ortaya çıkmıştır. Guatrın hâkim olduğu bölgelerde içme suyuna bir koloidal iyot karıştırılmasıyla hastalık neredeyse tümüyle silinmiştir.

Bir ilacın en yüksek ölçüde etkili olması için onun hazırlanması son derece önemlidir, fakat hekimler ilacın hazırlanması kimyagerlere bıraktığı sürece, şifa araçlarımızın tesirinde ve niteliğinde herhangi bir hayati gelişmenin nasıl gerçekleşeceğini bilemiyorum. Hekim kimyager değildir, kimyagerin klinik tecrübesi yoktur ve tıp sanatı öğrencileri yeteneksiz olduğu için değil, kullandıkları sistemin yetersizliği yüzünden tekrar tekrar başarısız olmak zorundadır. Bir yandan hastanelerimizi ayakta tutmak için aptalca miktarlarda para akıtıyor ve bir yandan da aptal bir beslenme ve ilaç sisteminin kurbanlarıyla onları dolduruyoruz. Tekrar ediyorum, burada mahkum ettiğim şey, sadece çelişik fikirlerden oluşan saçma bir sistemdir. Paracelsus bir zamanlar şunları söylemişti:

“Simya'nın tıpta eksiksiz olarak anlaşılması, o halde, devasa bir öneme sahip olur. Bu önem, doğal şeylerde bulunan

büyük bir gizli erdemden kaynaklanır. Bu erdemler simya tarafından ortaya çıkarılmadığı sürece herkes için örtülü kalabilir. Bu tıpkı bir insanın kışın ortasında bir ağaç görüp onu tanımamasına, daha doğrusu, yaz gelip birbiri ardına önce dallar, sonra çiçekler, sonra meyveler çıkana kadar onun içinde ne olduğunu bilmemesine benzer. Bu meselelerde de genel olarak insan için örtülü olan gizli bir erdem vardır. İnsan, tıpkı yazın ağaca yaptığı gibi simyanın ortaya çıkarabileceği bu şeyleri öğrenip kendine kanıtlarını sunmadıkça, meselenin araştırılmasına başka bir şekilde devam etmek mümkün değildir.”

Başka bir yerde de şunları söyler:

“En iyi şeylerde bile bir zehrin gizli olduğunu kim inkâr edebilir? Herkes bunu kabul etmek zorundadır. Bunun doğru olduğunu kabul ediyorsanız, size bir zehirdeki iyi ve kötü olanın ayrılıp iyi olanın alınıp kötü olanın bırakılması gerekip gerekmediğini sormayacağım. Çünkü gerçekten de durum budur. Bunu kabul ediyorsanız, o zaman kendi operasyonlarında bu ayrımı nasıl yaptığınızı söyleyin. Siz bu unsurların hepsini karışık bırakıyorsunuz. Meselenin basitliğini görün. İlaçta bir zehrin gizli bir şekilde var olduğunu itiraf etmek zorunda kalır ve ondan nasıl kurtulacağınız size sorulursa, zehri dışarı atmak için bilmiyorum kaç düzeltici kullanacaksınız. Zehir eskisi gibi hâlâ orada değil midir? Fakat siz düzelticilerle zehri artık zarar vermeyecek hale getirmekle övünüyorsunuz. O halde o nereye gitti? Gerekli dozun üstüne çıkın ve zehrin nerede olduğunu görün.

Bir zehrin etkisiz hale getirilmesi ancak ayrıştırma yoluyla olabilir. Eğer bunu yapmıyorsanız, yaptığınız işten emin olamazsınız. Eğer zehrin çıkarılması için sağlam bir temele ihtiyaç varsa, bu temeli simya sunar. Cisimler birbirleri-

ne karşı etkide bulunuyorsa, bunlardan biri ortadan kaldırılmalıdır, bu şekilde içinde envai çeşit zıtlık olan insan ateşle ikinci doğuma taşınır. Bütün hekimlerin bu ilkeyi temel ilke olarak kabul etmesi gerekmez mi?”

Bu fikirleri ileri sürmemin sebebi, metallerden yapılan ilaçlarda kusursuz bir şifa sistemi olduğuna, yedi metalde, altın, gümüş, demir, bakır, kalay ve cıvada insan bedenindeki bütün uyumsuzlukları giderecek unsurlar olduğuna ve bu sistem iyi bir şekilde anlaşılır ve uygulanırsa, tedavi fazlalıklarından kurtulacağımıza olan inancımdır. Bu sistemin bana ait olmayıp, insan kadar eski bir sistem olduğunun anlaşılmasını isterim. Gerçekten de dendiği gibi güneşin altında yeni bir şey yoktur, tıpkı ulusların yükselip düşüşü gibi, bilginini yüzeye çıkıp kayboluşu vardır. Burada, tıpkı ulusların yükselip çökmesi, çöl kumlarının altında ve okyanusun derinlerinde kaybolması gibi, asırların sınavından geçmiş, ancak tekrar tekrar cehalet ve önyargı yüzünden kaybolmuş bir sistem var.

Eğer ders almıyorsak tarihi neden araştırıyoruz? Bizden öncekilerin örneklerinden faydalanmak, gerekiyorsa onların hatalarında ders çıkarmak için değil mi? Günümüzün medeniyeti geçmişin mirasını kabul ederse çok daha büyük bir medeniyet haline gelebilir. Çünkü bilgi her zaman var olmuştur, çünkü kendi çağdaşlarının saldırılarına ve infazlarına rağmen sırlarını gelecek kuşaklara saklamak için çalışan bilge insanlar her zaman var olmuştur.

VI. BÖLÜM

UYGULAMA

U BÖLÜMÜ YAZARKEN, okuyucularımın, bir kimyagerin değil, tam anlamıyla bir simyacıнын bakış açısında yazdığımı anlamasını isterim. Bu çalışmaya başlarken, tek başarı umudumun, belli bir süreç için sahip olduğum bütün kimya bilgisini bir kenara bırakmaktan ve simyacıların dilini ve akıl yürütmelerini anlamaya dair samimi bir çabayla simya yazılarını etüt etmekten ve simyacıların talimatlarını tam bir sadakatle adım adım takip ederek bu bilimin uygulanırlığını kanıtlamaktan geçtiğini eksiksiz olarak anlamıştım.

Bu kitabı okuyan kimyacı bu noktayı takdir etmeli ve şu anda kendi bulgularımı kimyanın bildik kavramlarıyla uyuşturmaya çalışmadığımı, sadece bir simyacı olarak kendi çalışmamı kayıta altına aldığımı anlamalıdır.

Herhangi bir vakitte simya literatürünü incelemiş olanların tam anlamıyla takdir edebileceği üzere, laboratuarda simya uygulaması hiçbir şekilde kolay bir iş değildir. Elimdeki sonuçlara ancak deney ve sonuçları sürekli simya yazınıyla karşılaştırma yoluyla

la vardım. Simyacı olmak isteyen herkesin karşısına çıkacak olan sayısız zorluklar ve başarısızlıklara karşı azimle çalıştığım yıllara geriye dönüp baktığımda, kişinin böylesine zor bir işi girişmesinin akıllıca olup olmadığını sorgulamasını doğal buluyorum. Fakat işin sonunda, bu zorlu deneylerle birlikte, sanatın, mükemmellikten uzak bir bünyeye sahip olup bu hale eşlik eden aklın ve bedenin getirdiği acılarla boğuşan ve hayat yolunda belli bir yardıma ihtiyaç duyar görünen insanlara çok yararlı olduğunu gösteren vizyon da ağır ağır şekil aldı.

Daha önce söylediğim gibi, insanın hastalıktan ve sıkıntılardan kurtuluşunun bu sanatta yattığına inanıyorum; fakat, söylemek bile gereksiz ki, simya araştırmasının fiziksel faydalarını tümüyle kullanabilmek için insanın kendi duygusal ve zihinsel yaratılışındaki bazı ham unsurların dönüşümünü üstlenmesi gerekmektedir.

Bu psikolojik dönüşüm sürecini burada ele almayacağım. Fakat inancım o ki yeni fikirlerin, değerlerin ve yeni bir kavrayışın varlığa geldiği bulunduğumuz kaos çağında, şu anda ortodoks bilim tarafından kabul edilmeyen bu kavramlardan bazıları eskiye göre daha az muhalefetle ve daha çok anlayışla karşılanacaktır. On dokuzuncu asırda değişmez, kalıcı görünen birçok şeyin tümünden ortadan kalkmış olmasıyla insan, önüne konan yeni bir fikri bir çırpıda reddetmeye daha az temayül sergilemektedir. Bu nedenle, kaderin önüme koyduğu bir görev olduğuna inanarak çağlar kadar eski bir hakikate dair bulgularımı yazmaya karar verdim. Sözlerimin kabul edilip edilmeyeceğim, benimle değil, hitap edilen insanlarla ilgili bir meseledir.

Öyleyse gel benimle, imbiklerle, potalarla, kumbanyolarıyla dolu küçük laboratuvarıma gel. Simyacı olmayan çalışan bir heveslinin mücadelelerini ve onun aydınlatmaya çalıştığı sırları duy.

Basil Valentine'nin *Triumphal Chairot of Antimony* adlı eserini dikkatle etüt ettikten sonra, antimoniyle ilk deneyimi yapmaya karar verdim. Ne var ki, çok geçmeden, hayati bir noktaya ulaştığımda, anahtarın hemen her zaman kasıtlı olarak saklandığını ve onun yerine teolojik tartışmaların geçtiğini gördüm. Fakat, zamanla, teolojik tartışmanın boş yere orada olmadığını, çok de-

ğerli bir ipucunu örtmeye hizmet ettiğini fark ettim. Epey bir çalışmanın ardından antimoniden altın renginde kokulu bir sıvı elde ettim. Bu sadece bir başlangıçtı. Simyacıların alkahesti, İlk Maddesi, hâlâ bir sırdı.

Bundan sonra demir ve bakır süreci geldi. Bu metallerin tuzlarının ya da vitriyollarının saflaştırılmasının, kalsinasyonunun ve kalsine edilen metalinden özel bir süreçle belli bir tuz elde ettikten, bunu dikkatli bir damıtma ve rektife edilmiş şarap ruhunda yeniden damıtılmasının ardından, bu metallerin yağı elde edildi. Bu yağlar tek başına veya birlikte kullanıldığında, sıradan demir ilacının tesir edemediği anemi hastalıklarına iyi geldiği görüldü.

Demir ve bakır karışımı hayli uyarıcı ve tazeleyici bir özeliğe, bedeni toksinlerden arındırma özelliğine sahip olduğu görüldü. Önümde bekleyen çok yorucu bir zihinsel çalışmanın öncesinde bir akşam bu iksiri aldığımı ve günün sonunda hiçbir yorgunluk hissetmediğimi hatırlıyorum.

Fakat alkahest benim için hâlâ bir muammaydı. Bu yüzden gümüş ve cıvayla daha öte deneyler yapıldı. Gümüş deneyleri için, kaliteli gümüş, nitrik asitle metal tozuna indirgendi ve dikkatle damıtılmış suda yıkanarak özel bir süreçle süblime edildi. Sonunda sinirsel vakalar üzerinde hayli sakinleştirici bir etkisi olan beyaz bir yağ elde edildi.

Cıvayla ilgili olarak metal yağına indirgendiğinde hayli şifa verici özellikleri olan berrak, kristalsi bir sıvı elde edildi, sıradan cıvadan farklı olarak bu sıvının zehirleyici özelliği yoktu.

Bundan sonra kaliteli altın, yani içinde maden alışımlı olmayan saf altın üzerine çalışmaya karar verdim. Bu altını *Aqua Regia*'da* erittim ve onu altın tuzuna çevirdim; bu tuz damıtılmış su da yıkandı, onu aşındırıcı niteliklerinden arıtmak için bir kez daha buharlaştırdım. Tam bu noktada gerçek bir güçle karşılaştım; bu altın tuzları asitsel özelliğini yitirdiği zaman, yavaş yavaş ama kesin bir biçimde tekrar metalik formlarına döndüler.

* Soylu Su: Hidroklorik asit ile nitrik asidin bir bileşimidir. Hiçbir asidin tek başına yapamadığı şeyi yapar ve altını eritir. Çv.

Yine de bunlardan damıtma yoluyla bir iksir çıkarmayı başardım, bununla birlikte imbiğin dibinde bir parça saf altın kütlesi kaldı.

Bu noktaya kadar geldikten sonra, filozofların *alkahesti* olmadan gerçek bir altın yağı elde edemeyeceğimi anladım, bu yüzden bir kez daha bir ipucu elde etmek için simyacıların metinlerine döndüm. O ana kadar yaptığım deneyler yükümü büyük ölçüde azaltmıştı ve bir gün derin tefekkür halinde otururken problemin çözümü bir şimşek gibi zihnimde belirdi ve aynı anda simyacıların birçok bilmecemsi sözleri de aydınlandı.

Bu noktadan itibaren daha önce hiçbir tecrübe sahibi olmadığım yeni bir metalle yeni bir deneyler dizisine başladım. Bu metal toz haline getirilip özel hazırlama ve damıtmaların ardından Filozofların Cıvası'nı, *Aqua Benedicta* [Rahmet Suyu], *Aqua Celestis* [Semavi Su], Cennet Suyu denilen iksiri verdi. Bu zafere ilk tanık olmam şiddetli bir tıslama şeklinde oldu, imbiğten buhar fışkırıyor ve damlalar kabın içine keskin, yakıcı mermiler gibi iniyordu. Sonra şiddetli bir patlama oldu ve laboratuvar ve çevresini keskin, latif bir koku doldurdu. Bir arkadaşım bu kokuyu bir haziran sabahının çiğ damlasına, havada uçuşan çiçek kokularına, fundalıklarda ve tepelerin üzerinde dolaşan rüzgâra, sürülmüş toprak üzerine düşen yağmurun hoş kokusuna benzetmişti.

Nicholas Flamel yirmi yaşında başladığı deneyler ve araştırmalarla geldiği seksen yaşında şunları yazmıştı:

“Nihayet muradıma erdim, bunu keskin kokusundan hemen anladım.”

Bu tuhaf latif kokuya dair benim tariflerimle on dördüncü asırdan gelen bu ses aynı şeyi mi söylüyor? On dördüncü asrın başında yazan Cremer de şunları söylüyordu:

“Bu mutlu olay meydana geldiğinde, bütün ev çok tatlı bir kokuyla dolacaktır. İşte o gün iksirlerin en güzelinin doğduğu gündür.”

Bu aşamaya geldikten sonra önümdeki güçlük herhangi bir şeye zarar vermeden bu sübtıl gazı muhafaza etmenin bir yolunu bulmaktı. Bunu suyun içinden geçen ve kavanoza bağlanmış cam borularla gerçekleştirdim. Gaz yavaş yavaş berrak altın renkli bir suya dönüştü. Bu sıvı çok uçucu ve hemen alev alan bir sıvıydı. Bu su daha sonra damıtma yoluyla ayrıştırıldı. Sonuç St. Germain Kontu'nun bütün metallerin ilksel suyu dediği *athoeteri*'ydi. Burada Manly P. Hall'ün *The Most Holy Trinosophia* adlı esere yazdığı önsözdeki Casanova'nın *athoeter*'i tarif ettiği pasajı alıntılatacağım.

“Sonra bana *Athoeter* denilen magistrumunu gösterdi. Ağzı çok iyi kapatılmış küçük bir ilaç şişesinde muhafaza edilen beyaz bir sıvıydı. Buna bu sıvının doğanın evrensel ruhu olduğunu ve şişenin ağzını kapatan balmumunda küçücük bir deliğin bile bütün sıvının uçması için yeterli olduğunu söyledi. Ondan bana bunu göstermesini rica ettim. Bunun üzerine şişeyi bana verdi ve bir iğneyle balmumunu deldim. Daha delinirken şişe boşalmıştı bile.”

Bu pasaj iyice kapatılmadığı takdirde hemen uçuveren, çok küçük bir sıcaklıkta kaynayan, parmakları pek ıslatmayan suyu çok iyi tarif etmektedir. Bu cıva suyu, St. Germain'in *athoeteri*, altın yağı elde etmek için mutlak şarttır. Altın suyu, metalini tuz haline getirmek için kullanılan Aqua Regia'nın güçlü asidini kaldırmak için birçok defa damıtılmış suyla yıkanmış altın tuzuna bu sıvının eklenmesiyle elde edilir. Cıva suyu bu altın tuzlarına eklendiği vakit hafif bir tıslama duyulur ve ısıda bir artış olur. Altın keskin bir kırmızı sıvıya dönüşür, damıtma yoluyla parlak kehribar renginde bir yağ, altın yağı elde edilir. Simyacılardan eritilebilir altını olan bu yağ, asla altının metalik formuna geri dönmez. Artık, sanırım, altın tuzları enjekte edilen bazı hastaların neden altın zehirlenmesinden öldüğünü anlayabiliyorum. Tuzlar asit çözeltisinde bulunduğu müddetçe, çözünür haldedirler, fakat çözücü ortam asiditesini yitiriyor ve ya nötür ya da alkalın haline geliyor,

tuzlar o zaman tekrar metalik altın haline dönüşüyor. Bazı vakalarda ölüme neden olan hücrelerarası sıvı alkaline altın tuzlarının enjekte edilmesinde büyük ihtimalle böyle bir şey meydana gelmektedir.

Sakin kimyacıların metaller hakkında her şeyi bildiğini zannetmeyin! Profesör Charles Gibson'un *Recent Investigations in the Chemistry of Gold* [Altın Kimyasına Dair Son Araştırmalar] adlı konuşmasından yaptığımız aşağıdaki alıntının açıkça gösterdiği üzere birçoğu metalleri tanımamaktadır.

“Konuşma çok teknik bir konuşmaydı. Konuşmanın ortaya koyduğu temel konulardan biri, mevcut ders kitaplarının altın tuzlarının içeriğine dair bilgilerinin yanlış olmasıydı. Bunlar normal metalik tuzlar gibi AuCl veya AuBr gibi basit bir formüle sahip değildir, her zaman bileşik bir yapıdadırlar.”

Tarif etmiş olduğum altın sudan beyaz bir su ve koyu kırmızı bir eriyik elde edilebilir. Eriyik bekledikçe kırmızılık daha da koyulaşır. Bu iki sıvı simyacıların bahsettiği cıva ve sülfürdür. Baba Güneş, ana Ay, Eril ve Dişil ilkeler, Kırmızı ve Beyaz Cıvalar (Merkür). Bu ikisi tekrar bir araya getirildiğinde kehribar sarısı bir sıvıya dönüşürler. Bu Felsefi Altın'dır; metalik altından değil, başka bir metalden yapılmıştır ve altın yağından çok daha etkili bir İksir'dir. Bu koyu amber sıvı kelimenin tam anlamıyla parıl parıl parlar ve ışık ışınlarını son derece yoğunlaştırır. Birçok simyacı tarafından tarif edilmiştir, kendi laboratuvar çalışmalarında bu gerçeği doğrulamaktadır. Gerçekten de laboratuvarında izlediğim her adımı, Simya Sanatı'nın çeşitli takipçilerinin eserlerinde buldum.

Şimdi geriye nihai amacımız Felsefe Taşı kaldı. İki ilkemi, cıva ve sülfürü bulduktan sonra, sonraki adımım metalin ölü cismini saflaştırmak, yani, altın suyun çıkarılmasının ardından kalan siyah metal artıklarını saflaştırmaktı. Bu artıklar pempeleşene kadar kalsine edildi ve beyaz bir tuz haline gelene kadar dikkatle ayrıştırıldı ve işleminden geçirildi. Bu üç ilke bundan sonra belli ke-

sin ölçülerde ağız sıkı sıkıya mühürlenmiş bir termosta birleştirilerek ne çok sıcak ne çok soğuk sabit bir ısıda ısıtıldı. Burada sıcaklık çok önemlidir. Sıcaklıkta herhangi bir düzensizlik karışımı bozacaktır.

Karışım zamanla kurşun renkli bir balçığa dönüştü. Bu balçık yavaş yavaş bir hamur halini aldı, sonra da mercanı andıran bir kristal yapı ortaya çıkardı. Bu son 'çiçek", sürekli renk değiştiren kristal taç yapraklarından oluşuyordu. Isının artırılmasıyla bu oluşum eriyerek amber renkli bir sıvıya dönüştü. Sıvı giderek koyulaşarak camın dibinde siyah bir toprak çökeltisi haline geldi. Bu noktada (simya literatüründeki karga), daha fazla mayalanmış cıva (Merkür) eklendi. Bu süblimasyon sürecinde ağız sıkı sıkıya kapatılmış uzun boyunlu bir şişe kullanıldı. Burada kişi şişenin boynunda yükselen buharı ve ardından kenarlardan tekrar sıvı halde inişi gözlemleyebilir. Bir 'kuru siyahlık' elde edilene kadar bu sürece devam edilir. Daha fazla cıva (Merkür) eklendiğinde kara toz erir ve bu yeni karışımdan yeni bir madde, ya da eski simyacıların diliyle bir Oğul doğar. Siyah renk çekilirken karışım beyazlaşıp parlayana kadar renk üstüne renk değiştirir. Sonuç Ak İksir. Isı yavaş yavaş artırılır ve beyaz renk önce limon sarısına ve en son kırmızıya dönüşür. Bu kırmızı sıvı Hayat İksiri, Felsefe Taşı, insanların ve metallerin ilacıdır. Yazılarından anlaşıldığı üzere birçok simyacı bu İksir'i son aşamaya kadar getirmenin gereksiz olduğunu düşünmüştür. Limon sarısı çözelti de amaçlarına hizmet etmektedir.

Üç elementin ayrıştırılıp Hermes'in mühürlü vazosunda tekrar birleştirilmesinden bambaşka bir tezahür ortaya çıktığını söylemeliyiz. Cıva, Sülfür ve Tuz'un bilinci ayrıştırılıp birleştirilmesiyle, üç element başlangıçta olduğundan çok daha kusursuz bir şekilde tezahür etmektedir.

SONUÇ

NSANIN İŞİ DÜNYANIN yüzeyinde var olmak, doğayı mümkün her yolla yaralamak, komşusuyla kavga edip onu soymak değil, fakat onu çevreleyen güçleri geliştirmek, dünyayı miras alması için gerekli güçleri yönlendirmektir. Yıllarca ihmâl edilen bir bahçe ayırık otlarıyla kaplıdır, fakat doğayla el ele uyum içinde çalışacak bir insanın iradesine geçtiğinde tekrar güzellik ve uyum yeri olur. Demek ki insanın bahçesi olan dünya, insan tarafından hazırlanıp ekilmeli ve sanatla kusursuzlaştırılmalıdır.

Hayat tehlikeli bir şans oyunu değildir; kusursuz bir Yasa'yla ortaya çıkan kendi güçlerinin serpilmesi ve gelişmesidir. O halde Ebedi Yasa'nın kendisi olan, her yerinden Akıl, Düzen ve Bilgelik akan bu hayatı anlamaya çalışalım ve anladıktan sonra dünyamızın ve onun yüzeyinin altında sıkı güçlerin daha eksiksiz serpilişi için çalışalım. Çünkü tarımda, bilimde, besinlerin üretiminde, minerallerin ve metallerin kullanımında, şehirlerin inşasında, elektriğin ve doğal güçlerin kullanımında hep aynı yasa ge-

çerlidir. İnsan bu kuvvetleri kullanmayı öğrendiği vakit, ileriye, amacına doğru gidebilir. Bu amaç dünyanın ve onun türlerinin kusursuzlaştırılmasından başka bir şey değildir.

Simya bize insanın çıkabileceği yüksekleri gösterir. İnsanın üçlü bir yapıya, yani Spiritüel, Zihinsel ve Fiziksel bir yapıya sahip olduğunu, geleceğinin şu anda görebildiğinden daha parlak olabileceğini, Hayat'ın Yasa ve Bilgelik olduğunu öğretir.